



Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie

ul. Lipińska 2, 01-833 Warszawa

NIP 521 29 92 374 | REGON 014931762

tel.: 22 599 71 00 | fax: 22 599 71 01 | e-mail: kancelaria@wcpr.pl | www.wcpr.pl

Sprawozdanie za rok 2020

Spis treści

WSTĘP	5
I. POMOC SPOŁECZNA	8
1. Domy pomocy społecznej	8
1) Rodzaje wydanych decyzji administracyjnych	10
2) Prowadzenie postępowań w sprawie zwrotu należności z tytułu pobytu w domu pomocy społecznej od osób zobowiązanych oraz zwroty nadpłat	11
3) Mieszkania chronione wspierane	11
4) Kontrola, współpraca, udział	12
5) Zebrania z dyrektorami i pracownikami domów pomocy społecznej	12
6) Współpraca i nadzór nad domami pomocy społecznej	12
7) Współpraca i wsparcie oraz sytuacja w domach pomocy społecznej w związku z pandemią SARS-COV-2 Zebrania z dyrektorami i pracownikami domów pomocy społecznej	13
2. Integracja społeczna i interwencja kryzysowa	14
1) Interwencja kryzysowa	15
a) Sprawowanie nadzoru i kierowanie do Hostelu Warszawskiego Ośrodka Interwencji Kryzysowej	15
b) Kierowanie do domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży	20
2) Integracja społeczna cudzoziemców	24
a) Udzielanie pomocy cudzoziemcom, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z łączeniem z rodziną posiadającą ww. formy ochrony międzynarodowej	24
b) Dzieci cudzoziemskie	29
c) Działania edukacyjne, informacyjne, promocyjne i popularyzatorskie w obszarze tematyki cudzoziemskiej	30
II. PIECZA ZASTĘPCZA	31
1. Rodzinna piecza zastępcza	31
2. Zawodowa piecza zastępcza	33
3. Instytucjonalna piecza zastępcza	35
1) Placówki opiekuńczo-wychowawcze	35
2) Skierowania do placówek opiekuńczo-wychowawczych	37
3) Zespoły ds. okresowej oceny sytuacji dziecka w placówce	38
4) Interwencyjny przewóz dzieci	38
5) Wspieranie działań wychowawczych - „Rodziny zaprzyjaźnione” i wolontariat	39
6) Informacje dotyczące placówek opiekuńczo-wychowawczych	39
7) Działania związane z epidemią COVID-19	40
8) Zespół ds. usamodzielniania wychowanków	40
4. Organizowanie rodzinnej pieczy zastępczej i wsparcia specjalistycznego	42
1) Kwalifikowanie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej i prowadzenia rodzinnego domu dziecka	43
a) Kwalifikacja kandydatów do pełnienia funkcji spokrewnionej rodziny zastępczej	43
b) Kwalifikacja kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej	44
c) Kwalifikacja kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka	45
2) Udzielanie wsparcia opiekunom zastępczym i wychowankom pieczy zastępczej	46
a) Pomoc i wsparcie specjalistyczne	46
b) Profesjonalizacja zawodu opiekuna zastępczego	47
c) Rozbudowane wsparcie pełnoletnich wychowanków	47
d) Współpraca na rzecz osób sprawujących pieczę zastępczą i dzieci przebywających pod ich opieką	48
III. OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNE	49
1. Rehabilitacja społeczna	50
1) Dofinansowanie do uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych osób niepełnosprawnych i ich opiekunów	51
2) Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze	51
3) Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych	51

4) Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych.....	52
5) Warsztaty Terapii Zawodowej.....	52
2. Orzekanie o niepełnosprawności	55
1) Legitymacje osoby niepełnosprawnej	56
2) Karty parkingowe	56
IV. PROJEKTY I PROGRAMY	56
1. Programy finansowane z Europejskiego Funduszu Społecznego	57
1) Dobra opieka - lepszy start	57
a) Coaching szkoleniowy.....	57
b) Szkolenia dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej/szkolenia dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej spokrewnionej	57
c) Szkolenia dla funkcjonujących rodzin zastępczych	58
d) Wsparcie i konsultacje specjalistyczne indywidualne	58
2) Wsparcie aktywizacji społeczno-zatrudnieniowej.....	58
a) Praca socjalna	59
b) Usługi aktywnej integracji o charakterze społecznym dla cudzoziemców.....	59
c) Usługi o charakterze społecznym dla wychowanków pieczy zastępczej - grupy wsparcia i wsparcie indywidualne tutorów	59
d) Usługi aktywnej integracji o charakterze zawodowym - poradnictwo zawodowe i kursy dla cudzoziemców	60
e) Usługi aktywnej integracji o charakterze edukacyjnym.....	60
3) Prowadzenie Punktu Informacyjno-Koordynacyjnego dla Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną (PIKONI) w ramach realizacji projektu pn. Warszawski zintegrowany model wsparcia środowiskowego dla osób dorosłych z niepełnosprawnością intelektualną i testowanie i wdrażanie modelu	60
2. Programy i projekty rządowe	62
1) Programy finansowane ze środków budżetu państwa i Funduszy Europejskich	62
Wsparcie dzieci umieszczanych w pieczy zastępczej w okresie epidemii COVID-19.....	62
2) Programy finansowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	63
Aktywny Samorząd	63
3) Program „Rodzina 500+”	66
a) Dodatek wychowawczy dla osób sprawujących rodzinną formę pieczy zastępczej	66
b) Decyzje dla dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego z tytułu dodatku do zryczałtowanej kwoty	66
c) Decyzje dla dyrektorów zespołów do obsługi placówek opiekuńczo-wychowawczych i dyrektorów placówek niepublicznych z tytułu dodatku w wysokości świadczenia wychowawczego na dziecko przebywające w placówce opiekuńczo-wychowawczej	66
4) Dobry start	67
5) Polski Bon Turystyczny.....	67
3. Programy i projekty samorządowe	68
Realizacja projektu zgłoszonego w ramach budżetu obywatelskiego	68
V. KSIĘGOWOŚĆ I FINANSE.....	69
1. Świadczenia.....	69
1) Rodzinne formy pieczy zastępczej	69
2) Decyzje dla rodzinnych form pieczy zastępczej.....	69
3) Świadczenia wypłacone dla osób sprawujących rodzinną formę pieczy zastępczej	70
4) Zaświadczenia wydawane przez WCPR w celu uzyskania uprawnień do bezpłatnych przejazdów komunikacją miejską na terenie m.st. Warszawy	71
5) Decyzje i świadczenia wypłacone dla osób usamodzielnianych	71
6) Odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego od decyzji dotyczących świadczeń dla rodzin zastępczych i usamodzielnianych wychowanków z pieczy zastępczej	72
7) Decyzje i świadczenia wypłacone cudzoziemcom	72
8) Pozwy alimentacyjne	73
9) Odpłatność rodziców za pobyt dzieci w pieczy zastępczej	73
10) Porozumienia w sprawie przyjęcia oraz warunków pobytu i wysokości wydatków na opiekę i wychowanie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej zawarte z innymi powiatami	75

a) Rodzinne formy pieczy zastępczej, placówki opiekuńczo-wychowawcze, oraz interwencyjny pobyt dzieci w pogotowiu opiekuńczym - dzieci z innych powiatów przebywające w pieczy zastępczej na terenie m.st. Warszawy (dochody)	75
b) Rodzinne formy pieczy zastępczej, placówki opiekuńczo-wychowawcze - dzieci pochodzące z terenu m.st. Warszawy przebywające w pieczy zastępczej na terenie innych powiatów (wydatki)	76
11) Postępowanie upominawcze i egzekucyjne	77
a) Przekazywanie informacji o dłużnikach do Biur Informacji Gospodarczej.....	78
b) Usuwanie danych o dłużniku	79
12) Informacje o wysokości pobieranych świadczeń	79
13) Aktualizacja wywiadów środowiskowych	79
14) Odpłatność gminy za pobyt mieszkańców w domu pomocy społecznej na podstawie decyzji o odpłatności	79
2. Plan finansowy i jego wykonanie	80
VI. ORGANIZACJA, ADMINISTRACJA, INWESTYCJE I INFORMATYZACJA	84
1. Organizacja.....	84
1) Zarządzenia Dyrektora	84
2) Ochrona Danych Osobowych	84
3) Kontrola i audyt	85
2. Administracja	90
1) Korespondencja	90
2) Gospodarowanie nieruchomościami.....	90
3) Archiwum zakładowe	92
4) Działania podejmowane przez WCPR w związku z rozprzestrzenianiem się COVID-19.....	92
5) Utrzymanie ciągłości działania i informatyzacja	93
VII. SPRAWY KADROWE	94
1. Sprawy pracownicze.....	94
2. Podnoszenie kwalifikacji zawodowych.....	96
1) Kursy, szkolenia, warsztaty zawodowe	96
2) Konferencje, seminaria, webinaria	96
WYKAZ TABEL I WYKRESÓW	98

Wstęp

Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie zwane dalej WCPR lub Centrum jest jednostką organizacją m.st. Warszawy powołaną uchwałą Rady Powiatu Warszawskiego Nr VII/70/99 z dnia 10 marca 1999 r. na podstawie ustawy z 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym oraz ustawy z dnia 29 listopada 1990 r. o pomocy społecznej.

Centrum realizuje zadania m.st. Warszawy z zakresu pomocy społecznej, wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz społecznej rehabilitacji osób niepełnosprawnych. Powyższe zadania realizowane są jako zadania własne powiatu i zadania powiatu zlecone z zakresu administracji rządowej i zadania własne gminy. Podstawą realizacji powyższych zadań poza statutem nadanym Uchwałą Nr XX/676/2007 z 6 grudnia 2007 r. (Dz. Urz. Woj. Maz. Nr 261, poz.8512, z późn.zm.), są między innymi ustawy: z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, z dnia 9 czerwca 2011r o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, z dnia 27 marca 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

Rok 2020 był pełen niespodziewanych sytuacji i związanych z nimi wyzwań. Musieliśmy nauczyć się funkcjonować w świecie pandemicznych restrykcji. Nikt z nas nie był w stanie przewidzieć jak epidemia będzie się rozwijała, jakie obostrzenia zostaną wprowadzone i jaki wpływ będą miały na nasze życie. Od 12 marca 2020 zamknięte były przedszkola, biblioteki, domy kultury oraz ośrodki sportowe i zawieszono zajęcia w szkołach. Kierownictwo Centrum bardzo szybko zareagowało na nową sytuację. Już 23 marca zostały wprowadzone procedury zmieniające organizację pracy w Centrum, w tym dotyczące pracy zdalnej. Wszyscy uczyliśmy się nowej sytuacji, jednak dla kierownictwa najistotniejszą kwestią było bezpieczeństwo pracowników i klientów, którzy pomimo pandemii byli obsługiwani oraz otrzymywali niezbędną pomoc i wsparcie.

Zadania statutowe

Centrum realizuje zadania m. st. Warszawy z zakresu pomocy społecznej, ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, społecznej rehabilitacji osób niepełnosprawnych oraz ustawy prawo o ruchu drogowym określone przepisami prawa, jako zadania własne powiatu oraz zadania zlecone powiatu z zakresu administracji rządowej. Ponadto WCPR wykonuje zadania własne m. st. Warszawy i zadania własne m. st. Warszawy jako gminy polegające na kierowaniu do domów pomocy społecznej mieszkańców gminy i ponoszeniu odpłatności za pobyt tych osób w domach pomocy społecznej.

W roku 2020 do zadań Centrum należało m.in.:

- 1) udzielanie informacji o prawach i obowiązkach osób uprawnionych do korzystania ze świadczeń z zakresu pomocy społecznej,
- 2) prowadzenie spraw związanych z kierowaniem do domów pomocy społecznej, ponoszeniem odpłatności za pobyt w domach pomocy społecznej oraz umieszczaniem w domach pomocy społecznej skierowanych do nich osób,
- 3) koordynowanie działań związanych z kierowaniem osób przez ośrodki pomocy społecznej do rodzinnych domów pomocy społecznej,
- 4) prowadzenie spraw związanych z kierowaniem do ośrodków interwencji kryzysowej oraz domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz podejmowanie działań zmierzających do efektywnego dysponowania miejscami w tych placówkach,
- 5) pomoc cudzoziemcom, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, mającym trudności w integracji ze środowiskiem,

- 6) prowadzenie spraw związanych z udzielaniem pomocy cudzoziemcom, o których mowa w art. 20 ust. 1 pkt 1 ustawy o pomocy społecznej w zakresie indywidualnego programu integracji, oraz opłacanie za te osoby składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze świadczeń publicznych,
- 7) prowadzenie spraw związanych z udzielaniem pomocy cudzoziemcom, o których mowa w art. 5a ustawy o pomocy społecznej w zakresie interwencji kryzysowej,
- 8) organizowanie mieszkań chronionych,
- 9) zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz placówkach opiekuńczo-wychowawczych,
- 10) wykonywanie zadań związanych z prowadzeniem placówek opiekuńczo-wychowawczych m.st. Warszawy, z wyjątkiem tych, które należą do jednostek obsługujących te placówki,
- 11) prowadzenie obsługi finansowo-księgowej publicznych placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego,
- 12) prowadzenie spraw związanych z udzielaniem i przyznawaniem pomocy osobom usamodzielnianym, których mowa w ustawie o pomocy społecznej oraz w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- 13) prowadzenie spraw związanych z przyznawaniem świadczeń rodzinom zastępczym, osobom prowadzącym rodzinny dom dziecka, rodzinom pomocowym oraz placówkom opiekuńczo-wychowawczym typu rodzinnego,
- 14) prowadzenie spraw związanych z finansowaniem:
 - a) wydatków na opiekę i wychowanie dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej, w tym zawieranie i wykonywanie porozumień, o których mowa w art. 191 ust. 5 i 6 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
 - b) opłaty za wyżywienie i zakwaterowanie dziecka umieszczonego w zakładzie opiekuńczo-leczniczym, w zakładzie pielęgnacyjno-opiekuńczym lub w zakładzie rehabilitacji leczniczej,
 - c) dodatku wychowawczego przyznawanego na podstawie ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci oraz świadczenia dobry start przyznawanego na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start”,
- 15) zapewnienie przeprowadzenia przyjętemu do pieczy zastępczej dziecku niezbędnych badań lekarskich oraz diagnozy specjalistycznej,
- 16) współpraca w opracowywaniu i realizacja 3-letnich powiatowych programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej, zawierających między innymi coroczne limity rodzin zastępczych zawodowych,
- 17) prowadzenie rejestru danych o osobach zakwalifikowanych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub do prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz osobach pełniących funkcję rodziny zastępczej zawodowej lub rodziny zastępczej niezawodowej oraz prowadzących rodzinny dom dziecka,
- 18) prowadzenie spraw związanych z dochodzeniem świadczeń alimentacyjnych na rzecz dzieci przebywających w pieczy zastępczej,
- 19) prowadzenie spraw związanych z realizacją zadań wynikających z ustawy z dnia 26 stycznia 2018 r. o wykonywaniu niektórych czynności organu centralnego w sprawach rodzinnych z zakresu obrotu prawnego na podstawie prawa Unii Europejskiej i umów międzynarodowych oraz przewidzianych przepisami umów dwustronnych, Konwencji o jurysdykcji, prawie właściwym, uznawaniu, wykonywaniu i współpracy w zakresie odpowiedzialności rodzicielskiej oraz środków ochrony dzieci, sporządzonej w Hadze z dnia 19 października 1996 r. (Dz. U. z 2010 r. poz. 1158) oraz rozporządzenia Rady (WE) nr 2201/2003 z dnia 27 listopada 2003 r. dotyczącego jurysdykcji oraz uznawania i wykonywania orzeczeń w sprawach małżeńskich oraz w sprawach dotyczących odpowiedzialności rodzicielskiej, uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1347/2000 (Dz. Urz. UE L 338 z 23.12.2003, str. 1 - Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 19, t. 6, str. 243, z późn. zm.),

- 20) prowadzenie spraw związanych z dochodzeniem należności:
 - a) z tytułu opłaty za pobyt w domu pomocy społecznej,
 - b) z tytułu nienależnie pobranych świadczeń pieniężnych,
 - c) z tytułu opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej,
 - d) z tytułu opłaty za wyżywienie i zakwaterowanie dzieci pozbawionych opieki i wychowania rodziców umieszczonych w zakładzie opiekuńczo-leczniczym, w zakładzie pielęgnacyjno-opiekuńczym lub w zakładzie rehabilitacji leczniczej,
- 21) prowadzenie spraw związanych z przekazywaniem do biura informacji gospodarczej informacji powstaniu zaległości z tytułu nieponoszenia przez rodziców opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej,
- 22) obsługa Miejskiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Warszawie,
- 23) prowadzenie dokumentacji Miejskiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Warszawie związanej z wydawaniem:
 - a) orzeczeń o niepełnosprawności, o stopniu niepełnosprawności, o wskazaniach do ulg i uprawnień,
 - b) kart parkingowych,
 - c) legitymacji osoby niepełnosprawnej,
- 24) podejmowanie działań zmierzających do ograniczania społecznych skutków niepełnosprawności, w tym opracowywanie i przedstawianie planów zadań i informacji z prowadzonej działalności oraz ich udostępnianie na potrzeby samorządu województwa, jak również współpraca z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2019 r. poz. 688, z późn. zm.), działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej tych osób,
- 25) prowadzenie spraw związanych z zawieraniem i rozliczaniem umów dotyczących dofinansowania przez m.st. Warszawę:
 - a) uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych,
 - b) sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych,
 - c) likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych,
 - d) rehabilitacji dzieci i młodzieży,
 - e) kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej oraz prowadzonych przez nie zajęć klubowych,
 - f) zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze,
 - g) usług tłumacza języka migowego lub tłumacza-przewodnika,
 - h) kosztów utrzymania psa asystującego,
- 26) sprawowanie, w imieniu Prezydenta m. st. Warszawy, nadzoru nad działalnością domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, domów pomocy społecznej i ośrodków interwencji kryzysowej, prowadzonych przez m.st. Warszawę oraz inne podmioty na zlecenie m.st. Warszawy,
- 27) gromadzenie i przechowywanie dokumentacji dotyczącej wychowanków pieczy zastępczej,
- 28) zarządzanie powierzonym zasobem nieruchomości m.st. Warszawy,
- 29) realizacja projektów i programów finansowanych lub współfinansowanych ze środków zewnętrznych, w tym w szczególności środków Unii Europejskiej,
- 30) organizowanie szkoleń dla pracowników placówek opiekuńczo-wychowawczych i pracowników w jednostek nadzorowanych w zakresie standardów świadczonych przez nie usług,
- 31) prowadzenie spraw związanych z udzielaniem tymczasowego schronienia osobom tego pozbawionym.

Centrum na podstawie zarządzenia Prezydenta m.st. Warszawy zostało wyznaczone organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej w rozumieniu art. 76 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

I. POMOC SPOŁECZNA

1. Domy Pomocy Społecznej

Do zakresu działania Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie w zakresie Domów Pomocy Społecznej (DPS), należy całokształt spraw związanych z nadzorem i współpracą z domami pomocy społecznej oraz prowadzenie postępowań dotyczących przyznawania świadczeń w formie pobytu w domu pomocy społecznej. Centrum prowadzi ponadto postępowania w sprawie zwrotów należności za pobyt w domach pomocy społecznej oraz zwrotów nadpłat z tego tytułu. Odrębnym zadaniem jest wydawanie decyzji administracyjnych w zakresie skierowania do mieszkań chronionych wspieranych prowadzonych przez jeden z domów pomocy społecznej w Warszawie.

W 2020 roku z pomocy oferowanej przez domy pomocy społecznej skorzystało łącznie 3229 osób wymagających całodobowej pomocy, w tym w domach na terenie m.st. Warszawy 1972 oraz 1257 osób przebywających w 150 placówkach znajdujących się na terenach innych powiatów, czyli o 23 więcej niż w roku 2019.

Znaczna liczba osób wymagających pomocy jest kierowana do placówek na terenie m.st. Warszawy, gdzie funkcjonuje 19 domów pomocy społecznej, w tym 3 domy prowadzone przez Zgromadzenia Zakonne i 2 domy prowadzone przez fundacje w ramach umów zawartych przez m.st. Warszawę.

Tabela 1: Typy domów pomocy społecznej i liczba miejsc w Warszawie

Typy DPS	Liczba DPS	Liczba miejsc
Dom pomocy społecznej dla osób w podeszłym wieku	7 w tym 1 prowadzony przez 'Fundację „Gniazdo Rodzinne”	594
Dom pomocy społecznej dla przewlekle somatycznie chorych	7 w tym 2 prowadzone przez Zgromadzenie Zakonne	766
Dom pomocy społecznej dla przewlekle psychicznie chorych	1	200
Dom pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie	1 prowadzony przez Zgromadzenie Zakonne	70
Dom Pomocy Społecznej dla dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie	1 prowadzony przez Fundację „Pomocna Dłoń”	30
Dom pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży oraz dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie	2	180
Razem	19	1840

Na koniec grudnia 2020 r. w domach pomocy społecznej na terenie Warszawy przebywało 1629 osób na 1840 miejsc z czego 1550 osób w domach prowadzonych przez m.st. Warszawa oraz 290 osób w placówkach niepublicznych. Zgodnie z zawartymi w lipcu 2020 r. przez m.st. Warszawa umowami z ww. placówkami niepublicznymi na dalsze świadczenie opieki mieszkańcom Warszawy w przypadku Domu Pomocy Społecznej przy ul. Hetmańskiej 44 oraz Domu Pomocy Społecznej przy ul. Solec 36a zawarta umowa została pomniejszona w każdym z nich o 5 miejsc.

Średnio miesięczny koszt utrzymania mieszkańca w domu pomocy społecznej na terenie m.st. Warszawy w 2020 r. wynosił 6006,63 zł i był o 277,65 zł wyższy od średniego kosztu

w roku 2019. Liczba wniosków o skierowanie do domu pomocy społecznej w 2020 r. wyniosła 577, w tym 10 z innych powiatów i zmalała w stosunku do 2019 r. o 103 wnioski.

Wykres 1: Liczbowy i procentowy wpływ wniosków o DPS z poszczególnych dzielnic oraz innych powiatów

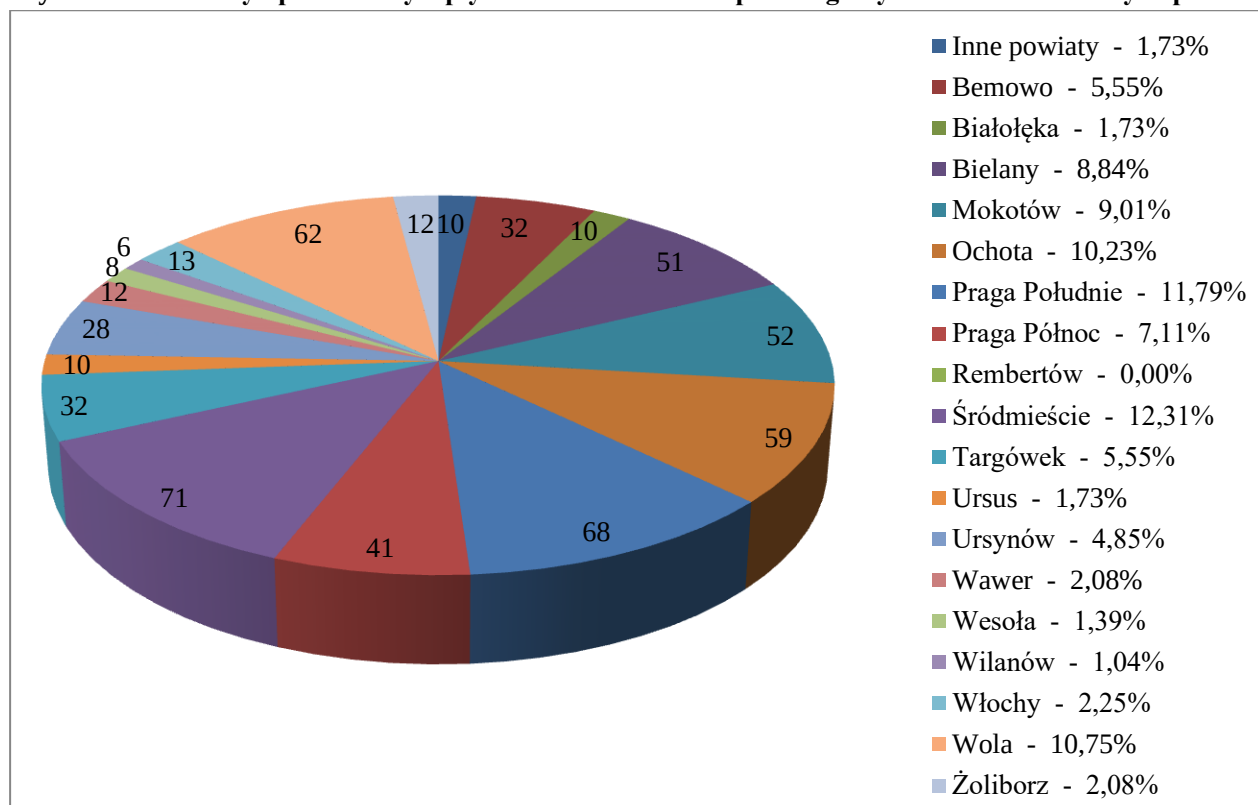


Tabela 2: Wnioski w sprawie skierowania do domów pomocy społecznej w zależności od typu domu

Typy DPS	Liczba wniosków w 2016 r.	Liczba wniosków w 2017 r.	Liczba wniosków w 2018 r.	Liczba wniosków w 2019 r.	Liczba wniosków w 2020 r.
dla osób w podeszłym wieku	160	193	181	186	146
dla przewlekle somatycznie chorych	271	221	265	347	286
dla przewlekle psychicznie chorych	90	110	89	99	102
dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie	6	3	5	12	12
dla dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie	38	30	38	36	31
Razem	565	557	578	680	577

Z wyżej przedstawionych danych wynika, że poza nieznacznym wzrostem liczby wniosków o skierowanie do domu pomocy społecznej dla przewlekle psychicznie chorych w stosunku do 2019 r. w każdym z innych typów placówek liczba wniosków zmalała. W przypadku jednego pozostała bez zmian.

W stosunku do 2019 r. liczba osób oczekujących na placówkę w m.st. Warszawa wzrosła o 32 osoby. Na powyższą sytuację przede wszystkim miała wpływ pandemia SARS-CoV-2 i konieczność wprowadzenia w związku z nią ograniczeń w celu przeciwdziałania rozprzestrzenianiu się niebezpiecznego, głównie dla seniorów i osób przewlekle chorych wirusa. Zgodnie z zaleceniami

służb sanitarnych, Ministerstwa Zdrowia oraz Biura Pomocy i Projektów Społecznych Urzędu m.st. Warszawy wprowadzono obostrzenia sanitarne przy przyjmowaniu nowych mieszkańców do placówki. Przyjęcie nowego mieszkańca wymagało od placówki dysponowaniem pokojem do izolacji. Nowo przyjęta osoba kierowana była do pokoju jednoosobowego obsługiwane przez wybrany i ograniczony personel na 14 dniową izolację. Warunkiem przyjęcia do DPS na terenie m.st. Warszawy było ponadto wykonanie i uzyskanie negatywnego wyniku testu na COVID bezpośrednio przed zamieszkaniem. Powyższy obowiązek został wprowadzony przez m.st. Warszawa w kwietniu 2020 r., a z czasem powyższy wymóg został wdrożony rozporządzeniem Rady Ministrów na terenie całego kraju. W związku z trwającą pandemią oraz występującym z nim zagrożeniem do domów pomocy społecznej na terenie m.st. Warszawy przyjmowane były wyłącznie osoby wymagające pilnego umieszczenia.

Tabela 3: Liczba osób oczekujących na przyjęcie do domu pomocy społecznej na terenie m.st. Warszawy z podziałem na typy w latach 2017-2020.

Typ domu	Liczba domów	Liczba miejsc w 2020r.	Liczba osób oczekujących na dzień 31.12.			
			2017	2018	2019	2020
dla osób w podeszłym wieku	7	594	43	60	47	65
dla przewlekle somatycznie chorych	7	766	87	123	118	114
dla przewlekle psychicznie chorych	1	200	40	41	45	53
dla niepełnosprawnych intelektualnie	4	280	44	49	50	60
Razem	19	1840	214	273	260	292

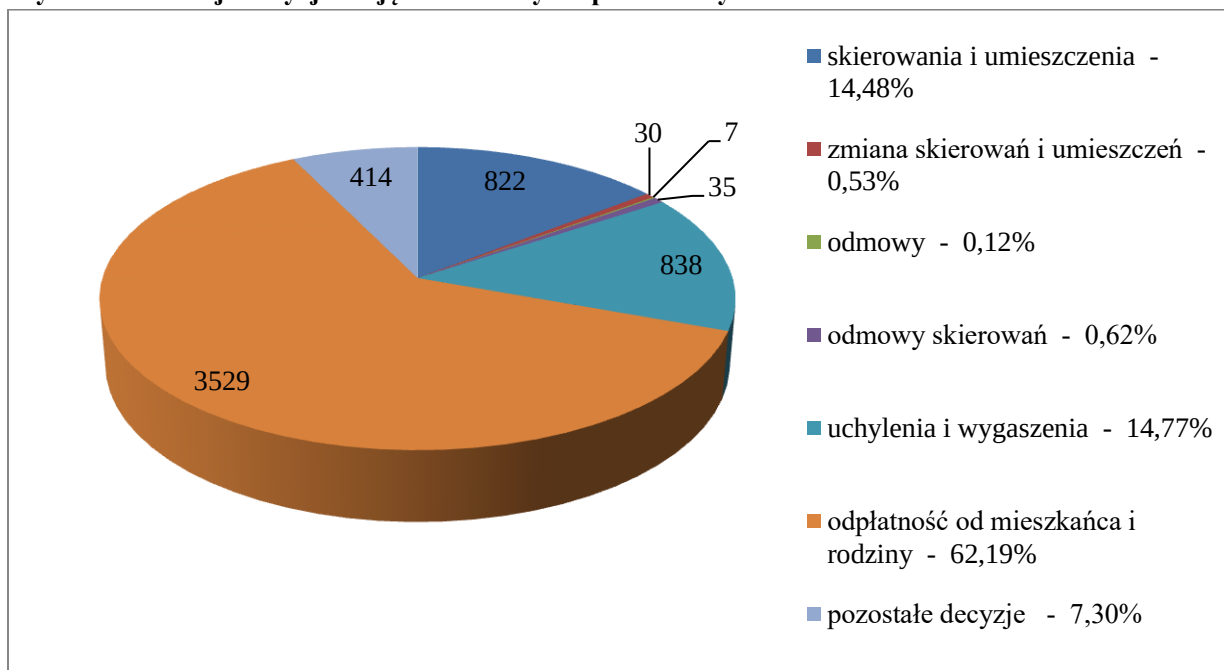
W 2020 r. do Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie wpłynęło ponadto 41 wniosków o skierowanie do Krajowego Ośrodka Mieszkalno-Rehabilitacyjnego dla Osób Chorych na Stwardnienie Rozsiane w Dąbku, czyli mniej o 18 w stosunku do 2019 roku. Wnioski powyższe rozpatrzono i wraz z decyzjami o skierowaniu przekazano do Departamentu Zdrowia Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego przy ul. Brechta 3 w Warszawie, który wydaje decyzje o odpłatności i umieszczeniu we wskazanym Ośrodku.

Łącznie w sprawach dotyczących domów pomocy społecznej w roku 2020 wydano 5675 decyzji tj. o 583 decyzji więcej niż w roku 2019, w którym liczba decyzji wyniosła 5092.

1) Rodzaje wydanych decyzji administracyjnych

Najwięcej decyzji wydano w sprawach odpłatności za pobyt w domach pomocy społecznej. Pomimo że w 2020 roku z uwagi na zmianę przepisów i obowiązek ustalania przez ośrodki pomocy społecznej od 4 października 2019 r. opłaty od osób zobowiązanych w formie umowy nie były wydawane przez tutejsze Centrum decyzje o opłacie dla osób zobowiązanych, to jednak liczba decyzji w sprawach opłaty od mieszkańców wzrosła i wyniosła 3529 to jest o 467 więcej niż w roku 2019. Decyzji dotyczących odpłatności mieszkańca w związku ze skierowaniem do domu pomocy społecznej było 477 a dotyczących zmiany odpłatności w związku ze zmianą dochodu mieszkańca 3052. Drugą pod względem liczebności wydanych decyzji kategorią były decyzje w sprawie skierowania i umieszczenia w domach pomocy społecznej, których było 822, czyli o 120 mniej niż w roku 2019.

Wykres 2: Rodzaje decyzji w ujęciu liczbowym i procentowym



W roku 2020 złożono odwołania od 39 decyzji, co stanowi niespełna 0,7 % wszystkich wydanych w 2020 r. decyzji. W roku 2019 zaskarżono 1,2% decyzji, a zatem odnotowano spadek odwołań. Kolegium do końca 2020 r. rozpatrzyło 31 spraw, w tym utrzymało w mocy 17 decyzji, 4 sprawy rozstrzygnięto w inny sposób (m.in. poprzez umorzenie postępowania, stwierdzenie uchybienia terminu, wydanie innego rozstrzygnięcia), uchyliło 10 i przekazało sprawy do ponownego rozpatrzenia.

Najczęstszym powodem uchylenia decyzji było odmienne od powoływanego w uzasadnieniach decyzji WCPR orzecznictwo lub interpretacja przepisów przez Samorządowe Kolegium Odwoławcze.

2) Prowadzenie postępowań w sprawie zwrotu należności z tytułu pobytu w domu pomocy społecznej od osób zobowiązanych oraz zwroty nadpłat

W roku 2020 r. Dział domów pomocy społecznej przeprowadził łącznie 119 spraw, czyli o 46 więcej niż w roku 2019. Zostało wydanych:

- 62 decyzje o zwrocie (o 30 więcej niż w roku 2019) na łączną sumę 784 938,93 tj. o 609 980,12 zł więcej niż w roku poprzednim,
- 18 decyzji o odstąpieniu od żądania zwrotu (więcej o 7) na łączną sumę 136 394,50 zł tj. o 71 300,63 zł więcej niż w roku 2019,
- 6 decyzji w sprawie rozłożenia należności na raty (o 2 więcej niż w 2019),
- 32 umorzenia postępowania w związku z wniesieniem opłaty przez dłużników tj. o 12 więcej na łączną kwotę 121 189,74 zł tj. o 96 430 65 zł więcej niż w 2019 r.

W roku 2020 r. dokonano także 59 zwrotów nadpłat tj. o 41 więcej niż w roku 2019 r. za pobyt w domu pomocy społecznej na łączną kwotę 102 905,23 zł tj., o 82 640,38 zł więcej niż w 2019 r.

3) Mieszkania chronione wspierane

Program pilotażowy dotyczący uruchomienia mieszkań chronionych został przygotowany przez Dom Pomocy Społecznej „Na Przedwiośniu” i zaakceptowany przez Biuro Pomocy i Projektów Społecznych Urzędu m.st. Warszawy. Mieszkania chronione działają od dnia 1 października 2015r. Mieszkania są przeznaczone dla pełnoletnich osób niepełnosprawnych intelektualnie będących mieszkańcami m.st. Warszawy. Pierwszeństwo przy przyjmowaniu mają niepełnosprawni intelektualnie wychowankowie pieczy zastępczej, którzy nie mają możliwości powrotu do rodzin lub samodzielnego zamieszkania w środowisku.

Mieszkania zapewniają całodobowe usługi opiekuńcze i wspierające, odpowiadające indywidualnym potrzebom mieszkańców.

Celem pobytu w mieszkaniu jest przygotowanie mieszkańców do prowadzenia samodzielnego (na miarę możliwości) życia, ale też zastąpienie pobytu w placówce zapewniającej całodobową opiekę. Pobyt w mieszkaniu ma odroczyć lub w ogóle wyeliminować zamieszkanie w domu pomocy społecznej.

Decyzje administracyjne w sprawie pobytu w ww. placówce wydawane są na pobyt czasowy. W roku 2020 liczba miejsc w mieszkaniach chronionych nie uległa zmianie w stosunku do 2019 i nadal wynosi 9. Na koniec roku 2020 w mieszkaniach chronionych przebywało łącznie 5 podopiecznych, którym w grudniu 2020 r. decyzją administracyjną przyznano prawo do pobytu w mieszkaniu chronionym w 2021 r.

4) Kontrola, współpraca, udział

W 2020 r. od maja do lipca przeprowadzona została przez Biuro Kontroli Urzędu m.st. Warszawy kontrola Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie w zakresie *Prowadzenia nadzoru nad działalnością domów pomocy społecznej*. Powyższa kontrola potwierdziła, że prowadzony przez Centrum nadzór nad domami pomocy społecznej realizowany jest właściwie. W protokole pokontrolnym wskazano 3 zalecenia, z których jedno dotyczyło zmian w dokumentacji kadrowej w przypadku osób uczestniczących w kontrolach, zatwierdzania pod względem formalno-prawnym dokumentacji w ramach nadzoru finansowo-księgowego nad domami pomocy społecznej oraz wystąpienia do Biura Pomocy i Projektów Społecznych Urzędu m.st. Warszawy o pilne przyjęcie i wprowadzenie zarządzeniem Prezydenta m.st. Warszawy przygotowanej w 2019 r. przez Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie *Procedury dotyczącej zasad i trybu postępowania w sprawie kierowania i umieszczania w domach pomocy społecznej m.st. Warszawy oraz ustalania odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej* w celu uniknięcia strat finansowych m.st. Warszawy z tytułu opłaty za pobyt w domu pomocy społecznej oraz utraty wizerunku i zaufania do Prezydenta m.st. Warszawy.

Wszystkie zalecenia zostały przez tutejsze Centrum wdrożone w terminie wyznaczonym przez Biuro Kontroli Urzędu m.st. Warszawy. Jednocześnie 27 listopada 2020 r. zarządzeniem Prezydenta m.st. Warszawy Nr 1366/2020 przyjęta została „Procedura dotycząca zasad i trybu postępowania przy kierowaniu i umieszczaniu w domach pomocy społecznej m.st. Warszawy oraz ustalania wysokości odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej wnioskodawcy i opłat osób zobowiązanych”.

Powyższy dokument reguluje i określa m.in. zasady współpracy i podziału kompetencji w m.st. Warszawa w sprawach dotyczących kierowania i ustalania opłaty za pobyt w DPS pomiędzy Warszawskim Centrum Pomocy Rodzinie a Ośrodkami Pomocy Społecznej m.st. Warszawy. W związku z tym 21 grudnia 2020 r. odbyło się spotkanie zorganizowane przez Biuro Pomocy i Projektów Społecznych Urzędu m.st. Warszawy z przedstawicielami tutejszego Centrum oraz dyrektorami Ośrodków w sprawie realizacji przyjętej Procedury.

5) Zebrania z dyrektorami i pracownikami domów pomocy społecznej

W 2020 roku odbyły się 2 zebrania on-line z dyrektorami domów pomocy społecznej, podczas których omawiano sprawy organizacyjne i bieżące dotyczące głównie pandemii COVID-19. W grudniu zorganizowano także spotkanie on-line z pracownikami socjalnymi domów pomocy społecznej m.st. Warszawy, na którym została omówiona nowa Procedura dotycząca zasad i trybu postępowania przy kierowaniu i umieszczaniu w domach pomocy społecznej m.st. Warszawy oraz ustalania wysokości odpłatności za pobyt w domach pomocy społecznej wnioskodawcy i opłat osób zobowiązanych oraz ustalone były sprawy bieżące. W każdym ze spotkań uczestniczył przedstawiciel Biura Pomocy i Projektów Społecznych Urzędu m.st. Warszawy.

6) Współpraca i nadzór nad domami pomocy społecznej

W 2020 roku Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie prowadziło 16 spraw wyjaśniających w sprawach zastrzeżeń lub uwag dotyczących funkcjonowania domów pomocy społecznej zgłoszonych przez Mieszkańców, rodziny lub inne osoby czy instytucje, a także świadczonej przez

nie opieki. Ponadto do WCPR wpłynęło w tym czasie 17 doniesień rozpatrywanych w trybie postępowania skargowego, nie odnotowano żadnych wniosków.

W ramach współpracy z warszawskimi Domami oraz w związku ze sprawowanym nadzorem i monitoringiem stosowania przez nie Standardów opieki i pracy personelu w 2020 r. zaplanowano łącznie 76 wizyt w placówkach. W styczniu i lutym 2020 roku przeprowadzono 6 wizyt na terenie warszawskich Domów. W związku z ograniczeniami wynikającymi z konieczności przeciwdziałania rozprzestrzenianiu się wirusa SARS-CoV-2 od marca 2020 r. wizyty na terenie Domów Pomocy Społecznej nie były prowadzone. Jednak w drugiej połowie 2020 roku odbyła się 1 wizyta na terenie DPS związana z koniecznością przeprowadzenia postępowania wyjaśniającego na terenie jednostki.

W 2020 r. Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie nadal monitorowało proces stosowania przez warszawskie Domy Standardów opieki i pracy personelu opracowanych wprowadzonych we wszystkich jednostkach publicznych w 2017 r. w ramach projektu „AGE - Działania na rzecz aktywnego i godnego starzenia się w Warszawie.

W 2020 r. Standardy stosowały poza 14 Domami miejskimi również 3 jednostki niepubliczne, działające na zlecenie m.st. Warszawy. W ramach monitoringu stosowania przez DPS Standardów opieki i pracy personelu pracownik Centrum spotkał się w pierwszych 2 miesiącach 2020 roku z koordynatorami ds. standardów na terenie 6 Domów.

Od marca 2020 r. wizyty na terenie DPS nie odbywały się, koordynator WCPR pozostawał w kontakcie telefonicznym i/lub mailowym z koordynatorami ds. standardów w poszczególnych jednostkach.

Spotkania odbywające się cyklicznie w ramach realizacji przez DPS standardu: wymiana wiedzy i doświadczeń jako element wsparcia personelu DPS zaplanowane od marca do końca września 2020 r. zostały zawieszone. Centrum w ramach ustalonego wcześniej harmonogramu spotkań, modyfikowanego w związku z utrzymującą się sytuacją epidemiczną koordynowało organizację przez warszawskie jednostki w sumie 4 spotkań szkoleniowych dla poszczególnych grup pracowniczych. 2 spotkania odbyły się w I kwartale 2020 r. w formie tradycyjnej, kolejne 2 zrealizowano w IV kwartale w ramach telekonferencji on-line.

Również w ramach Standardów opieki i pracy personelu w 2020 r. Centrum zorganizowało szkolenie zaplanowane dla 40 pracowników domów pomocy społecznej z zakresu wykorzystania metody Montessori w pracy z osobami z zaburzeniami poznawczymi. Ostatecznie ze szkolenia skorzystało 33 pracowników z 16 warszawskich DPS. Szkolenie było zaplanowane w formie tradycyjnej, ostatecznie dla 23 osób zrealizowane zostało w trybie on-line, a dla 10 osób w formie stacjonarnej.

W 2020 roku planowano przeprowadzenie pierwszego procesu ewaluacji pracy i jakości usług świadczonych przez DPS na rzecz podopiecznych w ramach Standardów opieki i pracy personelu. Powyższe zadanie planowane w IV kwartale 2020 r. w związku z utrzymującą się pandemią SARS-CoV-2 zostało przełożone na rok 2021.

Wzorem lat ubiegłych Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie również w 2020 r. planowało współorganizację Przeglądu Twórczości Artystycznej Mieszkańców Domów Pomocy Społecznej m.st. Warszawy. Z uwagi na pandemię COVID-19 impreza została odwołana.

7) Współpraca i wsparcie oraz sytuacja w domach pomocy społecznej w związku z pandemią SARS-CoV-2

Z uwagi na stale zmieniającą się sytuację epidemiczną w domach pomocy społecznej i niejednokrotnie występującą koniecznością natychmiastowego reagowania na trudne sytuacje i nowe okoliczności prowadzona była ze strony tutejszego Centrum szeroko rozumiana współpraca i kontakt z warszawskimi domami pomocy społecznej oraz monitoring. Od marca 2020 r. Centrum prowadziło stałą analizę danych o sytuacji epidemicznej na terenie warszawskich Domów Pomocy Społecznej, raportując systematycznie na ten temat w Centralnej Aplikacji Statystycznej. Od początku pandemii SARS-CoV-2 potwierdzono zachorowania wśród pracowników wszystkich warszawskich Domów. W sumie do końca 2020 r. odnotowano zachorowania na koronawirusa u 200

pracowników DPS, osoby te 31.12.2020 r. uznane były za zdrowe. W roku 2020 wśród pracowników warszawskich Domów nie odnotowano przypadków zgonu z powodu SARS-CoV-2.

Od marca do końca 2020 roku COVID-19 potwierdzono u mieszkańców przebywających na terenie 16 warszawskich Domów, odnotowano w tym czasie wśród mieszkańców DPS 260 ozdrowieńców, 23 pensjonariuszy z 11 warszawskich placówek zmarło z powodu COVID-19.

Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie było w stałym kontakcie z Domami w kwestii zgłaszanych braków i zaopatrzenia placówek w podstawowe środki ochrony osobistej oraz personel niezbędny do właściwego sprawowania opieki nad mieszkańcami. Ze środków pozyskanych z darowizny Centrum zakupiło na potrzeby domów pomocy społecznej niezbędne środki ochrony osobistej dla pracowników i dysponowało nimi w zależności od deklarowanych przez poszczególne jednostki potrzeb. WCPR pośredniczyło także w przekazywaniu poszczególnym jednostkom artykułów z zasobów Agencji Rezerw Materiałowych udostępnionych przez Ministra Zdrowia oraz zorganizowanego przez Urząd m.st. Warszawy wsparcia dla warszawskich placówek.

W związku z pandemią większość placówek przystąpiła do pracy w tzw. 14 dniowym systemie zmianowym polegającym na rotowaniu co 14 dni kadry opiekuńczej. Od maja 2020 r. pracę w takim systemie rozpoczęło 9 Domów, w tym 1 jednostka niepubliczna, działająca na zlecenie m.st. Warszawy. Pracownicy z ww. domów zgodnie z zawartą przez m.st. Warszawa z Firmą ALAB i Invicta umową w sprawie przeprowadzania badań przed przystąpieniem do wykonywania obowiązków służbowych na terenie DPS byli od maja 2020 r. cyklicznie testowani na obecność koronawirusa, w terminach określonych w grafiku badań tworzonym przez Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie. W grudniu 2020 roku poddano testom w związku z pracą w systemie zmianowym pracowników 14 z 19 warszawskich Domów (12 domów miejskich i 2 jednostki niepubliczne). Dodatkowo pod koniec 2020 r. Centrum rozpoczęło monitoring wdrażania i realizacji szczepień na terenie warszawskich Domów Pomocy Społecznej wśród podopiecznych placówek oraz personelu.

2. Integracja Społeczna i Interwencja Kryzysowa

W 2020 roku Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie kontynuowało realizację zadań dotyczących współpracy i kierowania do Warszawskiego Ośrodka Interwencji Kryzysowej (WOIK). Centrum prowadziło także postępowania dotyczące udzielenia schronienia samotnym matkom z małoletnimi dziećmi i kobietom w ciąży, które z tej formy pomocy korzystały w Ośrodku Wsparcia dla Kobiet z Małoletnimi Dziećmi i Kobiet w Ciąży „Eteusza” przy ul. Chlubnej 9a-d (OW). W 2020 roku WCPR wydał 172 skierowania do Hostelu WOIK oraz 151 decyzji i 13 postanowień dotyczących kierowania do OW. Z pomocy w formie pobytu w pierwszej placówce w ramach interwencji kryzysowej skorzystały 193 osoby (82 kobiety, 22 mężczyzn i 89 dzieci), w drugiej natomiast 147 osób (59 kobiet i 88 dzieci). Pracownicy WCPR uczestniczyli także w spotkaniach specjalistów wspierających osoby i rodziny przebywające w obu placówkach. Spotkania w związku z sytuacją epidemiczną w kraju odbywały się głównie w formie zdalnej.

W okresie sprawozdawczym Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie kontynuowało również realizację zadań związanych z udzielaniem tymczasowego schronienia osobom tego pozbawionym. Pomoc ta świadczona była w formie noclegu pierwotnie przy ul. Myśliborskiej 53, natomiast od 16.04.2020 roku przy ul. Kaczorowej 39. W 2020 roku z miejsc tymczasowego schronienia skorzystało łącznie 549 osób, w tym 77 kobiet i 472 mężczyzn.

W związku z sytuacją epidemiczną do 30.06.2020 roku przedłużono użytkowanie budynku przy ul. Myśliborskiej 53 w celu umożliwienia odbycia całodobowej dwutygodniowej dobrowolnej kwarantanny osobom w kryzysie bezdomności przed skierowaniem do schronisk. Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie od 17.04.2020 do 28.06.2020 roku przeprowadziło 3 nabory do odbycia

kwarantanny, z której skorzystało łącznie 107 osób, z czego dwutygodniowy pobyt ukończyło 77 osób (22 kobiety i 55 mężczyzn).

Zgodnie z Zarządzeniem Prezydenta Miasta st. Warszawy nr 1330/2020 z dnia 16.11.2020 r. w sprawie powierzenia w zarząd i administrowanie Warszawskiemu Centrum Integracji „Integracyjna Warszawa” zabudowanej części działki ewidencyjnej nr 14/40 z obrębu 4-07-02 położonej przy ul. Kaczorowej 39 w Warszawie z dniem 1.10.2020 r. Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie przekazało realizację zadania udzielania tymczasowego schronienia nowej jednostce.

Ponadto w 2020 roku Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie realizowało zadania dotyczące integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z łączeniem z rodziną posiadającą ww. formy ochrony międzynarodowej. Pracownicy socjalni prowadzili łącznie 135 programów integracyjnych, w trakcie trwania których udzielili wsparcia 252 osobom posiadającym ochronę międzynarodową.

W roku sprawozdawczym cudzoziemcy posiadający ochronę międzynarodową mieli możliwość skorzystania z bezpłatnych konsultacji psychologicznych, które poza językiem polskim prowadzone były także w języku rosyjskim i angielskim. Na potrzeby usprawnienia komunikacji z klientami pracownicy socjalni mogli korzystać z usług tłumaczy w ramach współpracy z firmą zewnętrzną. Wszystkie działania specjalistyczne finansowane były w ramach środków własnych WCPR.

1) Interwencja kryzysowa

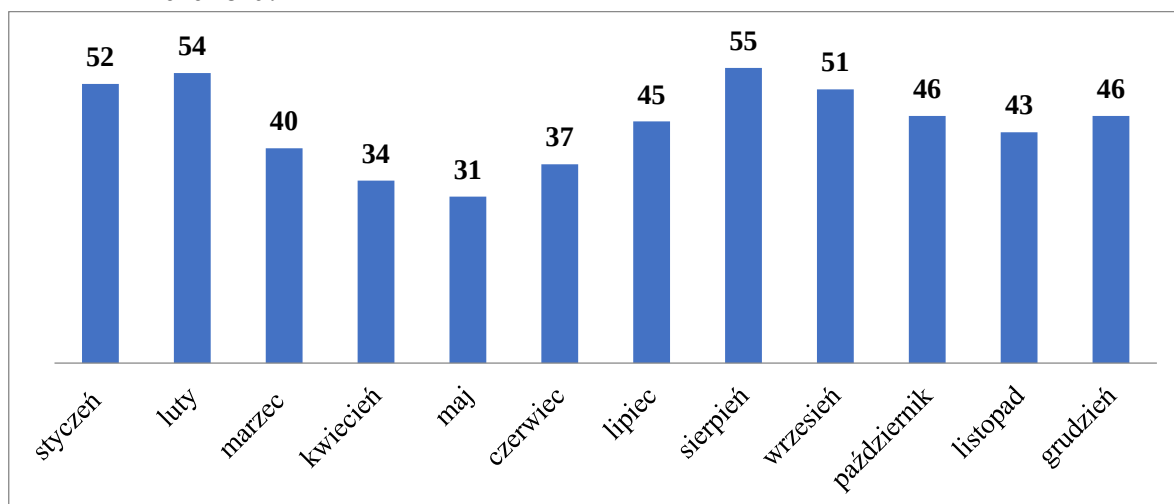
Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie w 2020 roku kontynuowało realizację zadań związanych z nadzorem nad działalnością Warszawskiego Ośrodka Interwencji Kryzysowej (WOIK) oraz kierowaniem osób do Hostelu WOIK i Ośrodka Wsparcia dla Kobiet z Małoletnimi Dziećmi i Kobiet w Cięży „Eteżja” (OWKiD). Trwająca w roku sprawozdawczym pandemia związana z rozprzestrzenianiem się COVID-19 i obowiązujące obostrzenia spowodowały zmiany w funkcjonowaniu tych placówek. Wprowadzono m.in. pomiary temperatury, zakaz odwiedzin, ograniczenie swobody przemieszczania się, zwiększenie liczby dyżurów porządkowych, czy obowiązek dezynfekcji pomieszczeń. Ograniczenia w przemieszczaniu się i wprowadzenie zwiększonego reżimu sanitarnego rzutowały na zmniejszenie liczby osób decydujących się na pobyt w placówkach. Ponadto zarówno w Hostelu WOIK, jak i w Ośrodku Wsparcia wielokrotnie wydłużano okresy pobytów, co również miało wpływ na zmniejszenie globalnej liczby osób korzystających z tych form wsparcia.

a) Sprawowanie nadzoru i kierowanie do Hostelu Warszawskiego Ośrodka Interwencji Kryzysowej

Warszawski Ośrodek Interwencji Kryzysowej w ramach swojej działalności udzielał pomocy w formie schronienia w Hostelu dla osób i rodzin będących w kryzysie, w tym również w kryzysie spowodowanym utratą miejsca zamieszkania. Centrum kierowało do Hostelu zgodnie z Zarządzeniem Nr 21/2016 Dyrektora WCPR z dnia 20 czerwca 2016 r. wprowadzającym procedurę kierowania do hostelu działającego w strukturze Warszawskiego Ośrodka Interwencji Kryzysowej prowadzonego przez m. st. Warszawa. Pobyt w WOIK wynosi do 3 miesięcy z możliwością przedłużenia do 6 miesięcy w szczególnych sytuacjach.

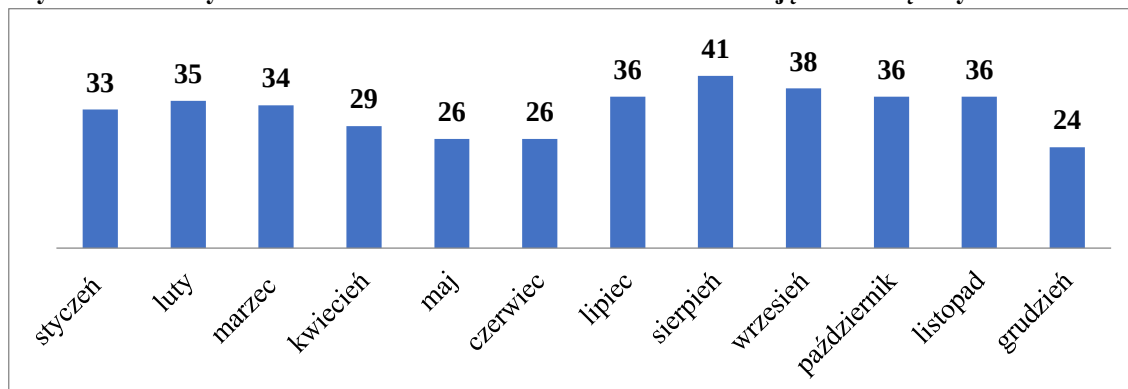
W 2020 roku z pomocy w formie pobytu w Hostelu WOIK skorzystały łącznie 193 osoby (82 kobiety, 22 mężczyzn i 89 dzieci). W porównaniu do roku 2019 odnotowano 43% spadek liczby osób korzystających z tego rodzaju wsparcia. W 2019 roku z pobytu w placówce skorzystało 341 osób, w tym 130 kobiet, 39 mężczyzn i 72 dzieci.

Wykres 3: Liczba osób korzystających ze schronienia w Hostelu WOIK w poszczególnych miesiącach 2020 roku.



Ustalony Zarządzeniem Nr 18/2016 z dnia 23 maja 2016 r. Dyrektora Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie limit miejsc w Hostelu działającym w strukturze Warszawskiego Ośrodka Interwencji Kryzysowej przy ul. 6-go Sierpnia 1/5 wynosi 60. Z cotygodniowych raportów przesyłanych przez pracownika WOIK wynika, że najwięcej osób (41) przebywało w placówce w sierpniu. W 2019 roku limit miejsc w ujęciu miesięcznym został przekroczony siedem razy, w 2020 roku natomiast liczba zajętych miejsc nie przekroczyła 50 w żadnym miesiącu.

Wykres 4: Maksymalna liczba mieszkańców Hostelu WOIK w ujęciu miesięcznym.



Wśród zgłaszających się do placówki osób 71% stanowiły osoby zamieszkujące na terenie m. st. Warszawy. 17 spośród pozostałych osób to cudzoziemcy, którzy jako ostatnie miejsce pobytu wskazali Białoruś, Francję, Niemcy i Szwecję. W porównaniu do roku poprzedniego liczba osób przyjętych na zgłoszenie Straży Granicznej zmniejszyła się aż o 84%. W 2020 roku były to 4 osoby, w 2019 r. - 26 osób. Przyczyną tego spadku najprawdopodobniej były ograniczenia w ruchu międzynarodowym i zwiększenie kontroli podróżujących w związku z zagrożeniem epidemicznym na świecie.

Tabela 4: Miejsce pochodzenia osób zgłaszających się do Hostelu WOIK

Miejsce pochodzenia	Liczba osób w 2019 r.	Liczba osób w 2020 r.
Warszawa	205	143
spoza Warszawy	110	57

Powyższa tabela zawiera liczbę pobytych osób zgłaszających się do Hostelu WOIK w 2020 roku i uwzględnia dwukrotne pobyty poszczególnych osób i rodzin oraz zmiany wskazywanego miejsca pobytu przed każdym ze zgłoszeń.

W roku sprawozdawczym Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie wydało 172 skierowania, w tym:

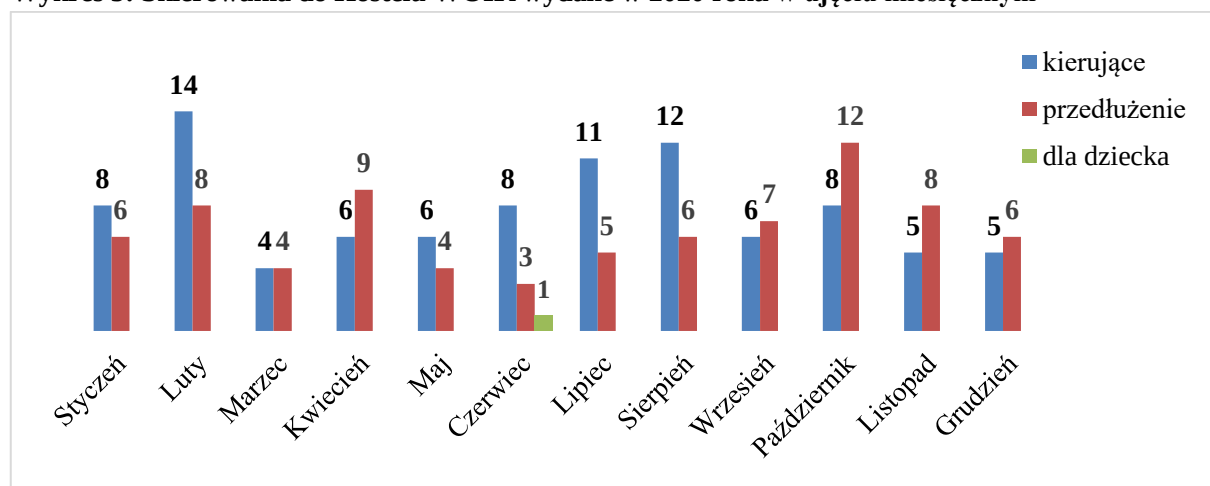
- 93 skierowania kierujące - pierwszy pobyt,
- 78 skierowań przedłużających pobyt,
- 1 skierowanie wydane dla małoletnich dzieci kierowanych do Hostelu na wniosek rodzica, który już korzysta z pobytu.

Ponadto wydano 1 decyzję, w której odmówiono przedłużenia pomocy w formie pobytu w WOIK. Odmowa spowodowana była złamaniem regulaminu wewnętrznego WOIK oraz nieprzestrzeganiem zasad bezpieczeństwa epidemiologicznego.

Tabela 5: Skierowania do hostelu WOIK wydane w latach 2019-2020

Rok	Liczba wydanych skierowań
2019	317
2020	172

Wykres 5: Skierowania do Hostelu WOIK wydane w 2020 roku w ujęciu miesięcznym



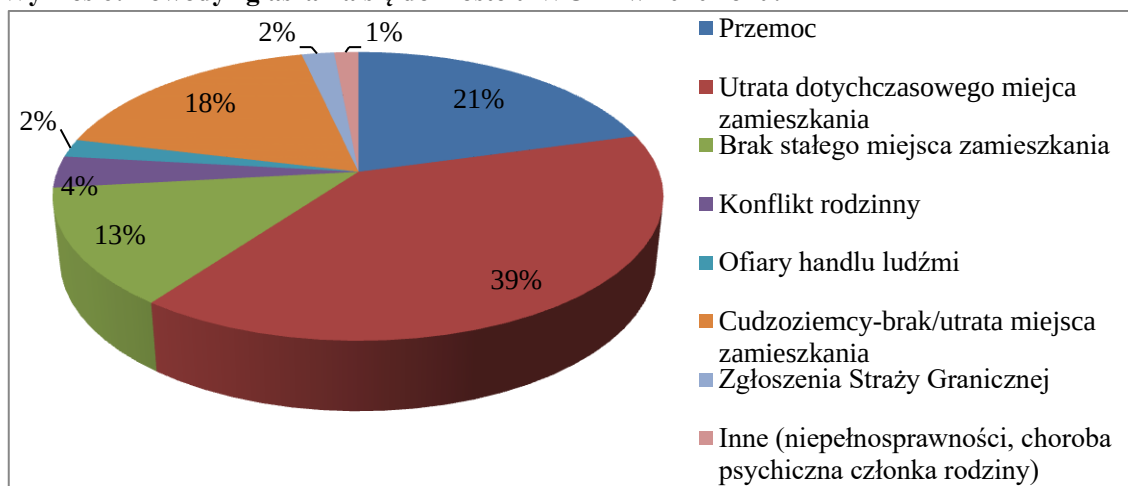
Długość pobytu w Hostelu WOIK jest określony do 3 miesięcy z możliwością przedłużenia do 6 miesięcy w szczególnie uzasadnionych przypadkach. W 2020 roku z możliwości przedłużenia pobytu do 6 miesięcy skorzystało 30% korzystających. Z powodu kwarantanny wprowadzonej w związku z zakażeniem COVID-19 jednej z mieszanek Hostelu, w przypadku 3 osób konieczne było przedłużenie pobytu powyżej 6 miesięcy. Klienci po zakończeniu pobytu w placówce zostali skierowani do innych miejsc pobytu długoterminowego.

Tabela 6: Długość pobytu w Hostelu WOIK

Długość pobytu (dotyczy osób, które opuścili WOIK do 31.12.2020 r.)	Liczba osób
do 7 dni	37
od 8 dni do miesiąca	31
powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	50
powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	53
powyżej 6 miesięcy	3
Razem	172

Z analizy danych wynika, że podobnie jak w latach ubiegłych najliczniejszą grupę osób zgłaszających się po pomoc w formie pobytu stanowią klienci, którzy jako przyczynę wskazywali utratę dotychczasowego miejsca pobytu - 39% ogółu. Jako powód braku miejsca pobytu wnioskodawcy zgłaszali utratę dochodów, konflikty ze współlokatorami, kłótnie rodzinne. Osoby w długotrwałym kryzysie bezdomności stanowią drugą pod względem liczebności grupę osób korzystających ze wsparcia w formie schronienia w Hostelu WOIK - 21%. Trzecią grupę (18%) stanowią cudzoziemcy, którzy borykają się z trudnościami związanymi z nieuregulowanym pobytem na terenie kraju, brakiem aktualnych dokumentów tożsamości, niedostateczną znajomością języka polskiego czy uzyskaniem stałego legalnego zatrudnienia.

Wykres 6: Powody zgłaszania się do Hostelu WOIK w 2020 roku.



Z kolei analiza przyczyn opuszczenia Hostelu WOIK w roku sprawozdawczym wykazała, że podobnie jak w roku ubiegłym znaczącą liczbę stanowią osoby, które deklarują wynajem mieszkania lub pokoju. W 2020 roku ta grupa stanowiła 33%, zaś w 2019 roku 25% ogółu osób opuszczających Hostel WOIK. Potwierdza się założenie, że pobyt w WOIK pozwala na znalezienie zasobów i możliwości by powrócić do środowiska. Ponadto 27% osób deklaruje znalezienie schronienia w innej placówce, natomiast 19% zamierza zamieszkać u rodziny lub znajomych. Należy jednak zaznaczyć, że podanie przyczyny opuszczenia WOIK jest wyłącznie deklaracją klienta. Pracownicy WOIK oraz WCPR nie mają możliwości zweryfikowania stanu faktycznego.

Tabela 7: Przyczyny opuszczenia Hostelu WOIK w 2020 roku

Wskazana przyczyna	Rodzaj gospodarstwa domowego	Liczba osób łącznie
Wynajęcie mieszkania/pokoju	18 rodzin/ 8 osób prowadzących jednoosobowe gospodarstwo domowe	56
Lokal otrzymany z Wydziału Zasobów Lokalowych	1 rodzina	3
Powrót do męża/partnera/rodziny	2 rodziny/2 osoby prowadzące jednoosobowe gospodarstwo domowe	7
Zamieszkanie u rodziny/znajomych	11 rodzin/1 osoba prowadząca jednoosobowe gospodarstwo domowe	33
Znalezienie miejsca w innej placówce	16 rodzin/8 osób prowadzących jednoosobowe gospodarstwo domowe	47
Bez podania przyczyny / samowolne opuszczenie	4 rodziny/13 osób prowadzących jednoosobowe gospodarstwo domowe	21
Klienci przyjęci na wniosek Straży Granicznej	2 rodziny	4
Łącznie opuściło osób:	52 rodziny/30 osób prowadzących jednoosobowe gospodarstwo domowe	163

W 2020 roku 28% ogółu, tj. 47 ze 163 osób opuszczających Hostel WOIK bezpośrednio po zakończeniu pobytu zgłosiło się do innych placówek świadczących pomoc w formie schronienia.

Tabela8: Placówki, do których zostali przyjęci klienci po opuszczeniu Hostelu WOIK

Placówka	Rodzaj gospodarstwa domowego	Liczba osób ogółem
Ośrodek Wsparcia dla Kobiet z Małoletnimi Dziećmi i Kobiet w Ciężcy „Etezia” w Warszawie	10 rodzin	26
Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia Centrum Praw Kobiet w Warszawie	3 rodziny	7
Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia w Chorzowie	1 rodziny	2
Dom Samotnej Matki w Chyliczkach	1 osoba prowadząca jednoosobowe gospodarstwo domowe	1
Dom Samotnej Matki w Łodzi	1 rodzina	2
Dom Pomocy Społecznej „Syrena” w Warszawie	1 osoba prowadząca jednoosobowe gospodarstwo domowe	1
Mieszkanie chronione Fundacji La Strada	1 osoba prowadząca jednoosobowe gospodarstwo domowe	1
Miejsca interwencyjne dla bezdomnych kobiet w WOIK	3 osoby prowadzące jednoosobowe gospodarstwo domowe	3
Placówka buforowa dla osób bezdomnych – ul. Wóycickiego 145	1 osoba prowadząca jednoosobowe gospodarstwo domowe	1
Schronisko dla bezdomnych kobiet EMAUS w Warszawie	1 osoba prowadząca jednoosobowe gospodarstwo domowe	1
Schronisko dla osób bezdomnych ul. Żytnia 1	1 rodzina	2
Razem	26 rodzin/6 osób prowadzących jednoosobowe gospodarstwo domowe	47

W roku sprawozdawczym, podobnie jak w latach ubiegłych, najczęstszą formą kontynuacji korzystania z instytucjonalnej pomocy w formie schronienia było wnioskowanie o pobyt w domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży. W 2020 roku w placówce zamieszkało 13 kobiet z 20 dzieci bezpośrednio po zakończonym pobycie w Hostelu WOIK lub kilka dni po opuszczeniu placówki. Dla porównania w 2019 roku do domu dla matek z dziećmi zgłosiło się 17 kobiet z 20 dzieci.

Ogółem w 2020 roku wnioski o pomoc w formie pobytu w domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży składane przez klientów WOIK stanowiły 36% wszystkich wniosków jakie wpłynęły do WCPR w tej sprawie. W 2019 roku - 47%.

W sprawach kobiet, które planowały po zakończeniu pobytu w WOIK wnioskować o pobyt w placówce dla matek z dziećmi organizowano spotkania ze specjalistami współpracującymi z klientką. Celem spotkań było ustalenie zasadności udzielenia tej formy pomocy oraz opracowanie planu pracy w oparciu o zasoby instytucji i osoby zainteresowanej. W związku z wprowadzeniem stanu epidemii spotkania nie odbywały się, prowadzono wyłącznie konsultacje telefoniczne.

W ramach pobytu w Hostelu WOIK klienci poza schronieniem mieli możliwość skorzystania z innych form wsparcia, takich jak poradnictwo psychologiczne, socjalne, prawne czy konsultacja z psychiatrą. W związku z sytuacją epidemiologiczną na terenie Polski część świadczonych przez WOIK usług specjalistycznych była realizowana zdalnie. Osobom, które nie miały możliwości skorzystania z pomocy zdalnej umożliwiano kontakt indywidualny. Wzrost zakażeń w drugiej połowie roku i związane z nim wytyczne rządowe sprawiły, że od listopada 2020 r. wstrzymano

wizyty osobiste klientów we wszystkich lokalizacjach WOIK, a oferta specjalistycznej pomocy w całości była realizowana za pośrednictwem telefonu i Internetu.

Tabela9: Formy pomocy udzielone mieszkańcom Hostelu poza schronieniem

Działania	Liczba osób korzystających	Specjalista udzielający wsparcia	Liczba podjętych działań		
			Telefonicznie	online	stacjonarnie
Poradnictwo psychologiczne /interwencja kryzysowa	55	psycholog/terapeuta	0	0	202
Konsultacja z psychiatrą	17	psychiatra	0	0	19
Konsultacja z prawnikiem	19	prawnik	0	9	18
Poradnictwo socjalne	86	pracownik socjalny	6	0	629

W ramach bieżącego nadzoru nad WOIK co kwartał organizowane są spotkania z Dyrektorem WOIK i koordynatorami WOIK, podczas których omawiane są bieżące sprawy związane z prowadzeniem placówki. W 2020 roku odbyły się 4 spotkania z dyrektorem i 4 z koordynatorami, które od ogłoszenia stanu epidemicznego w kraju odbywały się w formie zdalnej.

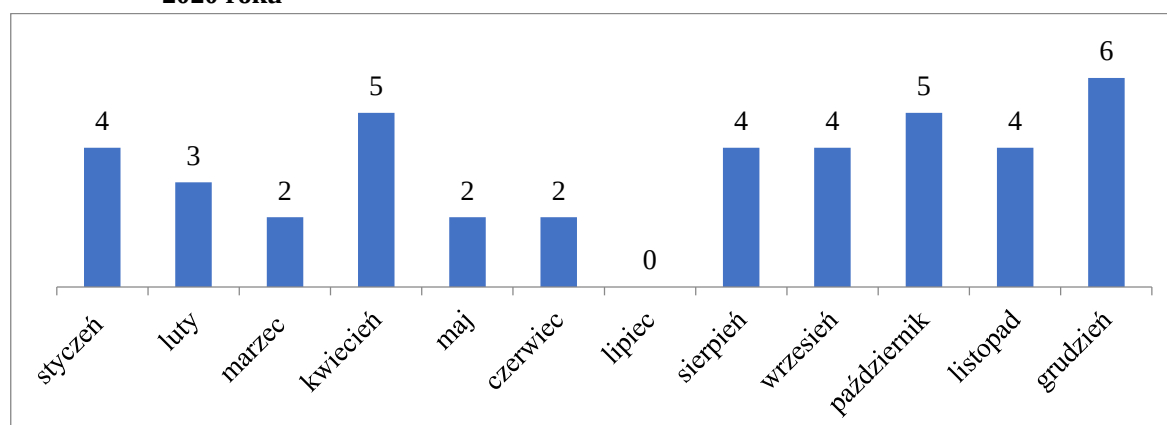
b) Kierowanie do domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży

Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie w 2020 roku realizowało procedurę kierowania do domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży. Realizatorem zadania organizacji schronienia i całodobowego wsparcia dla kobiet z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży w latach 2017-2020 jest Stowarzyszenie Pomocy i Interwencji Społecznej z siedzibą przy ul. Nowogrodzkiej 7 lok. 14 w Warszawie. Matki z dziećmi oraz kobiety w ciąży, które nie mogły pozostać w środowisku zamieszkania miały możliwości pobytu w Ośrodku Wsparcia dla Kobiet z Małoletnimi Dziećmi i Kobiet w Cięży „Eteza” (OW) przy ul. Chlubnej 9a-d.

W roku sprawozdawczym Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie rozpatrywało 43 wnioski o skierowanie do OW, z których 2 wpłynęły pod koniec 2020 roku. Spośród 41 wniosków, które złożono w 2020 roku 5 postępowań na wniosek klienta zostało zawieszonych.

Z pomocy w formie pobytu w Ośrodku Wsparcia dla Kobiet z Małoletnimi Dziećmi i Kobiet w Cięży skorzystało łącznie 147 osób (59 kobiet i 88 dzieci). Dla porównania, w 2019 roku z tej formy wsparcia skorzystało 241 (81 kobiet i 133 dzieci).

Wykres 7: Liczba wniosków o skierowanie do OW złożonych w poszczególnych miesiącach 2020 roku

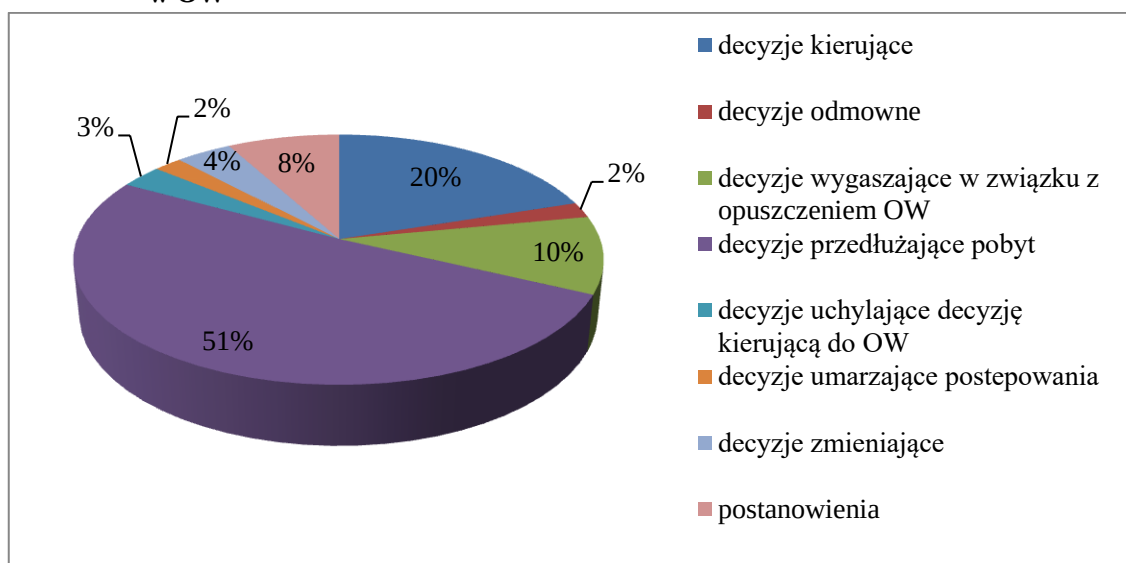


Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie wydało łącznie 151 decyzji administracyjnych w tym:

- kierowanie na pobyt do Ośrodka Wsparcia, włącznie z decyzjami wydanymi dla małoletnich dzieci - 39,
- przedłużenie pobytu - 84,
- umorzenie postępowania w związku ze złożoną rezygnacją z pomocy - 3,
- uchylenie w związku ze złamaniem regulaminu lub rezygnacją z pomocy - 5,
- wygaszenie w związku z opuszczeniem Ośrodka Wsparcia - 17,
- odmowa udzielenia pomocy - 3.

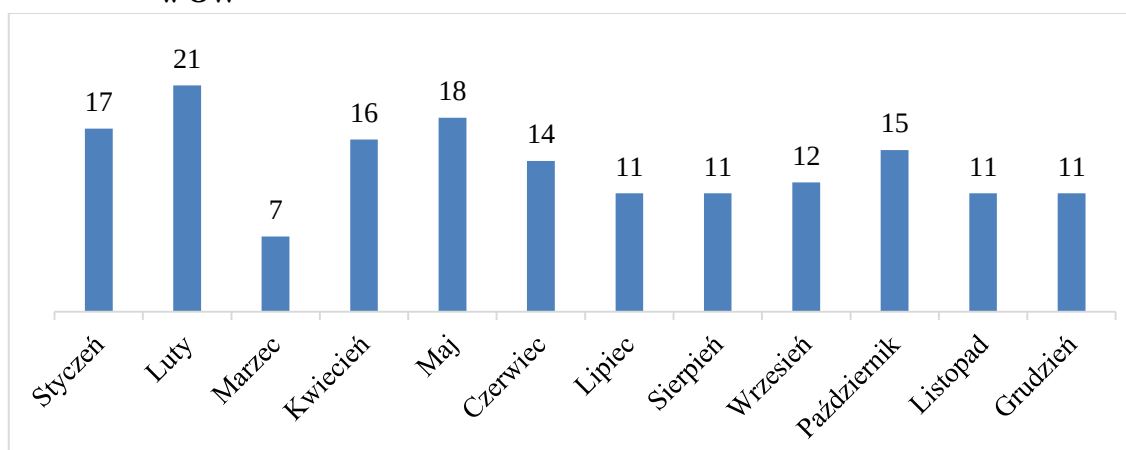
Ponadto wydano 13 postanowień w sprawach o zawieszenie, podjęcie postępowania i sprostowania pomyłki pisarskiej.

Wykres 8: Rodzaje wydanych w 2020 roku decyzji w sprawie udzielenia pomocy w formie pobytu w OW



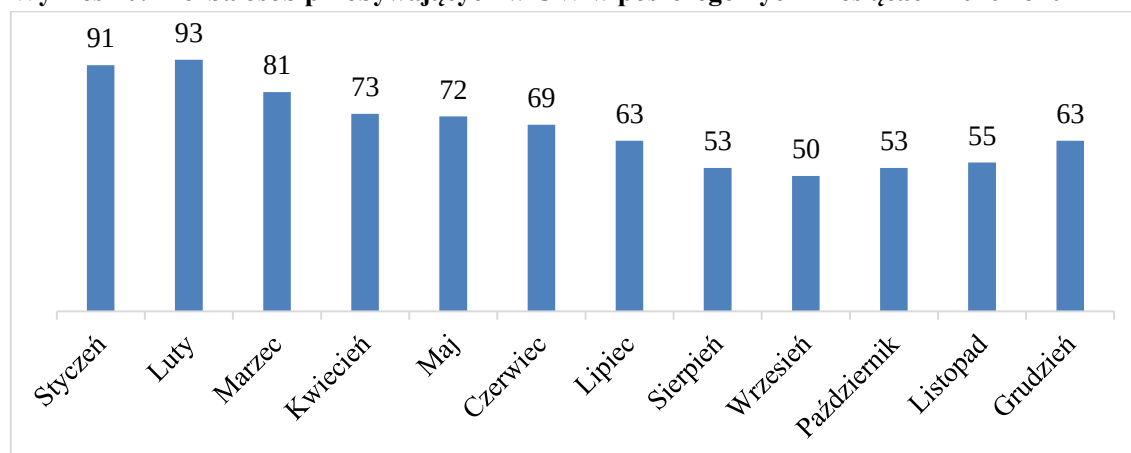
Na 151 decyzji i 13 postanowień wydanych w roku sprawozdawczym 20% stanowiły decyzje kierujące do OW, natomiast 51% to decyzje, na podstawie których pobyt w placówce został przedłużony. Ponadto wydano trzy decyzje odmowne w sprawie przyznania pomocy w formie pobytu w OW. Jedną z nich wydano z powodu braku możliwości ustalenia aktualnej sytuacji rodziny i miejsca jej pobytu. W przypadku pozostałych organ wskazał brak uprawnień do otrzymania wnioskowanej pomocy.

Wykres 9: Liczba wydanych w 2020 roku decyzji w sprawie udzielenia pomocy w formie pobytu w OW



Zgodnie z zawartą z m.st. Warszawa umową na realizację zadania organizacji schronienia dla matek z dziećmi i kobiet w ciąży limit miejsc w Ośrodku Wsparcia wynosi 130. Z analizy miesięcznych sprawozdań przekazywanych do WCPR wynika, że podobnie jak w roku 2019 liczba osób przebywających w OW nie przekroczyła 100.

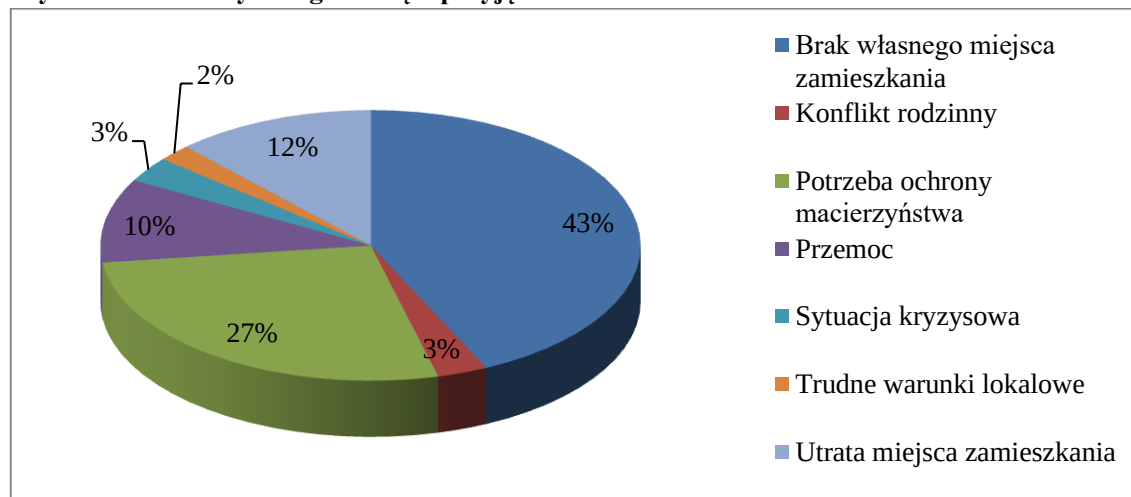
Wykres 10: Liczba osób przebywających w OW w poszczególnych miesiącach 2020 roku



Zgodnie z zapisami Ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej do domu dla matek z dzieci przymowane są kobiety samotnie wychowujące małoletnie dzieci, które znalazły się w trudnej sytuacji życiowej spowodowanej przemocą w rodzinie, samotnym macierzyństwem, ubóstwem, bezdomnością, bezrobociem, bezradnością w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego. Do OW przymowane są osoby bez względu na kryterium dochodowe, jednak muszą posiadać pełnię praw do korzystania ze świadczeń pomocy społecznej.

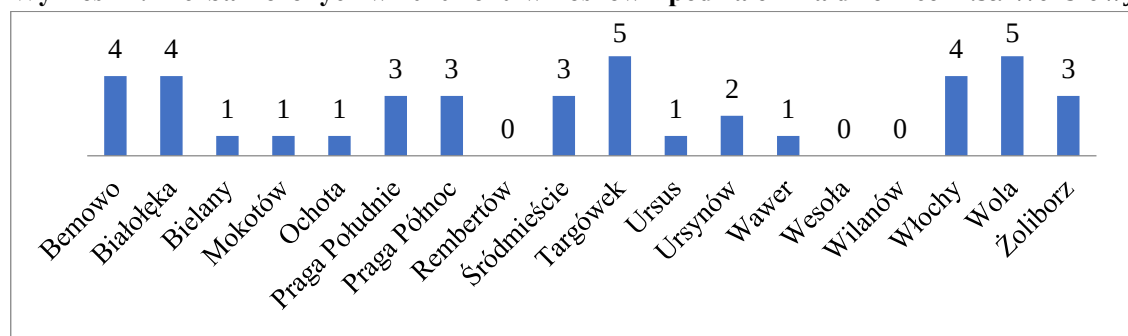
Analiza złożonych w 2020 roku wniosków o pomoc w formie pobytu w OW jako najczęstszą przyczynę ubiegania się o schronienie wykazała nagłą utratę lub brak własnego miejsca zamieszkania oraz trudne warunki lokalowe. Wymienione powody stanowią 57% wszystkich zgłoszeń. W ostatnich latach zaobserwowano tendencję spadkową liczby wniosków, w których jako powód zgłoszenia wskazywano przemoc: w 2018 roku o udzielenie schronienia ubiegało się 39 kobiet z 62 dziećmi, w 2019 roku zgłosiło się 15 kobiet i 27 dzieci, zaś w 2020 roku - 6 kobiet i 9 dzieci.

Wykres 11: Powody ubiegania się o przyjęcie do OW wskazane we wnioskach w 2020 roku



Oferta Ośrodka Wsparcia dla Kobiet z Małoletnimi Dziećmi i Kobiet w Cięży „Etezia” skierowana jest wyłącznie do mieszkanki Warszawy. Najwięcej wniosków o udzielenie pomocy w formie pobytu w OW wpłynęło do WCPR w 2020 roku z OPS Targówek i OPS Wola (po 5 wniosków) oraz OPS Bemowo, OPS Białołęka i OPS Włochy (po 4 wnioski).

Wykres 12: Liczba złożonych w 2020 roku wniosków z podziałem na dzielnice m.st. Warszawy



Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Polityki Społecznej z dnia 8 marca 2005 r. w sprawie domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży łączny okres pobytu w placówce nie może być dłuższy niż 12 miesięcy. W 2020 roku Ośrodek Wsparcia opuściło 36 kobiet z 56 dziećmi. Najkrótszy pobyt w Ośrodku trwał 20 dni, najdłuższy 20 miesięcy. W 11 przypadkach pobyt był dłuższy niż 12 miesięcy. Decyzje wydawano z uwagi na oczekiwanie klientek na zakończenie prac remontowych w otrzymanych z zasobów dzielnic lokalach socjalnych oraz w związku z sytuacją epidemiczną w kraju i związanymi z nią trudnościami w procesie usamodzielniania. Ponadto w porozumieniu ze Stowarzyszeniem ustalono, że dalszy pobyt będzie możliwy także w sytuacji, gdy wnioskodawczyni podejmowała aktywne działania na rzecz poprawy swojej sytuacji życiowej, a z przyczyn od siebie niezależnych nie uzyskała jeszcze prawa do mieszkania z zasobów m.st. Warszawy. Średni okres pobytu w OW w 2020 roku wyniósł 10,58 miesięcy i w porównaniu do 2019 roku był dłuższy o 3,25 miesiąca.

Tabela 10: Czas pobytu w Ośrodku Wsparcia

Czas pobytu	Liczba kobiet	liczba dzieci
1-6 miesięcy	8	13
7-11 miesięcy	10	18
12 miesięcy	7	11
powyżej 12 miesięcy	11	14
Razem	36	56

W roku 2020 7 kobiet z 9 dziećmi po zakończeniu pobytu przeprowadziło się bezpośrednio do otrzymanego z zasobów dzielnicy lokalu. W porównaniu do roku 2019 m.st. Warszawa do tego typu mieszkań skierowało o 50% mniej kobiet. Główną przyczyną były trudności w organizacji przetargów na remonty tych mieszkań w związku z trwającą sytuacją epidemiczną. W przypadku 7 kobiet z 10 dziećmi skracano lub nie przedłużano pobytu z uwagi na łamanie zasad regulaminu. W większości przypadków kobiety nie realizowały kontraktu socjalnego i nie podejmowały aktywizacji na rzecz poprawy swojej sytuacji życiowej. Ponadto Stowarzyszenie Pomocy i Interwencji Społecznej dysponuje 3 mieszkaniem treningowymi z zasobów z m.st. Warszawy. Organizacja kieruje do nich klientki, którym kończy się 12 miesięczny pobyt i które mają już wskazanie lokalu z zasobów m.st. Warszawy. W 2020 roku z takiego miejsca zamieszkania po opuszczeniu OW skorzystało 5 kobiet z 6 dziećmi. Kolejne 8 kobiet z 16 dziećmi po zakończeniu pobytu w OW znalazły schronienie w innych całodobowych placówkach.

Rok 2019 okazał się przełomowym pod względem ponownych pobytów w OW. Tendencja ta utrzymała się w 2020 roku. Kobiety, które już przebywały i ukończyły roczny pobyt lub też same opuściły Ośrodek, a w tym czasie nie uzyskały lokalu z zasobów dzielnic m.st. Warszawy w wielu przypadkach ponownie składały wniosek o przyjęcie do OW. Na przełomie 2019/2020 roku z ponownego pobytu w placówce skorzystało 15 kobiet i 26 dzieci, z czego 7 kobiet z 11 dzieci ubiegało się o ponowne przyjęcie do placówki w 2020 roku. W jednym przypadku był to już trzeci złożony wniosek. Jako motywację do dalszego korzystania ze wsparcia kobiety najczęściej wskazywały oczekiwanie na przydział lokalu z zasobów m.st. Warszawy oraz brak kosztów ponoszonych za pobyt w OW.

W związku z sytuacją epidemiczną i rządowymi wytycznymi wprowadzono zmiany w sposobie przyjmowania klientek do OW. Zastosowano tzw. okres przejściowy dla nowych klientek. Przyjęcia do placówki ustalono co 2 tygodnie, tak by nowo przyjęta rodzina pozostawała w izolacji od pozostałych mieszkanki przez okres co najmniej 10 dni. Dla mieszkanki OW zostały wprowadzone dodatkowe obowiązki, takie jak codzienny pomiar temperatury, dodatkowe dyżury porządkowe, zakaz odwiedzin w placówce. Niższa liczba ubiegających się o pomoc pozwoliła na utrzymanie przydziału segmentu dla jednej rodziny, w którego skład wchodzi 2 pokoje i łazienka.

W roku sprawozdawczym pracownik WCPR uczestniczył w 6 spotkaniach zespołu, z których 3 odbyły się zdalnie. Spotkania miały na celu omówienie sytuacji kobiet i ustalenie planów pracy. W 2020 r. Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie na koszty administracyjne, w tym remonty, wydatkowało 1 006 408,96 zł (w roku 2019 - 763 105 zł), natomiast Stowarzyszenie prowadzące Ośrodek zgodnie z zawartą umową otrzymało dotację na realizację zadania w wysokości 810 000 zł - łącznie w 2020 roku wydano 1 816 408,96 zł. Średni miesięczny koszt utrzymania jednej osoby w OW wyniósł 1 029,71 zł.

2) Integracja społeczna cudzoziemcom

a) Udzielanie pomocy cudzoziemcom, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z łączeniem z rodziną posiadającą ww. formy ochrony międzynarodowej.

Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie kontynuowało udzielanie pomocy cudzoziemcom objętych ochroną międzynarodową. W roku sprawozdawczym przyjęto 120 wniosków w sprawie objęcia pomocą w ramach indywidualnych programów integracji, co względem roku 2019 stanowi wzrost liczby przyjętych wniosków o ok. 30%.

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej cudzoziemcy w ramach realizacji programów integracyjnych korzystali ze świadczeń pieniężnych z przeznaczeniem na bieżące utrzymanie oraz pokrycie wydatków związanych z nauką języka polskiego, opłacana była także składka na powszechne ubezpieczenie zdrowotne. Klienci otrzymywali wsparcie pracownika socjalnego, a w ramach wsparcia specjalistycznego Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie umożliwiło dostęp do bezpłatnych konsultacji z psychologiem w języku polskim, rosyjskim i angielskim. Ponadto wszyscy specjaliści mogli korzystać ze wsparcia tłumaczy języka arabskiego, perskiego, tigrinia, kurdyjskiego i tureckiego. Pomoc specjalistyczna finansowana była ze środków własnych WCPR.

Tabela 11: Zestawienie informacji w zakresie wypłaconych dla cudzoziemców świadczeń oraz przekazanych składek na ubezpieczenie zdrowotne.

Forma pomocy	Liczba rodzin	Liczba osób	Liczba świadczeń	Łączna wysokość świadczeń
świadczenia pieniężne na utrzymanie	125	249	1526	1 266 360,76 zł
opłacenie składki na powszechne ubezpieczenie zdrowotne	13	16	49	2 844,45 zł

W 2020 roku cudzoziemcom w ramach realizowanych indywidualnych programów integracyjnych wypłacono świadczenia w łącznej wysokości 1 266 360,76 zł. Wypłacono łącznie 1526 świadczeń dla 249 cudzoziemców ze 125 rodzin. Średnia miesięczna wysokość świadczenia dla 1 osoby wyniosła 829,86 zł. Zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 11 lipca 2018 r. w sprawie zweryfikowania kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej wysokość świadczenia wynosiła od 647 zł do 1376 zł. 13 osobom wypłacono 49 składek ubezpieczenia zdrowotnego w wysokości 58,05 zł, łącznie 2 844,45 zł.

Pracownicy Centrum wspierali w procesie integracji 252 cudzoziemców, którzy uczestniczyli w 135 indywidualnych programach integracyjnych w tym:

- 145 osób ze statusem uchodźcy, które uczestniczyły w 89 programach integracyjnych,
- 105 osób legitymujących się ochroną uzupełniającą, które uczestniczyły w 45 programach integracyjnych,
- 2 osoby, które uzyskały zezwolenie na pobyt czasowy w celu połączenia z rodziną cudzoziemca zamieszkałego w Polsce posiadającego status uchodźcy, które realizowały 1 program integracyjny.

Cudzoziemcy, którym w 2020 roku udzielano wsparcia pochodzili z 27 krajów. Najwięcej cudzoziemców realizujących programy integracyjne pochodziło z Turcji (92 osób), Tadżykistanu (48 osób) i Federacji Rosyjskiej, w tym głównie z Czeczenii (33 osoby). Tendencję wzrostu liczby cudzoziemców pochodzących z Turcji, którzy realizują programy integracyjne obserwuje się od 2017 roku. W porównaniu do 2019 roku odnotowano wzrost liczby tych osób o 114%. W odniesieniu do 2019 roku o 33% wzrosła również liczba cudzoziemców pochodzących z Tadżykistanu. O 36% natomiast spadła liczba cudzoziemców pochodzących z Federacji Rosyjskiej, głównie osób pochodzących z Czeczenii, które w 2020 roku otrzymywały wsparcie w procesie integracji. Wysoki spadek odnotowano w przypadku Ukraińców realizujących programy integracyjne, których liczba zmniejszyła się aż o 93%. Ponadto o 66% spadła liczba osób, które posiadają zezwolenie na pobyt w związku z łączeniem z osobą posiadającą status uchodźcy lub ochronę międzynarodową.

Uwzględniając poszczególne formy ochrony międzynarodowej najwięcej osób, które posiadały status uchodźcy pochodziło z Turcji (90 osób), Iranu (15 osób) i Tadżykistanu (9 osób). Ochronę uzupełniającą w największej liczbie posiadali cudzoziemcy pochodzący z Tadżykistanu (39 osób), Federacji Rosyjskiej (33 osoby) i Afganistanu (9 osób).

Tabela 12: Kraje pochodzenia cudzoziemców realizujących programy integracyjne.

Kraj pochodzenia	Status uchodźcy		Ochrona uzupełniająca		Zezwolenie na pobyt w związku z łączeniem osobą posiadającą SU/OU		Łącznie	
	liczba osób	liczba IPI	liczba osób	liczba IPI	liczba osób	liczba IPI	liczba osób	liczba IPI
Afganistan	2	2	9	6			11	8
Armenia			1	1			1	1
Białoruś	1	1	1	1			2	2
Chiny	1	1					1	1
Demokratyczna Republika Konga	1	1					1	1
Egipt	6	4					6	4
Erytrea	1	1					1	1
Federacja Rosyjska/Czeczenia			33	9			33	9
Gabon	2	1					2	1
Gwinea			1	1			1	1
Irak	6	4	1	1			7	5
Iran	15	11					15	11
Jemen			6	1			6	1
Kazachstan			2	1			2	1
Kirgistan			2	1			2	1
Libia			1	1			1	1
Nepal			3	1			3	1
Nigeria	1	1					1	1
Pakistan	4	3					4	3
Sierra Leone			1	1			1	1
Somalia			2	2			2	2
Syria	2	2					2	2
Tadżykistan	9	6	39	15			48	21
Turcja	90	47			2	1	92	48
Turkmenistan	1	1					1	1
Ukraina			3	3			3	3
bez obywatelstwa	3	3					3	3
Łącznie	145	89	105	45	2	1	252	135

Zgodnie z art. 95 ust. 1 pkt 1 ustawy o pomocy społecznej, pomoc dla cudzoziemca może zostać wstrzymana w przypadku uporczywego, zawinionego niewykonywania przez cudzoziemca zobowiązań przyjętych w programie, w tym nieusprawiedliwionej nieobecności na kursach nauki języka polskiego - przez okres do 30 dni. Ponadto zgodnie z art. 95 ust. 3 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, w przypadku, gdy po upływie okresu wstrzymania pomocy nie ustały przyczyny, o których mowa w ust. 1, uchyla się decyzję o udzieleniu pomocy. W związku z wystąpieniem okoliczności, o których mowa w ww. przepisach w 2020 roku w 3 przypadkach pomoc dla cudzoziemców w trakcie realizacji indywidualnego programu integracji została wstrzymana i ostatecznie wszystkie decyzje uchylono.

W roku sprawozdawczym wydano łącznie 36 decyzji i 12 postanowień w zakresie:

- odmowy przyznania pomocy w ramach realizacji programów integracyjnych - 9, z których 4 decyzje dotyczyły wniosków złożonych w imieniu małoletniego dziecka przez rodzica, który zakończył realizację IPI, 3 decyzje wydano dla osób niespełniających przesłanek do udzielenia pomocy w ramach IPI, 1 z powodu braku współpracy wnioskodawcy z pracownikiem socjalnym, 1 dotyczyła wniosku złożonego po upływie przewidzianego ustawowo terminu 60 dni od dnia odebrania decyzji o przyznaniu ochrony międzynarodowej,
- wygaszenia pomocy w związku ze zmianą miejsca zamieszkania cudzoziemców i wyjazdem poza granice Polski - 4,
- umorzenia postępowania w sprawie przyznania pomocy w ramach IPI - 8, z których w 4 przypadkach powodem umorzenia było wycofanie wniosku przez wnioskodawcę, w 3 przekroczenie terminu na złożenie wniosku, a w 1 brak możliwości nawiązania kontaktu z wnioskodawcą,
- uchylenia ze względu na zgon klienta - 1,
- przyznania cudzoziemcom pomocy w formie pobytu w mieszkaniu chronionym prowadzonym przez WCPR - 14,
- zawieszenia postępowania na wniosek strony ubiegającej się o pomoc, w tym 6 postanowień dotyczyło spraw osób nieletnich reprezentowanych przez Fundację La Strada - 10,
- podjęcia postępowania na wniosek strony - 2.

W 2020 r. cudzoziemcy odwoływali się od decyzji Centrum dwa razy. Jedno odwołanie dotyczyło decyzji odmawiającej pomocy w ramach IPI z uwagi na brak uprawnień do skorzystania z tej pomocy, w drugim przypadku odwołano się od decyzji umarzającej postępowanie w związku z uchybieniem przez cudzoziemca terminu 60 dni na złożenie wniosku o pomoc w ramach programu. Pierwsza sprawa nadal oczekuje na rozpatrzenie, natomiast drugą Samorządowe Kolegium Odwoławcze rozpatrzyło w 2020 roku i utrzymało zaskarżoną decyzję w mocy.

Ponadto w roku sprawozdawczym wpłynęły do Centrum rozpatrzenia 3 spraw, wobec których toczyły się procesy odwoławcze z 2018 i 2019 roku. Pierwsze rozstrzygnięcie dotyczyło odwołania od decyzji umarzającej postępowanie z powodu długotrwałego braku kontaktu ze strony cudzoziemca, w drugim przypadku odwołano się od decyzji odmownej w sprawie wydłużenia do 12 miesięcy okresu wypłaty świadczeń na małoletnie dziecko włączone do indywidualnego programu integracyjnego w trakcie jego trwania. Kolejne odwołanie dotyczyło decyzji odmownej w sprawie udzielenia pomocy w ramach indywidualnego programu integracji na małoletnie dziecko. Wszystkie ww. zaskarżone decyzje Samorządowe Kolegium Odwoławcze utrzymało w mocy.

Cudzoziemcy realizujący indywidualne programy integracyjne borykają się z niezmiennymi od wielu lat problemami, do których przede wszystkim należy trudna sytuacja mieszkaniowa spowodowana wysokimi kosztami wynajmu, niskim standardem mieszkań, niechęcią do wynajmu mieszkań cudzoziemcom, czy też przewlekłymi procedurami dotyczącymi przyznawania lokali z zasobów m.st. Warszawy, które dla większości cudzoziemców są jedyną możliwą drogą pozyskania docelowego mieszkania. Innym istotnym problemem jest brak możliwości samodzielnego załatwiania spraw urzędowych czy wizyt lekarskich ze względu na barierę językową i konieczność korzystania ze wsparcia tłumacza w pozornie prostych czynnościach, które we własnym języku klient byłby w stanie realizować samodzielnie. Jednocześnie utrzymuje się brak znajomości uniwersalnego języka angielskiego wśród pracowników urzędów, placówek ochrony zdrowia czy szkół, co skutecznie uniemożliwia wielu cudzoziemcom samodzielne monitorowanie swoich spraw.

Rok 2020 i trudności wynikające z ogłoszonego w Polsce stanu epidemii spotęgowały wiele problemów. Duża część cudzoziemców realizujących programy integracji straciła miejsca pracy, a co za tym idzie sytuacja finansowa wielu z nich uległa drastycznemu pogorszeniu. Również klienci, którzy prowadzili działalność gospodarczą niejednokrotnie byli zmuszeni zamknąć firmę czy ograniczyć jej działalność. W wielu przypadkach pojawiło się też zagrożenie bezdomnością na skutek braku możliwości regulowania opłat w wynajmowanych mieszkaniach. Innym istotnym problemem zgłaszanym przez cudzoziemców było ryzyko wykluczenia cyfrowego. Sytuacje, w których dzieci cudzoziemskie nie były w stanie skutecznie uczestniczyć w zdalnych lekcjach w związku z brakiem odpowiedniego sprzętu (komputer czy smartfon) lub szybkiego łącza internetowego nie należały do rzadkości. Natomiast rodzice, którzy nie posługują się językiem polskim często nie byli w stanie zapewnić swoim dzieciom odpowiedniej pomocy czy skutecznie kontaktować się z nauczycielami. Poważnym problemem stała się również konieczność zapewnienia opieki dzieciom uczącym się zdalnie w czasie kiedy ich rodzice lub opiekunowie pracują poza miejscem zamieszkania.

Ograniczenie do niezbędnego minimum bezpośrednich kontaktów cudzoziemców z pracownikiem socjalnym sprawiły, że realne wspieranie klientów w rozwiązywaniu ich trudności było bardzo utrudnione. Brak możliwości realizowania wywiadów środowiskowych w miejscu zamieszkania cudzoziemca i konieczność zastąpienia ich wywiadem telefonicznym utrudniało weryfikację rzeczywistej sytuacji życiowej klienta i nawiązywanie dobrej relacji. Dużym problemem w realizacji zadań pracowników socjalnych pozostawał również brak możliwości osobistego asystowania cudzoziemcowi w istotnych sprawach urzędowych. Konieczność konsultowania tego typu spraw telefonicznie czy mailowo znacząco przedłużała wiele procedur.

W 2020 roku wzrosła liczba osób zgłaszających problemy natury psychologicznej. Na skutek izolacji, braku możliwości odwiedzin u rodziny mieszkającej za granicą, utraty pracy czy trudnej sytuacji mieszkaniowej wielu klientów zgłaszało i zgłasza potrzebę skorzystania z pomocy psychologicznej. Klienci skarżyli się na poczucie samotności, braku perspektyw i zwątpienia. Poczucie bezradności i frustracji wśród cudzoziemców zwiększało ograniczony dostęp do instytucji i organizacji (w tym pozarządowych) oraz placówek ochrony zdrowia. Odnotowano też rosnącą liczbę cudzoziemców, którzy zakończyli program integracyjny, jednak w dalszym ciągu mają potrzebę pozostawania w kontakcie z pracownikiem socjalnym, czasami tylko po to, żeby móc porozmawiać o swoich codziennych trudnościach. Pracownicy socjalni zapewniali wsparcie również tej grupie osób.

Brak taniej i dostępnej bazy mieszkaniowej to jedna z głównych barier w szybkim i efektywnym procesie integracji migrantów przymusowych. Wychodząc naprzeciw potrzebom tej grupy osób, Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie prowadzi cztery mieszkania chronione zlokalizowane na terenie m.st. Warszawy.

Pobyty w mieszkaniach chronionych może być przyznany osobom, które:

- otrzymały na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub przybywają na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zezwolenia na pobyt czasowy udzielonego w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach,
- przebywają na terenie m. st. Warszawy i zamierzają osiedlić się na jego terenie,
- mają trudności w integracji,
- wyraziły wolę realizacji indywidualnego programu integracji w rozumieniu ustawy o pomocy społecznej lub są w trakcie realizacji tego program we współpracy z Centrum,
- znajdują się w trudnej sytuacji życiowej, w tym szczególnie mieszkaniowej, co w drodze wywiadu środowiskowego i bieżącego monitorowania sytuacji cudzoziemca potwierdza pracownik socjalny WCPR, wykazując zaangażowanie w rozwiązywaniu problemów życiowych.

Cudzoziemcy skierowani do mieszkań chronionych uzyskują pomoc ze strony pracownika socjalnego, między innymi w załatwianiu spraw urzędowych i poszukiwaniu pracy. Mogą również skorzystać z pomocy specjalistycznej świadczonej przez WCPR, tj. pomocy psychologicznej czy udziału w nieodpłatnych kursach języka polskiego. Dzięki pobytowi w mieszkaniu chronionym osoby te mają zapewnione nie tylko schronienie, ale i bezpieczne warunki do zdobycia umiejętności niezbędnych do samodzielnego funkcjonowania w nowej rzeczywistości. To czas, w którym dopełniają formalności związane z ubieganiem się o docelowe mieszkanie, podjęcie pracy, zdobycie lub podniesienie kompetencji językowych w zakresie znajomości języka polskiego.

W roku sprawozdawczym z tej formy pomocy skorzystały 4 rodziny. Łącznie z tej formy pomocy skorzystało 18 osób, w tym 8 osób dorosłych i 10 dzieci. W trzecim kwartale 2020 roku czteroosobowa rodzina opuściła zajmowane mieszkanie chronione i zamieszkała w lokalu docelowym z zasobów m.st. Warszawy.

Mając na uwadze potrzeby cudzoziemców i dostrzegając trudności związane ze skutecznym porozumiewaniem się oraz z uzyskaniem dostępu do bezzwłocznej, nieodpłatnej pomocy specjalistycznej WCPR w 2020 roku sfinansowało ze środków własnych w ramach realizacji zadań statutowych pomoc psychologiczną i usługę tłumaczenia języków pozaeuropejskich.

Od stycznia 2020 roku cudzoziemcy mieli możliwość skorzystania z nieodpłatnej pomocy psychologicznej realizowanej przez dwóch specjalistów. Konsultacje indywidualne były prowadzone w języku polskim, rosyjskim i angielskim. Z tej formy pomocy w roku sprawozdawczym skorzystało 14 cudzoziemców. Łączny koszt usługi wyniósł 11 600 zł.

Do skutecznej realizacji zadania niezbędne było zapewnienie usług tłumaczenia na potrzeby cudzoziemców posiadających ochronę międzynarodową. Potrzebę udzielenia takiego wsparcia inicjowali specjaliści współpracujący z cudzoziemcami, głównie pracownicy socjalni, a także psycholodzy. Pomoc ta umożliwiła rozeznanie sytuacji cudzoziemców, zaplanowanie działań wspierających proces ich integracji oraz bieżącą współpracę. Tłumaczenia były również prowadzone na potrzeby cudzoziemców rekrutowanych do projektu „Wsparcie aktywizacji społeczno-zawodowej” realizowanego przez Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie. Wsparcie tłumaczy obejmowało język turecki, arabski, tigrinia oraz perski. Początkowo tłumacze uczestniczyli w konsultacjach w siedzibie Centrum i na wizytach w urzędach i placówkach ochrony zdrowia, natomiast w trakcie zagrożenia zakażeniem COVID-19 usługę realizowano telefonicznie. Ze wsparcia tłumaczy w 2020 roku skorzystało 39 osób, natomiast wartość zrealizowanej usługi wyniosła 19 000 zł.

b) Dzieci cudzoziemskie

W 2020 roku w placówkach opiekuńczo-wychowawczych przebywało 33 dzieci cudzoziemskich, które pozostawały w Polsce bez opieki. Według stanu na 31.12.2020 r. w instytucjonalnej pieczy zastępczej w m.st. Warszawie (w placówkach typu interwencyjnego, socjalizacyjnego i rodzinnego) przebywało 26 dzieci cudzoziemskich, w tym: 6 dzieci z Rosji, 8 dzieci z Ukrainy, 5 dzieci ze Sierra Leone, 2 dzieci z Gwinei, 2 z Afganistanu, 1 z Republiki Bułgarii, 1 z Republiki Czech oraz 1 z Republiki Białorusi. Biorąc pod uwagę podział ze względu na płeć dzieci w placówkach objętych opieką było: 15 dziewczynek i 11 chłopców. Ze względu na długość pobytu - 4 dzieci przebywało w placówkach powyżej 3 lat, pozostali małoletni w placówkach przebywali od kilku miesięcy do 2 lat. Małoletni pozostający pod opieką placówek byli w następujących przedziałach wiekowych: powyżej 13 roku życia - 15 dzieci, w wieku od 7 do 12 lat - 6 dzieci i do 7 roku życia - 5 dzieci. Małoletni zostali skierowani do placówek opiekuńczo-wychowawczych m. st. Warszawy na podstawie postanowień sądu. Sytuacja prawna dzieci przedstawiała się następująco: ochronę uzupełniającą miało 12 dzieci, 1 dziecko miało zezwolenie na pobyt czasowy, 2 dzieci oczekiwało na nadanie statusu uchodźcy, 1 dziecko - zezwolenie na pobyt stały, 1 dziecko - status obywatela Unii Europejskiej, 8 dzieci - nieuregulowaną sytuację prawną, a 1 zostało uznane za ofiarę handlu ludźmi.

c) Działania edukacyjne, informacyjne, promocyjne i popularyzatorskie w obszarze tematyki cudzoziemskiej

W okresie sprawozdawczym pracownicy Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie zajmujący się współpracą z cudzoziemcami prowadzili działania mające na celu upowszechnianie wiedzy z zakresu pomocy osobom posiadającym ochronę międzynarodową. Do najważniejszych w roku sprawozdawczym należały:

- prowadzenie wykładów „Integration of refugees in Poland. The example of Warsaw” (Integracja uchodźców w Polsce. Przykład Warszawy) w ramach kontynuacji współpracy pomiędzy Warszawskim Centrum Pomocy Rodzinie a Szkołą Główną Handlową. Przedstawiciel Centrum zaprezentował system integracji migrantów przymusowych w Polsce, a także przedstawił działania prowadzone przez WCPR w ramach indywidualnych programów integracji oraz dodatkowych projektów rozszerzających ofertę integracyjną. Poza kwestiami formalnymi związanymi z procedurami przyznawania pomocy integracyjnej i realizacji programów integracji, szczególny nacisk położono na specyfikę pracy z dynamicznie zmieniającymi się grupami cudzoziemców i ich szczególnymi potrzebami. Zaprezentowano praktyczne przykłady wsparcia świadczonego na rzecz cudzoziemców i społeczeństwa przyjmującego. Pracownik WCPR odpowiadał także na pytania studentów i prezentował różnice w systemach integracyjnych państw europejskich,
- kontynuacja współpracy w ramach działań sieciujących i zmierzających do wypracowania wskaźników integracji beneficjentów ochrony międzynarodowej, które zostały zainicjowane przez Biuro Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych ds. Uchodźców (UNHCR) przy współpracy z Centrum Analiz Społeczno-Ekonomicznych pod patronatem Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej. Poza spotkaniami roboczymi pracownicy socjalni uczestniczyli w dwudniowym warsztacie sieciującym na temat indywidualnych programów integracji i pracy bezpośredniej z cudzoziemcami, podczas których mieli okazję podzielić się własnymi doświadczeniami w zakresie integracji cudzoziemców. Celem spotkań były także dalsze prace nad możliwością stworzenia potencjalnych narzędzi, które mogłyby zostać wypracowane, by wspierać pracę z uchodźcami,
- udział w spotkaniu pn. „Trafny system nauki języka polskiego dla osób ubiegających się o ochronę międzynarodową i osób z przyznaną ochroną międzynarodową” zorganizowane w ramach projektu NIEM „National Integration Evaluation Mechanism. Measuring and improving integration of beneficiaries of international protection”. Pracownik wziął udział w dyskusji panelowej i zaprezentował działania prowadzone przez WCPR oraz dobre praktyki, które zostały wypracowane w Warszawie na przestrzeni lat,
- uczestnictwo w webinarium zorganizowanym w ramach realizacji projektu REPOND Governing Migration in Europe and Beyond: New Perspectives and Lessons Learned w ramach międzynarodowego seminarium. Pracownik tutejszego Centrum uczestniczył w roli dyskutanta raportu pt. Integration Policies, Practices & Experiences: POLAND Country Report, a także wziął udział w debacie w postaci tzw. okrągłego stołu na temat możliwych rozwiązań związanych z efektywną integracją osób objętych ochroną międzynarodową,
- udział w spotkaniu organizowanym przez Międzynarodową Organizację ds. Imigracji (IOM) w ramach projektu ADMin4ALL. Podczas spotkania przedstawiciele madryckich i warszawskich instytucji, które zajmują się wsparciem uchodźców i ich integracji mieli okazję zaprezentować swoje działania i wymienić się wiedzą na temat realizacji zadań integracyjnych,
- reprezentowanie Centrum w spotkaniach dotyczących realizowanego przez Uniwersytet SWPS we współpracy z międzynarodowym konsorcjum uczelni europejskich projektu badawczego poświęconego sytuacji młodych migrantów w Europie H2020 MIMY Empowerment through Liquid Integration of Migrant Youth in Vulnerable Conditions, podczas których pracownicy mieli okazję przedstawić działania podejmowane przez WCPR na rzecz wsparcia migrantów.

Z uwagi na pandemię COVID-19 liczba konferencji, w których pracownicy Centrum brali udział, uległa znaczącemu ograniczeniu, a wiele z nich przyjęło formę webinarium.

II. PIECZA ZASTĘPCZA

1. Rodzinna Piecza Zastępcza

WCPR w roku 2020 kontynuowało realizację zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.

WCPR prowadzi Rejestr osób pełniących funkcję rodziny zastępczej niezawodowej, zawodowej i prowadzących rodzinny dom dziecka, w którym na 31.12.2020 r. wpisane było 891 osób (639 pozycji).

Na dzień 31.12.2020 r. w trzech Zespołach ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej było 36 etatów dla koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej oraz 10 dla pracowników socjalnych organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.

Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej współpracują z rodzinami zastępczymi oraz pozostają w kontakcie z usamodzielnianymi wychowankami rodzinnej pieczy zastępczej.

Tabela 13: Rodziny zastępcze spokrewnione i niezawodowe - stan na 31.12.2020 r.

Typ rodziny	Liczba rodzin	Liczba wychowanków (w tym pełnoletnich pozostających w dotychczasowych rodzinach zastępczych za ich zgodą)
spokrewnione	799	1317 (290)
niezawodowe	299	

Współpraca z rodzinami zastępczymi polega na wspomaganiu ich w wykonywaniu zadań określonych w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej i utrzymaniu stałego kontaktu osobistego, telefonicznego, mailowego z instytucjami np. ośrodkami pomocy społecznej, placówkami edukacyjnymi i innymi wspierającymi rodziny zastępcze oraz wspomaganiu pozostających pod ich opieką wychowanków. Kontakt z rodzinami zastępczymi ze względu na sytuację epidemiczną w 2020 r. odbywał się głównie za pośrednictwem telefonu, z częstotliwością średnio co 1, 2 tygodnie, pracownicy odbyli 24 537 takich rozmów. Koordynatorzy i pracownicy socjalni, w sytuacjach tego wymagających, spotykali się również z rodzinami zastępczymi i wychowankami w miejscu ich zamieszkania, z zachowaniem zasad reżimu sanitarnego. W przypadku rodziny będącej w sytuacji kryzysowej lub potrzebującej intensywnego wsparcia, kontakt osobisty i telefoniczny był częstszy, pozwalający na rozwiązanie zaistniałych problemów.

Koordynatorzy w 2020 roku odbyli łącznie 3277 spotkań z rodzinami zastępczymi, natomiast pracownicy socjalni - 1057. Ponadto koordynatorzy spotkali się 1712 razy z usamodzielnianymi wychowankami rodzinnej pieczy zastępczej, pozostającymi po osiągnięciu pełnoletności w dotychczasowej rodzinie zastępczej za jej zgodą oraz tymi zamieszkującymi osobno i prowadzącymi odrębne gospodarstwo domowe. Pozostawali z nimi również w stałym kontakcie telefonicznym i mailowym (4 441 rozmów telefonicznych).

Szczególnie ważne dla współpracy z rodzinami zastępczymi było ustalenie powodu umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej, by móc podjąć właściwe działania zaradcze i tak nimi pokierować, żeby możliwe było zoptymalizowanie zapewnianej dzieciom opieki. Po przyjęciu każdego dziecka do rodziny zastępczej WCPR występował do ośrodka pomocy społecznej właściwego ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem w rodzinie zastępczej z prośbą o przesłanie informacji o dotychczasowej współpracy rodziców dziecka z ośrodkiem, a także przekazania istotnych informacji dotyczących dziecka. WCPR w przypadku zaistnienia przesłanek występowało do OPS o udzielenie rodzicom pomocy w formie przydzielenia asystenta rodziny. Łącznie wysłano 183 pisma dotyczące rozpoznania sytuacji rodziców. Koordynatorzy i pracownicy socjalni w 2020 roku współpracowali w 105 przypadkach z asystentami rodzin oraz pracownikami socjalnymi wspierającymi rodziców dzieci przebywających w pieczy zastępczej. Każdorazowo w sytuacji współpracy rodzica dziecka z Ośrodkiem

Pomocy Społecznej jego pracownicy (asystent rodziny, pracownik socjalny) są zapraszani na posiedzenie w sprawie oceny sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej. W celu rozwiązywania problemów rodzin zastępczych, a także umieszczonych w nich dzieci koordynatorzy i pracownicy socjalni podejmowali współpracę z instytucjami, w szczególności ze szkołami - nie rzadziej niż raz na 12 miesięcy WCPR występował do placówki edukacyjnej z prośbą o przesłanie pisemnej informacji na temat wychowanka, a także regularnie (min. dwa razy w roku zapraszał do udziału w posiedzeniu w sprawie oceny sytuacji dziecka przebywającego w pieczy zastępczej). Łącznie zostało sporządzonych i wysłanych 1028 próśb o opinie (głównie szkoły, w dalszej kolejności przedszkola, żłobki, Ośrodek Wsparcia Rodzinnej Opieki Zastępczej PORT, placówki wsparcia dziennego). W 2020 roku koordynatorzy oraz pracownicy socjalni zorganizowali i uczestniczyli w 2075 posiedzeniach w sprawie oceny sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej. W sytuacjach, kiedy w rodzinie przebywa więcej niż jedno dziecko i małoletni uczęszczają do różnych placówek edukacyjnych, pracownicy organizują oddzielne posiedzenia w sprawie oceny ich sytuacji.

Zgodnie z art. 47 ust. 5 organizator rodzinnej pieczy zastępczej informuje co najmniej raz na 6 miesięcy właściwy sąd o całokształcie sytuacji osobistej dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka oraz sytuacji rodziny dziecka. Koordynatorzy przygotowali w 2020 roku 1270, natomiast pracownicy socjalni 637 informacji wraz z oceną zasadności pobytu dziecka w pieczy zastępczej, w sytuacji kiedy w rodzinie umieszczone jest więcej niż jedno dziecko, pracownicy sporządzali wspólną dla dzieci informację do sądu.

W ramach współpracy z sądami pracownicy na bieżąco monitorowali sytuację prawną małoletnich. Pracownicy WCPR uczestniczyli w 59 posiedzeniach sądu w sprawach rodzin zastępczych oraz wychowanków.

W wyniku pracy koordynatorów oraz pracowników socjalnych, w sprawach rodzin zastępczych spokrewnionych i niezawodowych oraz umieszczonych w nich dzieci w 2020 roku WCPR występowało do sądu z wnioskiem:

- 15 razy o rozwiązanie rodziny zastępczej,
- 31 razy o pozbawienie władzy rodzicielskiej,
- 4 razy o uregulowanie sytuacji prawnej dziecka,
- 3 razy o ustanowienie lub o zmianę opiekuna prawnego,
- 1 raz o umieszczenie w trybie natychmiastowym w placówce opiekuńczo-wychowawczej,
- 2 razy o wszczęcie z urzędu sprawy na podstawie ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich,
- 1 raz o wstrzymanie kontaktów z rodzicem,
- 1 raz o zobowiązanie rodziny zastępczej do umieszczenia dziecka w MOS,
- 57 razy w innych sprawach (m.in. informacja o zmianie adresu, o śmierci rodziny zastępczej, prośba o przesłanie postanowienia).

Na dzień 31.12.2020 r. wszystkie dzieci przebywające w rodzinach zastępczych miały sporządzone przez koordynatorów lub pracowników socjalnych i realizowane plany pomocy dziecku.

Koordynatorzy i pracownicy socjalni, podobnie jak w latach ubiegłych zgłaszali na bieżąco dzieci z uregulowaną sytuacją prawną do ośrodka adopcyjnego w celu poszukiwania rodziny przysposabiającej. W ramach realizacji tego zadania koordynatorzy oraz pracownicy socjalni z trzech Zespołów ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej współpracują z Wojewódzkim Ośrodkiem Adopcyjnym (WOA), Katolickim Ośrodkiem Adopcyjnym (KOA) i Ośrodkiem Adopcyjnym TPD (TPD) w Warszawie. WCPR prowadzi rejestr dzieci z uregulowaną sytuacją prawną. Koordynatorzy oraz pracownicy socjalni łącznie do wymienionych Ośrodków zgłosili w 2020 roku 35 wychowanków rodzin zastępczych. Sytuacja zgłoszonych do Ośrodka dzieci była omawiana podczas posiedzeń w sprawie oceny sytuacji dziecka przebywającego w pieczy zastępczej z udziałem przedstawiciela Ośrodka. W 2020 roku odbyły się 32 takie spotkania. Ostateczna decyzja dotycząca zakwalifikowania wychowanka rodzinnej pieczy zastępczej do poszukiwania rodziny adopcyjnej była podejmowana przez Komisję Kwalifikacyjną Ośrodka, która 1 dziecko zakwalifikowała do adopcji, w 26 przypadkach

podjęła decyzję o niezakwalifikowaniu dziecka do poszukiwania rodziny adopcyjnej, 8 zgłoszeń nie zostało do 31.12.2020 r. rozpatrzonych lub o decyzji Komisji nie zostało powiadomione tutejsze Centrum.

Na podstawie Zarządzenia Dyrektora WCPR na bieżąco dokonywana jest ocena rodziny zastępczej i prowadzących rodzinne domy dziecka. W 2019 roku rodziny zastępcze spokrewnione i niezawodowe zostały ocenione 321 razy, 311 z nich otrzymało oceny pozytywne, 7 - oceny pozytywne z zaleceniami, 9 - oceny pozytywne warunkowe, zaś jedna ocenę negatywną. Pracownicy Centrum spotykali się z rodzinami, które otrzymały ocenę pozytywną z zaleceniami, pozytywną warunkową lub negatywną. Podczas spotkania w siedzibie WCPR z każdą z rodzin omówiono wypełnianie przez nią funkcji rodziny zastępczej, przedstawiono zalecenia i wskazówki do dalszej pracy.

Działania dodatkowe

W 2020 r. Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie przystąpiło do realizacji Projektu „Wsparcie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w okresie epidemii COVID-19”. Zadaniach i cele projektu zostaną przedstawione w dalszej części sprawozdania.

Dzięki zaangażowaniu pracowników Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie została opracowana publikacja „Dziecko w pieczy zastępczej – poradnik dla rodzica” (nakład 1000 egzemplarzy), która stanowi kompendium wiedzy w tematyce funkcjonowania dziecka w pieczy zastępczej. Jest oparta na ich wieloletnim doświadczeniu w zakresie współpracy z dziećmi przebywającymi w pieczy zastępczej, rodzinami zastępczymi oraz placówkami opiekuńczo-wychowawczymi, a także dobrych praktykach

w zakresie powrotu dzieci pod opiekę rodziców. Zebrane w publikacji informacje mają za zadanie ułatwienie rodzicom dzieci przebywających w pieczy zastępczej odnalezienie się w działaniach podejmowanych przez instytucje pracujące na rzecz dziecka i rodziny oraz wskazały kierunek pracy nad zmianą sytuacji, która spowodowała oddzielenie dziecka od rodziców, umożliwiły szybkie przezwyciężenie trudności i powrót dziecka pod ich opiekę.

Pracownicy WCPR opracowali ulotki „Przewodnik dla usamodzielniających się wychowanków” (nakład 500 egzemplarzy) oraz „Opiekun usamodzielnienia wychowanka pieczy zastępczej” (nakład 500 egzemplarzy) zawierające porady i wskazówki dla wychowanków pieczy zastępczej przygotowujących się do sporządzenia i realizacji Indywidualnego Programu Usamodzielnienia oraz opiekunów procesu usamodzielnienia.

2. Zawodowa piecza zastępcza

W 2020 roku rodziny zastępcze zawodowe i prowadzący rodzinne domy dziecka byli wspierani przez 4 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej oraz starszego specjalistę pracy socjalnej. Jeden z koordynatorów współpracował również z 5 placówkami rodzinnymi funkcjonującymi na terenie m.st. Warszawy. Zadania koordynatorów oraz pracownika socjalnego pracujących w Wieloosobowym stanowisku ds. zawodowej pieczy zastępczej obok wspierania samych rodzin zastępczych zawodowych i prowadzących rodzinne domy dziecka obejmują prowadzenie spraw dzieci i dążenie do szybkiej stabilizacji sytuacji prawnej małoletnich przebywających pod opieką rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka.

Tabela 14: Rodziny zastępcze zawodowe, rodzinne domy dziecka, placówki opiekuńczo-wychowawcze typu rodzinnego, stan na 31.12.2020 r.

Forma pieczy zastępczej	Liczba rodzin	Liczba wychowanków
Rodziny zastępcze zawodowe	20	70
Rodzinne domy dziecka	15	85
Placówki opiekuńczo-wychowawcze typu rodzinnego	5	26

Pracownicy Wieloosobowego Stanowiska ds. Zawodowej Pieczy Zastępczej w 2020 roku odbyli łącznie 643 spotkania z osobami sprawującymi zawodową rodzinną pieczę zastępczą.

Obok wsparcia zawodowych opiekunów zastępczych koordynatorzy oraz pracownik socjalny podejmowali działania mające na celu niezwłoczne objęcie dziecka adekwatnym do potrzeb wsparciem. Po przyjęciu każdego dziecka do pieczy zastępczej zawodowej WCPR, podobnie jak w przypadku umieszczenia dzieci w rodzinach zastępczych spokrewnionych i niezawodowych oraz instytucjonalnej pieczy zastępczej występował do ośrodka pomocy społecznej właściwego ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem w rodzinie zastępczej z prośbą o przesłanie istotnych informacji dotyczących dziecka oraz dotychczasowej współpracy jego rodziców z ośrodkiem. W dalszej kolejności WCPR występowało do ośrodków o udzielenie rodzicom dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej pomocy w formie przydzielenia asystenta rodziny, a także na Policję z prośbą o przekazanie informacji o przeprowadzonych w miejscu zamieszkania rodziców interwencjach. Łącznie pracownicy Centrum w 2020 roku wystąpili 162 razy do innych instytucji z zapytaniem o sytuację dziecka (głównie placówek edukacyjnych), jego rodziców oraz udzieleniem im wsparcia (ośrodków pomocy społecznej). Ponadto w 2020 roku zorganizowali i uczestniczyli w 364 posiedzeniach w sprawie oceny sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej (część z nich odbyła się ze względu na panującą epidemię w formie zdalnej), przekazali do sądu 325 informacji o całokształcie sytuacji dzieci przebywających w pieczy zastępczej (część przygotowanych dla rodzeństw).

Koordynatorzy i pracownik socjalny w 2020 roku współpracowali z 24 asystentami rodziny, a także 51 pracownikami socjalnymi z ośrodków pomocy społecznej oraz 7 innymi specjalistami z Fundacji Wspierania Rodzin „Korale” wspierającymi rodziców dzieci przebywających w rodzinach zastępczych zawodowych i w rodzinnych domach dziecka. Każdorazowo w sytuacji współpracy rodzica dziecka z Ośrodkiem Pomocy Społecznej pracownicy (asystent rodziny, pracownik socjalny) są zapraszani na posiedzenie w sprawie oceny sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej.

Pracownicy pomimo pandemii uczestniczyli w 143 posiedzeniach sądu w sprawach dzieci przebywających w zawodowej pieczy zastępczej. Ponadto w 4 przypadkach pełnili funkcję opiekuna prawnego dziecka przebywającego w rodzinie zastępczej zawodowej lub rodzinnym domu dziecka.

W 2020 roku WCPR wystąpił do sądu w sprawach dzieci przebywających w zawodowej pieczy zastępczej:

- 55 razy z wnioskiem o pozbawienie władzy rodzicielskiej,
- 36 z wnioskiem o ustanowienie opiekuna prawnego lub zmianę,
- 128 razy w innych sprawach, m.in. przyspieszenia terminu sprawy, podtrzymania wniosku o pozbawienie rodziców władzy rodzicielskiej, zmiany w zakresie wskazanej formy pieczy zastępczej, o demoralizację.

Na dzień 31.12.2020 r. wszystkie dzieci przebywające w zawodowej pieczy zastępczej miały sporządzone przez koordynatorów lub pracownika socjalnego i realizowane plany pomocy dziecku.

W 2020 roku zostało ocenionych 16 rodzin zastępczych zawodowych oraz prowadzący rodzinne domy dziecka, 12 z nich otrzymało ocenę pozytywną, 4 ocenę pozytywną z zaleceniami. Żadna rodzina zastępcza zawodowa ani prowadzący rodzinny dom dziecka nie otrzymali oceny pozytywnej warunkowej i oceny negatywnej. Pracownicy Centrum omawiali z rodzinami zastępczymi zawodowymi i prowadzącymi rodzinne domy dziecka, którzy otrzymali oceny pozytywne z zaleceniami, sprawowanie przez nie zawodowej rodzinnej pieczy zastępczej. Podczas rozmów zostały im przedstawione zalecenia i wskazówki do dalszej pracy.

W 2020 r. została rozwiązana umowa z 1 zawodową rodziną zastępczą, jednocześnie WCPR rozpoczął współpracę z dwiema nowymi rodzinami zastępczymi zawodowymi oraz 3 rodzinnymi domami dziecka.

Ze względu na epidemię SARS-CoV-2 coroczne tradycyjne spotkanie Mikołajkowe zmieniło w 2020r. formułę. Dbając o dzieci przebywające w zawodowej rodzinnej pieczy zastępczej oraz samych

opiekunów WCPR zakupił prezenty adekwatne do zdiagnozowanych potrzeb dzieci umożliwiające im rozwój uzdolnień i zainteresowań. Prezenty miały charakter edukacyjny i prorozwojowy. Jednocześnie wspierały opiekunów w organizowaniu dzieciom czasu wolnego spędzanego wspólnie w sposób kreatywny podczas swobodnej zabawy.

3. Instytucjonalna pieczy zastępczej

Pracownicy Zespołu realizują zadania związane z prowadzeniem placówek opiekuńczo-wychowawczych. Podejmowane przez nich działania to między innymi kwalifikowanie i kierowanie dzieci do instytucjonalnej pieczy zastępczej oraz zadania związane z interwencyjnym przewozem dzieci do pieczy zastępczej. Pracownicy Zespołu uczestniczą w spotkaniach zespołów ds. okresowej oceny sytuacji dziecka organizowanych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, organizują i prowadzą zebrania z koordynatorami placówek. Ponadto udzielają pracownikom placówek wsparcia merytorycznego m.in. w zakresie prowadzenia dokumentacji.

1) Placówki opiekuńczo-wychowawcze

Według stanu na 31 grudnia 2020 r. na terenie m.st. Warszawy funkcjonowały łącznie 52 placówki opiekuńczo-wychowawcze zapewniające 637 miejsc: 4 placówki prowadzone były na zlecenie m.st. Warszawy przez zgromadzenia zakonne a 48 placówek funkcjonowało jako jednostki publiczne. Publiczne placówki opiekuńczo-wychowawcze były obsługiwane przez 3 Zespoły do obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych, które zapewniają im wspólną obsługę administracyjną, finansową, organizacyjną i prawną.

Tabela Nr 15 i 16 obrazuje typy instytucjonalnych form pieczy zastępczej funkcjonujących na terenie m.st. Warszawy z wyszczególnieniem liczby miejsc. Przeciętna średnich miesięcznych wydatków przeznaczonych na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej w m.st. Warszawie w 2020 r. wyniosła 8273,27 zł.

Tabela 15: Placówki opiekuńczo-wychowawcze wg typów, liczby miejsc oraz liczby osób korzystających

Lp.	Typ placówki	Liczba placówek	Liczba miejsc (stan na 31.12.2020 r.)	Liczba wychowanków korzystających z miejsc (stan na 31.12.2020 r.)
1.	socjalizacyjnego	43	548	524
2.	interwencyjnego	3	62	56
3.	specjalistyczno- terapeutycznego	1	28	31
4.	rodzinnego	5	28	26
	Suma	52	666	637

Tabela 16: Wykaz Zespołów do obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych oraz typów placówek opiekuńczo-wychowawczych, które są obsługiwane przez poszczególne Zespoły oraz placówek niepublicznych

Lp.	Zespoły	Typ i liczba placówek	Liczba miejsc
1.	Zespół do obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych Nr 1	socjalizacyjnego - 10	122
		interwencyjnego - 2	48
		specjalistyczno-terapeutycznego - 1	28
		rodzinnego - 2	9
2.	Zespół do obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych Nr 2	socjalizacyjnego - 16	195
3.	Zespół do obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych Nr 3	socjalizacyjnego - 13	164
		interwencyjnego -1	14
		rodzinnego - 3	19
4.	Placówki niepubliczne	socjalizacyjnego - 4	67

Pracownicy Centrum utrzymują stały kontakt z placówkami, monitorują ich bieżącą pracę i wspierają kadrę w rozwiązywaniu bieżących problemów. W 2020 roku pracownicy WCPR przeprowadzili 13 wizytacji w placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Podczas wizytacji pracownicy Centrum sprawdzali organizowanie dzieciom czasu wolnego, zapewnienie właściwej opieki w placówce, warunki pobytu dzieci w placówce. W drugiej połowie marca 2020 r. wizytacje w placówce zostały wstrzymane ze względu na epidemię COVID-19.

WCPR w 2020 r. zorganizowało 2 szkolenia dla pracowników Zespołów do obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych oraz niepublicznych placówek opiekuńczo-wychowawczych na temat: „Radzenie sobie ze stresem i przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu” oraz „Bezpieczny Internet. W którym świecie żyjesz”. Szkolenie z zakresu radzenia sobie ze stresem zostało zorganizowane dla 3 grup i skorzystało z niego łącznie 38 pracowników placówek. Natomiast szkolenie dotyczące bezpiecznego Internetu zostało przeprowadzone również dla 3 grup. Łącznie zostały przeszkolone 43 osoby.

Dyrektor WCPR wraz z Zastępcą odbyła 2 spotkania z Dyrektorami Zespołów do obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych. Podczas spotkań omówione zostały sprawy organizacyjne placówek oraz ważne kwestie z perspektywy ich pracy i WCPR. Zastępca Dyrektora WCPR zorganizowała i przeprowadziła wraz z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej 1 spotkanie z Dyrektorami placówek rodzinnych, a kierownik Działu - z Dyrektorami placówek niepublicznych.

W 2020 r. Centrum zorganizowało w każdym Zespole do obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych po 2 zebrania z wychowawcami pełniącymi funkcję koordynatorów placówek, uczestniczyli w nich również zastępcy dyrektorów Zespołów i kierownicy Działu specjalistów. Celem spotkań, w których brali udział Kierownik Działu i pracownicy prowadzący sprawy organizacyjne

i wychowanków placówek, było omówienie spraw związanych ze współpracą Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie i placówek, Zespołów oraz zmian związanych z epidemią COVID-19.

W 2020 r. Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie podejmowało kolejne działania mające na celu dostosowanie instytucjonalnych form pieczy zastępczej do potrzeb umieszczanych dzieci oraz osiągnięcia standardu liczby miejsc. Zgodnie z zapisami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, placówki opiekuńczo-wychowawcze do dnia 31 grudnia 2020 r. miały obowiązek osiągnięcia standardu 14 miejsc. Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie przygotowało wspólnie z Zespołami i złożyło do Biura Pomocy i Projektów Społecznych Urzędu m.st. Warszawy wnioski o utworzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych na bazie wcześniej istniejących mieszkań filialnych. W związku z powyższym powstały 23 placówki opiekuńczo-wychowawcze. Każda z nich

ma ustalony Zarządzeniem Dyrektora WCPR limit miejsc zgodny z obowiązującymi przepisami. Ponadto Zarządzeniem Dyrektora WCPR zostały zmienione limity w 7 placówkach opiekuńczo-wychowawczych, zmniejszając w ten sposób o 61 liczbę miejsc w instytucjonalnej pieczy zastępczej w m. st. Warszawie. Zgodnie z uchwałami Rady m. st. Warszawy zostały utworzone nowe placówki opiekuńczo-wychowawcze (5) z 64 miejscami.

WCPR w 2020 r. przeprowadziło 12 postępowań wyjaśniających w sprawach dotyczących funkcjonowania placówek opiekuńczo-wychowawczych na wnioski zgłoszone przez rodziców lub instytucje. Na podstawie dokumentacji prowadzonej w jednostkach oraz przeprowadzonych rozmów z kadrami placówek i ZPOW ustalano stan faktyczny. W większości zgłoszone zastrzeżenia dotyczące działalności placówek nie potwierdziły się. W przypadku uznania zasadności zgłoszonych uwag Centrum zwracało uwagę na nieprawidłowości, a następnie monitorowało jednostki w zakresie podjętych działań.

WCPR w roku sprawozdawczym wystawiło 320 zaświadczeń do ZTM potwierdzających uprawnienia do bezpłatnych przejazdów dla wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych zgodnie z Uchwałą nr XXXIII/828/2016 Rady m.st. Warszawy z dnia 25 sierpnia 2016 r. w sprawie ustalenia cen za usługi przewozowe środkami lokalnego transportu zbiorowego w m.st. Warszawie.

WCPR na prośbę Urzędów Dzielnic m.st. Warszawy 38 razy potwierdzało informację o umieszczeniu dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych w celu minimalizacji wypłacania świadczeń rodzinnych nienależnie pobranych.

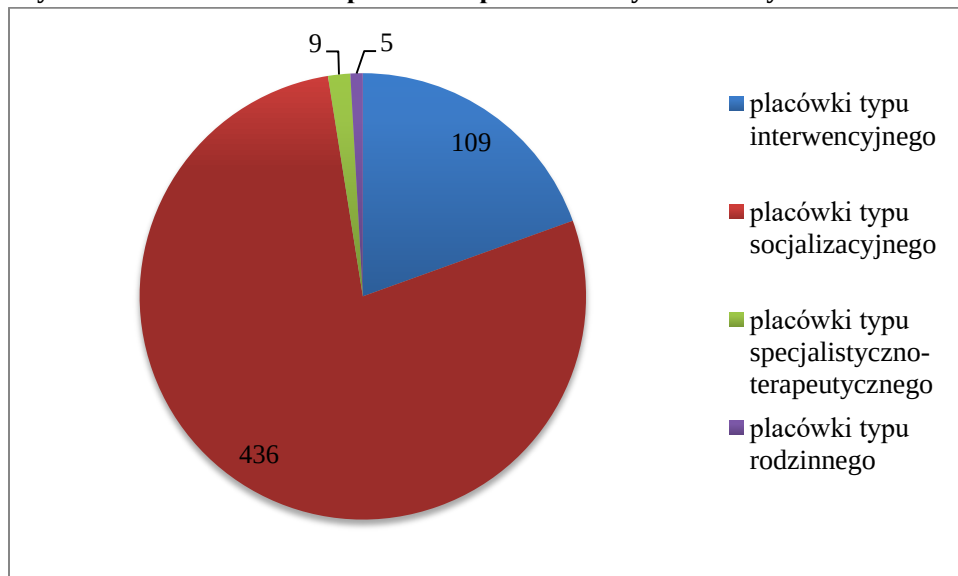
Pracownicy Centrum zweryfikowali 545 wniosków złożonych przez dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych w sprawie przyznania świadczenia „Dobry start” dla wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych. Ponadto zweryfikowali 226 wniosków o świadczenia wychowawcze, tzw. 500+ dla wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz wprowadzili dane dzieci do systemu POMOST.

2) Skierowania do placówek opiekuńczo-wychowawczych

W 2020 r. w warszawskich placówkach opiekuńczo-wychowawczych (typu interwencyjnego, socjalizacyjnego, specjalistyczno-terapeutycznego i rodzinnego) objętych opieką było łącznie 924 wychowanków. W tym okresie przyjęto 250 małoletnich.

Zgodnie z danymi przedstawionymi na Wykresie 13, WCPR wydało 559 skierowań dla małoletnich przyjętych na podstawie postanowienia Sądu, w tym: do placówek typu interwencyjnego - 109, socjalizacyjnego - 436, specjalistyczno-terapeutycznego - 9 oraz rodzinnego - 5.

Wykres 13: Skierowania do placówek opiekuńczo-wychowawczych na terenie m. st. Warszawy



Powyższy wykres w ujęciu procentowym przedstawia wydane skierowania do placówek opiekuńczo-wychowawczych. Największy odsetek skierowań jest do placówek typu socjalizacyjnego, których najwięcej funkcjonuje w m.st. Warszawie. Zbliżona jest liczba wydanych skierowań do placówek typu rodzinnego i specjalistyczno-terapeutycznego. 1/4 stanowią skierowania wydane do 3 placówek typu interwencyjnego. Wysoki odsetek wynika ze specyfiki tych placówek, w których pobyt z założenia powinien być krótkotrwały.

Ponadto dla małoletnich przyjętych do placówek opiekuńczo-wychowawczych na wniosek: Policji, Straży Granicznej, szkół, ośrodków pomocy społecznej, rodzin zastępczych, rodziców oraz dzieci wydano 56 Zawiadomień o objęciu dziecka opieką. Z ogólnej liczby Zawiadomień - 39 zostało wydanych dla dzieci pochodzących spoza terenu m.st. Warszawy. Zawiadomienia wydawane są w przypadku tzw. pobytów interwencyjnych trwających od kilku godzin do kilku dni.

W przypadkach konieczności skierowania do placówek dzieci pomimo przekroczonego limitu miejsc, po uzyskaniu zgody dyrektora jednostki, WCPR przygotowało do Biura Pomocy i Projektów Społecznych Urzędu m.st. Warszawy 37 projektów wniosków (dotyczących 46 dzieci) o uzyskanie zezwolenia Wojewody na umieszczenie kolejnego dziecka, powyżej dopuszczalnej liczby dzieci w placówce opiekuńczo-wychowawczej. Natomiast w sytuacji braku przesłanek do takiego wystąpienia przygotowało 18 projektów wyjaśnień (dotyczących 25 dzieci).

W przypadku każdego dziecka skierowanego do placówki opiekuńczo-wychowawczej Centrum występowało do ośrodka pomocy społecznej właściwego ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem w placówce z prośbą o przesłanie informacji o dotychczasowej współpracy rodziców dziecka z ośrodkiem, a także przekazania istotnych informacji oraz dokumentów dotyczących dziecka.

W przypadku 20 dzieci, które wymagały specjalistycznej opieki i były w okresie oczekiwania na przysposobienie Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie zwróciło się z prośbą do Mazowieckiego Centrum Polityki Społecznej o wydanie skierowania do Interwencyjnego Ośrodka Preadopcyjnego w Otwocku. W 2020 r. w IOP przebywało 29 dzieci pochodzących z m.st. Warszawy.

W 2020 r. 1 dziecko z terenu m. st. Warszawy przebywało w regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej, natomiast w przypadku 1 dziecka WCPR podejmowało działania w kierunku umieszczenia w tego typu placówce dzieci, które ze względu na stan zdrowia nie mogły zostać umieszczone w placówce opiekuńczo-wychowawczej. Z kolei w zakładach opiekuńczo-leczniczych przebywało 22 dzieci z terenu m.st. Warszawy.

3) Zespoły ds. okresowej oceny sytuacji dziecka w placówce

Pracownicy Centrum brali udział w zespołach ds. okresowej oceny sytuacji dziecka w placówce. Podczas posiedzeń tych zespołów omawiana była sytuacja poszczególnych wychowanków oraz ustalane były dalsze kierunki pracy z dzieckiem oraz jego rodziną. W 2020 r. odbyło się 297 zespołów w placówkach opiekuńczo-wychowawczych (w tym 60 w placówkach typu rodzinnego).

Ponadto pracownik Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie w okresie sprawozdawczym uczestniczył w 4 posiedzeniach w Interwencyjnym Ośrodku Preadopcyjnym w Otwocku, w którym przebywają dzieci z terenu m.st. Warszawy.

4) Interwencyjny przewóz dzieci

Pracownicy WCPR w przypadku podjęcia decyzji o konieczności interwencyjnego przewozu dziecka wskazywali formę pieczy zastępczej i miejsce umieszczenia oraz ustalali z osobą przeprowadzającą interwencję datę i godzinę odebrania dziecka.

W 2020 r. pracownicy WCPR uczestniczyli w 72 interwencjach, w wyniku których przewieziono 49 dzieci do wskazanych form instytucjonalnej lub rodzinnej pieczy zastępczej. Nie każda interwencja kończyła się przewiezieniem dzieci do wskazanej formy pieczy. Ponadto w 2020 r. odbyły się interwencje, w których pracownicy WCPR zostali przez Sąd zobligowani do realizacji postanowień

o natychmiastowym umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej, co było jednoznaczne z koniecznością zorganizowania interwencji mających na celu odbiór małoletnich od rodziców. W związku z tym Centrum wystosowało 3 pisma do Policji o udzielenie asysty w trakcie interwencyjnego odbioru dziecka ze środowiska.

5) Wsparcie działań wychowawczych - „Rodziny zaprzyjaźnione” i wolontariat

W związku z Zarządzeniem Nr 10/2017 Dyrektora Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie z 14.03.2017 r. w sprawie opiniowania osób, które podejmują się wspierania działań wychowawczych warszawskich placówek opiekuńczo-wychowawczych w 2020 roku do Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie wpłynęło 12 wniosków, w tym 12 z kompletem dokumentów złożonych przez osoby zainteresowane wspieraniem działań wychowawczych warszawskich placówek opiekuńczo-wychowawczych. W związku z powyższym odbyło się 9 spotkań zespołu kwalifikacyjnego w składzie: przedstawiciel placówki opiekuńczo-wychowawczej oraz 3 pracowników Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie. WCPR wydało 9 pozytywnych opinii w formie Zaświadczeń Kwalifikacyjnych. Realizacja wniosków złożonych pod koniec 2020 r. została przeniesiona na 2021 r.

W roku sprawozdawczym w dalszym ciągu trwały prace, które miały na celu przygotowanie standardu współpracy z wolontariuszami w placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Do czasu wypracowania standardów Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie w 2020 r. posługiwało się skróconą procedurą uzyskania opinii organizatora rodzinnej pieczy zastępczej w przypadku wolontariuszy, którzy już współpracowali z placówkami opiekuńczo-wychowawczymi. W związku z tym WCPR w 2020 r., po otrzymaniu z placówek niezbędnej dokumentacji i jej zweryfikowaniu, wystawiło dla wolontariuszy 17 pozytywnych opinii organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.

6) Informacje dotyczące placówek opiekuńczo-wychowawczych

Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie przechowuje dane wychowanków przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych w programie informacyjnym PZ. Pracownicy sukcesywnie uzupełniali w programie niezbędne informacje.

Na podstawie uzyskanych z prowadzonej bazy danych, Centrum po pierwszym kwartale, jak każdego roku przekazało do wszystkich ośrodków pomocy społecznej m.st. Warszawy wykaz dzieci przebywających w placówkach, których rodzice zamieszkiwali na terenie tych dzielnic. Dodatkowo po każdym kwartale gromadzone były dane ilościowe dotyczące przyjętych dzieci do placówek opiekuńczo-wychowawczych z poszczególnych dzielnic, które udostępniane były na wniosek upoważnionych do zbierania danych instytucji.

W związku z prośbą Wydziału Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego regularnie były gromadzone i comiesięcznie przekazywane do WPS MUW informacje dotyczące stosowanej przemocy w placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Każdy przypadek stosowania przemocy (64 przypadki) wykazany przez pracowników placówek opiekuńczo-wychowawczych, był weryfikowany i wyjaśniany przez pracowników Centrum.

Do Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego przekazywane były również informacje opracowane na koniec każdego miesiąca o dzieciach cudzoziemskich przebywających w warszawskich placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

Ponadto po każdym półroczu, na podstawie danych własnych oraz uzyskanych z placówek opiekuńczo-wychowawczych przekazywane było do Wydziału Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego sprawozdanie dotyczące liczby dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, w tym zgłoszonych do ośrodków adopcyjnych. W 2020 r. były przekazane sprawozdania znajdujące się w Centralnej Aplikacji Statystycznej (CAS) dotyczące: dzieci przebywających w pieczy zastępczej na terenie m.st. Warszawy i innych powiatów, procesu deinstytucjonalizacji pieczy zastępczej, liczby wolnych miejsc w warszawskich placówkach opiekuńczo-wychowawczych na koniec każdego miesiąca. Dodatkowo ze względu na epidemię

COVID-19 średnio dwa razy w miesiącu przekazywano w CAS dane dotyczące liczby dzieci w kwarantannie lub izolacji.

7) Działania związane z epidemią COVID-19

Pracownicy Działu ds. Instytucjonalnej Pieczy Zastępczej w 2020 r. koordynowali część projektu skierowanego do dzieci i młodzieży z placówek opiekuńczo-wychowawczych „Wsparcie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w okresie epidemii COVID-19”, w ramach Programu Operacyjnego „Wiedza, Edukacja, Rozwój na lata 2014-2020”. Szerzej o projekcie w punkcie IV Programy i projekty - strona 62 sprawozdania.

Ze względu na epidemię COVID-19, dzięki współpracy nawiązanej z Warszawskim Szpitalem dla Dzieci przy ul. M. Kopernika 43 w Warszawie, małoletni przewożeni w ramach interwencyjnego przewozu dzieci, byli badani pod kątem obecności wirusa SARS-CoV-2.

8) Zespół ds. usamodzielniania wychowanków

Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie w 2020 r. realizowało zadania wspierania procesu usamodzielniania oraz finansowania pomocy przyznawanej osobom usamodzielnianym. Do podstawowych zadań pracowników Zespołu należy wspieranie wychowanków instytucjonalnej pieczy zastępczej w usamodzielnieniu, tj. realizacji Indywidualnego Programu Usamodzielniania (IPU), uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych oraz merytoryczna pomoc w zakresie rozwoju kompetencji społecznych. Pracownicy WCPR wspierali merytorycznie pracę pracowników Zespołów do obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Warszawie oraz pracowników niepublicznych placówek opiekuńczo-wychowawczych w zakresie związanym z procesem usamodzielniania wychowanków, m.in. rozeznawali potrzeby i problemy placówek dotyczące tej grupy młodzieży.

WCPR prowadziło doradztwo metodyczne dla pracowników placówek opiekuńczo-wychowawczych i Zespołów oraz współdziałało z nimi w zakresie realizowanych zadań.

Pracownicy WCPR współpracowali ze 160 wychowankami placówek opiekuńczo-wychowawczych. W ramach współpracy z placówkami opiekuńczo-wychowawczymi w 2020 r. pracownicy WCPR uczestniczyli w 9 spotkaniach zespołów ds. okresowej oceny sytuacji dziecka oraz spotkaniach z pełnoletnimi wychowankami pieczy zastępczej nadal przebywającymi w placówkach.

Dyrektor WCPR w 2020 r. zaakceptował 77 kandydatów na opiekunów usamodzielniania wychowanków przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych oraz zatwierdził 54 Indywidualne Programy Usamodzielniania (IPU) sporządzone przez wychowanków tych placówek. W przypadku zmiany sytuacji życiowej sporządzano wspólnie z usamodzielnianym wychowankiem weryfikację IPU, które zatwierdzał Dyrektor. W 2020 r. dokonano 85 zmian w IPU. Natomiast po zakończeniu realizacji IPU dokonano w 2020 r. 29 ocen końcowych procesu usamodzielniania.

Zadaniem WCPR jest także objęcie pomocą mającą na celu życiowe usamodzielnienie i integrację ze środowiskiem przez pracę socjalną pełnoletnich wychowanków opuszczających dom pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie, dom dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schronisko dla nieletnich, zakład poprawczy, specjalny ośrodek szkolno-wychowawczy, specjalny ośrodek wychowawczy, młodzieżowy ośrodek socjoterapii zapewniający całodobową opiekę i młodzieżowy ośrodek wychowawczy (zwanych dalej placówkami wymienionymi w art. 88 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej). W ramach realizacji tego zadania pracownik Działu współpracowała z 40 pełnoletnimi wychowankami, którzy opuścili placówki resocjalizacyjne. Byli to wychowankowie młodzieżowych ośrodków wychowawczych - 35 osób, zakładów poprawczych - 4 osoby i młodzieżowego ośrodka socjoterapii - 1 osoba.

Dyrektor WCPR w 2020 r. zaakceptował 20 kandydatów na opiekunów usamodzielniania wychowanków przebywających w placówkach oraz zatwierdził 45 IPU sporządzonych przez wychowanków.

WCPR wspomagało prawidłowy przebieg realizacji IPU. W przypadku zmiany sytuacji życiowej sporządzano wspólnie z usamodzielnianym wychowankiem weryfikację IPU, które zatwierdzał Dyrektor WCPR. W 2020 r. dokonano 22 zmian w IPU. Natomiast po zakończeniu realizacji IPU dokonano w 2020 r. 21 ocen końcowych procesu usamodzielnienia.

WCPR w ramach współpracy z placówkami wymienionymi w art. 88 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej prowadziło doradztwo metodyczne dla pracowników tych placówek oraz współdziałało z nimi w zakresie realizowanych zadań. Podstawowym zadaniem pracowników Centrum w obszarze usamodzielnienia było wspieranie wychowanków w prawidłowym wchodzeniu w dorosłość. W związku z tym kontaktowali się oni w sprawach dotyczących osób usamodzielnianych z ich opiekunami usamodzielnienia, ze szkołami, do których uczęszczają itp. W bieżącej pracy pracownicy przeprowadzili 101 spotkań w miejscu zamieszkania wychowanka i 840 na terenie WCPR. Duża liczba spotkań w WCPR wynika z ograniczenia wizyt w terenie w związku z epidemią COVID-19. Centrum prowadziło też postępowania administracyjne w sprawach z zakresu usamodzielniania wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz placówek wymienionych w art. 88 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej. W wyniku tego postępowania osoby usamodzielniane zostały objęte następującymi formami pomocy:

- 261 osób otrzymało pomoc na kontynuowanie nauki,
- 46 osób otrzymało pomoc na usamodzielnienie,
- 51 osoby otrzymały pomoc na zagospodarowanie.

Ponadto WCPR udzielało pomocy w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych m.in. poprzez użyczenie mieszkań dla usamodzielnianych wychowanków. W 2020 r. z pobytu w 20 mieszkaniach dla usamodzielnianych wychowanków skorzystało 54 osób usamodzielnianych. Pracownicy WCPR odbyli 53 wizyty w mieszkaniach dla usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej. Pracownicy Centrum współpracowali z wychowankami zamieszkującymi w powyższych lokalach, m.in. wspierali ich w usamodzielnieniu, monitorowali ich funkcjonowanie, szczegółowo analizowali z nimi regulamin korzystania z mieszkania dla usamodzielnianych, informowali o wysokości należnych opłat za użytkowane lokale oraz zwracali uwagę wychowankom na terminowość dokonywania wpłat itp.

W 2020 r. pracownicy WCPR pozostawali w stałym kontakcie z instytucjami i organizacjami pozarządowymi realizującymi programy na rzecz usamodzielnianych wychowanków, takich jak np. Fundacja PoDrugie, Fundacja Atalaya, Stowarzyszenie Otwarte Drzwi.

Pracownicy WCPR informowali wychowanków w 2020 r. o możliwość skorzystania z następujących propozycji: korki z Legią Fundacji LEGII, kursów zawodowych dla młodych osób Fundacji Sławek, programu FUN. TECH. FUTURE Fundacji Sukcesu Pisanego Szminką oraz SEPHORA, projektu „Uniwersytet Sukcesu Edycja II” Fundacji Digital University, projektu „Siłownia Szczęśliwej Drogi” Fundacji Szczęśliwej Drogi, projektu „Wsparcie Aktywizacji Społeczno-Zatrudnieniowej” realizowanego w ramach Funduszu Europejskiego przez WCPR i Fundację Dobrych Praktyk, projektu „Samodzielnia” Fundacji Polskiego Funduszu Rozwoju. Łącznie ze wszystkich projektów skorzystało w 2020 r. około 35 pełnoletnich wychowanków instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Pracownicy WCPR zmotywowali 77 wychowanków do skorzystania z oferty Punktu Wsparcia dla Usamodzielniającej się Młodzieży PUNKTUS prowadzonego przez WCPR.

W 2020 r. pracownicy WCPR przeprowadzili na zlecenie innych powiatów 12 wywiadów środowiskowych oraz dokonali 21 ocen etapowych procesu usamodzielniania wychowanków pieczy zastępczej zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

4. Organizowanie rodzinnej pieczy zastępczej i wsparcia specjalistycznego

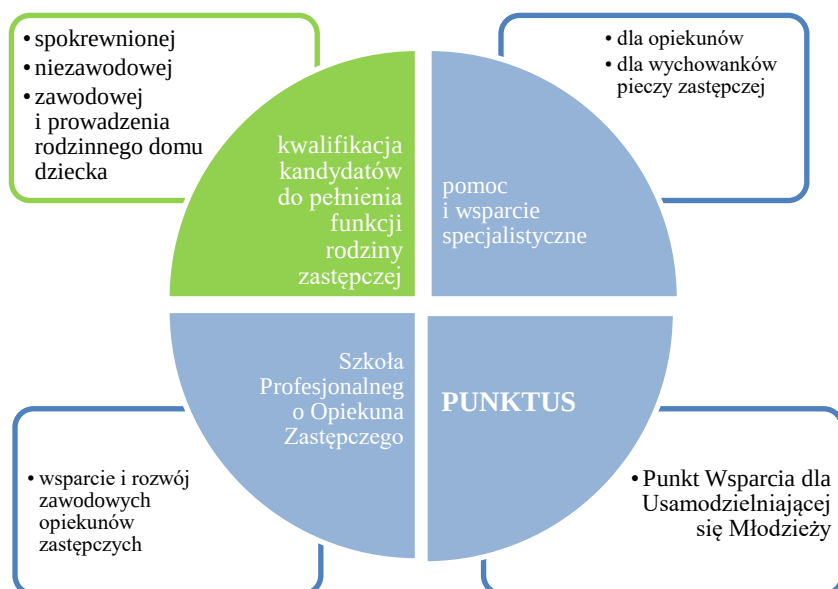
Zadania organizowania rodzinnej pieczy zastępczej i wsparcia specjalistycznego realizuje Dział Wsparcia Specjalistycznego i Szkoleń Rodzinnej Pieczy Zastępczej (DWSS).

W tej części Centrum realizuje dwa główne zadania:

Prowadzenie procesów kwalifikacji kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej i prowadzenia rodzinnego domu dziecka.

Udzielania wsparcia opiekunom zastępczym i wychowankom pieczy zastępczej.

Wykres 14: Podział zadań w Dziale Wsparcia Specjalistycznego i Szkoleń Rodzinnej Pieczy Zastępczej



Zadania realizowane są przez specjalistów przy ścisłej współpracy z pracownikami pionu pieczy zastępczej WCPR.

DWSS funkcjonuje w lokalizacji przy al. Zjednoczenia 34 i przy ul. 11 Listopada 15B.

W 2020 r. dwóch pedagogów prowadziło procesy kwalifikacyjne kandydatów do pełnienia funkcji spokrewnionej rodziny zastępczej, natomiast jeden psycholog i dwóch pedagogów organizowało i czynnie uczestniczyło w procesach kwalifikacyjnych kandydatów do pełnienia funkcji niezawodowej i zawodowej rodziny zastępczej oraz prowadzących rodzinny dom dziecka. Sześciu (okresowo pięciu) psychologów przeprowadzało badania kandydatów i osób pełniących funkcję niezawodowej i zawodowej rodziny zastępczej oraz osób prowadzących rodzinny dom dziecka dotyczące predyspozycji i motywacji do pełnienia tej funkcji. Sześciu psychologów diagnozowało dzieci przebywające w rodzinnej pieczy zastępczej i na tej podstawie sporządzało diagnozę psychofizyczną badanego dziecka. Czterech terapeutów prowadziło terapię wychowanków rodzinnej pieczy zastępczej i psychoedukację opiekunów zastępczych (2 osoby dzieliły etat z działaniami na rzecz pełnoletnich wychowanków w PUNKTUS-ie). Pedagog (od listopada 2020 r. starszy terapeuta), dwóch terapeutów, dwóch psychologów i pracownik socjalny realizowali zadania w ramach Punktu Wsparcia dla Usamodzielniającej się Młodzieży PUNKTUS. Wyżej wymieniony pedagog jednocześnie koordynował działania w ramach Szkoły Profesjonalnego Opiekuna Zastępczego (od listopada 2020 r. zadanie przejął inny pracownik DWSS).

1) Kwalifikacja kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej i prowadzenia rodzinnego domu dziecka.

Wykres 15: Kwalifikowanie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej i prowadzenia rodzinnego domu dziecka



Organizator rodzinnej pieczy zastępczej, którym zgodnie z Zarządzeniem Prezydenta m.st. Warszawy Nr 1773/2011 z dnia 22 listopada 2011 r. jest Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie realizuje zadania wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej dotyczące organizowania szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej i prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz zapewnienia im badań psychologicznych dotyczących predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej. Zgodnie z wymogami ww. ustawy procedury kwalifikacyjne kandydatów do poszczególnych form rodzinnej pieczy zastępczej są różne i wynikają z potrzeb i przepisów prawa. W związku z koniecznością aktualizacji niektórych zapisów wewnętrznych w 2020 r. wprowadzone zostały nowe zarządzenia Dyrektora w tym zakresie:

- Zarządzenie Nr 84/2020 Dyrektora Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie z dnia 17 września 2020 r. w sprawie wprowadzenia zasad organizowania szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej oraz kwalifikowania kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej;
- Zarządzenie Nr 119/2020 Dyrektora Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie z dnia 15 grudnia 2020 r. w sprawie wprowadzenia zasad procesu kwalifikacji kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej spokrewnionej,
- Zarządzenie Nr 120/2020 Dyrektora Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie z dnia 21 grudnia 2020 r. w sprawie wprowadzenia zasad organizowania szkoleń oraz kwalifikowania kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej oraz prowadzenia rodzinnego domu dziecka.

a) Kwalifikacja kandydatów do pełnienia funkcji spokrewnionej rodziny zastępczej

WCPR kwalifikuje kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej spokrewnionej, mimo że ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nie przewiduje tak rozbudowanej formy przygotowania kandydatów. Biorąc jednak pod uwagę potrzeby kandydatów oraz możliwości wyposażenia każdego z nich w podstawową wiedzę dotyczącą rozwoju dziecka, jego potrzeb, nawiązywania więzi, kwestii wychowawczych, komunikacji i uregulowań prawnych związanych z pieczą zastępczą, WCPR podjęło decyzję o przygotowaniu kandydatów w formule procesu kwalifikacyjnego.

Proces kwalifikacyjny obejmuje:

- analizę sytuacji osobistej, rodzinnej i majątkowej na podstawie złożonych przez kandydatów dokumentów i wywiadu przeprowadzonego w miejscu ich zamieszkania,
- badanie psychologiczne dotyczące predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej spokrewnionej,
- udział w szkoleniu, którego zakres uwzględnia potrzeby rodziny i dziecka.

W 2020 r. w procesie kwalifikacji dla kandydatów do pełnienia funkcji spokrewnionej rodziny zastępczej:

- 105 osób (73 środowiska) przystąpiło do procesu,
- 82 osoby (56 środowisk) Komisja Kwalifikująca zakwalifikowała do szkolenia,
- 6 osób (4 środowiska) Komisja Kwalifikująca nie zakwalifikowała do szkolenia,
- 81 osób (55 środowisk) ukończyło szkolenie,
- 55 osób (52 środowiska) otrzymało pozytywną opinię organizatora rodzinnej pieczy zastępczej,
- 4 osoby (3 środowiska) nie zostały pozytywnie zaopiniowane przez organizatora rodzinnej pieczy zastępczej,
- osoby szkolące przeprowadziły 85 wywiadów w miejscu zamieszkania kandydatów w celu oceny ich sytuacji osobistej, rodzinnej, majątkowej i mieszkaniowej pod kątem spełniania warunków, o których mowa w art. 42 ust. 1 pkt 1 i 7,
- psychologzy sporządzili 76 opinii psychologicznych dotyczących predyspozycji i motywacji kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, które zostały omówione z osobą badaną,
- odbyło się 14 posiedzeń Komisji Kwalifikujących, z których sporządzono 116 protokołów,
- w 2020 r. odbyło się 7 edycji szkoleniowych. Pracownicy WCPR, mimo pandemii zrealizowali przyjęte w tym zakresie założenia wzbogacając formę szkoleń. Część zajęć odbywała się w formie grupowej, niektóre w trybie indywidualnym, mieszanym i zdalnym. Podczas bezpośrednich spotkań z kandydatami przestrzegano reżimu sanitarnego.

b) Kwalifikacja kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej

Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie prowadzi szkolenia dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej niespokrewnionych i niespowinowaonych według autorskiego Programu „Rodzina – Bezpieczna Baza – Dom”. Natomiast Ośrodek Wsparcia Rodzinnej Opieki Zastępczej PORT Towarzystwa Nasz Dom według Programu PRIDE.

W okresie od 01.01.2020 r. do 31.12.2020 r. zgodnie z podziałem kompetencji kandydaci do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej niespokrewnieni i niespowinowaceni z dzieckiem zgłaszali się do WCPR i byli szkoleni według ww. Programu, natomiast do Ośrodka Wsparcia Rodzinnej Opieki Zastępczej PORT Towarzystwa Nasz Dom kandydaci do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej spokrewnieni lub spowinowaceni z dzieckiem, którzy byli szkoleni według Programu PRIDE. Jednocześnie WCPR prowadziło proces kwalifikacji zarówno dla kandydatów zgłaszających się do WCPR jak i do Ośrodka PORT. W 2020 r. odbyły się 4 cykle szkoleniowe, w tym 2 prowadzone przez WCPR i 2 przez Ośrodek PORT.

W 2020 r. w procesie kwalifikacji dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej:

- 82 osoby (55 środowisk) przystąpiły do procesu kwalifikacji,
- 41 osób (28 środowisk) Komisja Kwalifikująca zakwalifikowała do udziału w szkoleniu,
- 13 osób (9 środowisk) Komisja Kwalifikująca nie zakwalifikowała do udziału w szkoleniu,
- 21 osób (14 środowisk) ukończyło szkolenie, z uwagi na pandemię i obostrzenia z tym związane kolejne 17 osób (12 środowisk) uczestniczących w procesie kwalifikacji w 2020 r. ukończyło szkolenie w styczniu 2021 r.,
- 39 osób (26 środowisk) otrzymało Zaświadczenia Kwalifikacyjne do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej,

- pracownicy WCPR przeprowadzili 25 wywiadów w miejscu zamieszkania kandydatów w celu oceny ich sytuacji osobistej, rodzinnej, majątkowej i mieszkaniowej pod kątem spełniania warunków, o których mowa w art. 42 ust. 1 pkt 1 i 7,
- psycholodzy sporządzili 73 opinie psychologiczne dotyczące predyspozycji i motywacji kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, które zostały omówione z osobami badanymi,
- odbyły się 43 posiedzenia Komisji Kwalifikującej, z których sporządzono 140 protokołów.

c) Kwalifikacja kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka

WCPR w 2020 r. pozyskało 9 osób (5 środowisk rodzinnych) wyrażających gotowość do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka. Przeprowadzono proces kwalifikacji tych osób, w tym szkolenie według Programu WCPR „Rodzina - Bezpieczna Baza - Dom”. Wszyscy kandydaci ukończyli szkolenie i otrzymali Zaświadczenia Kwalifikacyjne.

W 2020 r. w procesie kwalifikacji dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej:

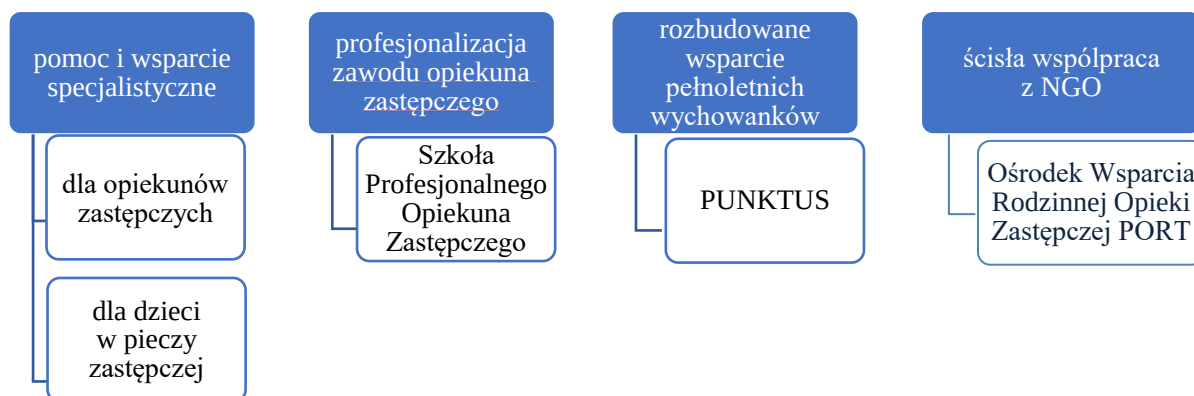
- 9 osób (5 środowisk) przystąpiło do procesu kwalifikacji,
- 9 osób (5 środowisk) Komisja Kwalifikująca zakwalifikowała do udziału w szkoleniu,
- 9 osób (5 środowisk) ukończyło szkolenie,
- 3 osoby (2 środowiska) otrzymały Zaświadczenia Kwalifikacyjne do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej/prowadzenia rodzinnego domu dziecka,
- pracownicy WCPR przeprowadzili 4 wywiady w miejscu zamieszkania kandydatów w celu oceny ich sytuacji osobistej, rodzinnej, majątkowej i mieszkaniowej pod kątem spełniania warunków, o których mowa w art. 42 ust. 1 pkt 1 i 7,
- psycholodzy sporządzili 9 opinii psychologicznych dotyczących predyspozycji i motywacji kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, które zostały omówione z osobami badanymi,
- odbyło się 6 posiedzeń Komisji Kwalifikującej, z których sporządzono 12 protokołów.

Program Rozwoju Pieczy Zastępczej w m. st. Warszawie na lata 2019-2021

W Programie Rozwoju Pieczy Zastępczej w m. st. Warszawie na lata 2019-2021 przyjętym przez Radę m.st. Warszawy jednym z celów jest rozwój, w tym profesjonalizacja rodzinnej pieczy zastępczej. Jego głównym zadaniem jest przygotowanie i wdrożenie strategii komunikacji mającej na celu pozyskiwanie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej i prowadzenia rodzinnego domu dziecka. Podmiotem odpowiedzialnym za to zadanie zostało wyznaczone Biuro Pomocy i Projektów Społecznych Urzędu m.st. Warszawy przy współpracy z WCPR i Biurem Marketingu Miasta. Niezależnie pracownicy WCPR w 2020 r. przeprowadzali rozmowy ze zgłaszającymi się do tut. Centrum kandydatami do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka. Wśród zainteresowanych były osoby mieszkające w Warszawie i osoby zamieszkałe na terenie innych powiatów. Wśród zainteresowanych część kandydatów przystąpiła do procesu kwalifikacyjnego. W wyniku tych działań w 2020 r. WCPR podpisało umowy z trzema rodzinami dotyczące pełnienia przez nie funkcji rodziny zastępczej zawodowej oraz z trzema rodzinami w zakresie prowadzenia rodzinnego domu dziecka (w tym z jedną, która otrzymała Zaświadczenie Kwalifikacyjne w 2019 r.).

2) Udzielanie wsparcia opiekunom zastępczym i wychowankom pieczy zastępczej.

Wykres 16: Zadania Działu Wsparcia Specjalistycznego i Szkoleń RPZ mające na celu zapewnienie pomocy i wsparcia rodzinom zastępczym i wychowankom



a) Pomoc i wsparcie specjalistyczne:

wsparcie dla opiekunów zastępczych:

- prowadzenie przez pracowników WCPR dwóch Grup Wsparcia dla rodzin zastępczych, spotkania na początku roku odbywały się cyklicznie – raz w miesiącu, jedna w godzinach przedpołudniowych, druga popołudniowych (zgodnie z potrzebami uczestników), w związku ze stanem epidemii COVID-19 okresowo spotkania w kontakcie bezpośrednim były zawieszane, w jednej z grup część uczestników wyraziła gotowość spotkań w trybie online i ta Grupa Wsparcia była kontynuowana dla osób chętnych, w drugiej grupie z racji wieku i trudności z dostępem i obsługą urządzeń komputerowych rodziny zastępcze nie deklarowały chęci spotkań online, uczestnicy pozostawali w regularnym kontakcie telefonicznym z osobami prowadzącymi grupę i w ten sposób uzyskiwali potrzebne wsparcie, w ciągu roku odbyło się 17 spotkań Grupy Wsparcia, w których z różną częstotliwością uczestniczyło 12 osób,
- omawianie przez psychologa wniosków i zaleceń z badań dotyczących predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej, zawodowej i prowadzenia rodzinnego domu dziecka (przeprowadzanych co 2 lata), przeprowadzono 73 spotkania,
- dostęp do konsultacji z psychologiem w sprawach wychowawczych, skorzystało 20 rodzin, przeprowadzono 43 konsultacje,
- superwizja dla osób pełniących funkcję rodziny zastępczej zawodowej i prowadzących rodzinny dom dziecka, odbyło się 10 spotkań superwizyjnych, z tej formy wsparcia skorzystało 13 osób,

wsparcie dla dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej:

- psycholog - sporządzanie diagnozy psychofizycznej dzieci, które kończą się wydaniem zaleceń do dalszej pracy opiekunów i pracowników placówek edukacyjnych, sporządzono 245 diagnoz, w tym 140 dla dzieci umieszczonych w spokrewnionych rodzinach zastępczych, 29 dla dzieci umieszczonych w niezawodowych rodzinach zastępczych, 72 dla dzieci umieszczonych w zawodowych rodzinach zastępczych i w RDD oraz 4 dla dzieci umieszczonych w placówkach typu rodzinnego (badania dzieci odbywały się w bezpośrednim kontakcie zachowaniem reżimu sanitarnego),
- terapeuta - terapia indywidualna dzieci i młodzieży, prowadzenie warsztatów psychoedukacyjnych dla wychowanków, indywidualnym wsparciem terapeutycznym objęto 92 rodziny zastępcze, w tym 65 spokrewnionych, 23 niezawodowe, 4 – zawodowe, 85 dzieci w tym 60 ze spokrewnionych rodzin zastępczych, 21 z niezawodowych rodzin zastępczych, 4 z zawodowych rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka, wsparciem grupowym zostało objętych 24 dzieci (terapia była prowadzona w bezpośrednim kontakcie z zachowaniem reżimu sanitarnego oraz w trybie online),

- neurolog - konsultacje neurologiczne, w ramach umowy o świadczenie usług były dostępne również dla wychowanków instytucjonalnej pieczy zastępczej, wsparciem zostało objętych 32 dzieci, odbyły się 32 konsultacje (w bezpośrednim kontakcie z zachowaniem reżimu sanitarnego),
- fizjoterapeuta - zajęcia fizjoterapeutyczne, instruktaże pielęgnacyjne dla opiekunów dzieci przebywających w zawodowej pieczy zastępczej prowadzone w miejscu ich zamieszkania (umowa o świadczenie usług), wsparciem fizjoterapeuty zostało objętych 57 dzieci (diagnoza i fizjoterapia), łącznie odbyły się 293 zajęcia i instruktaże pielęgnacyjne (w bezpośrednim kontakcie z zachowaniem reżimu sanitarnego),
- lekarz psychiatra - konsultacje psychiatryczne, w ramach umowy o świadczenie usług były dostępne również dla wychowanków instytucjonalnej pieczy zastępczej, wsparciem zostało objętych 157 dzieci, odbyło się 278 konsultacji (w bezpośrednim kontakcie z zachowaniem reżimu sanitarnego oraz w trybie online),
- logopeda - diagnoza i terapia logopedyczna prowadzona również w miejscu zamieszkania dzieci (umowa o świadczenie usług), w terapii uczestniczyło 19 wychowanków, odbyło się 400 zajęć
 - 100 w gabinecie Wykonawcy, 300 w miejscu zamieszkania wychowanków (w bezpośrednim kontakcie z zachowaniem reżimu sanitarnego).

b) Profesjonalizacja zawodu opiekuna zastępczego:

W październiku 2019 r. zgodnie z zapisami Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w m. st. Warszawie na lata 2019-2021 przyjętego przez Radę m. st. Warszawy Uchwałą Nr XIII/266/2019 z 30.05.2019 r. WCPR uruchomiło Szkołę Profesjonalnego Opiekuna Zastępczego. Ideą Szkoły jest profesjonalizacja zawodu opiekuna zastępczego oraz rozbudowanie ścieżki awansu zawodowego określonego w Zarządzeniu Nr 46/2018 Dyrektora WCPR z dnia 24.08.2018 r. w sprawie wprowadzania zasad rozwoju zawodowego osób pełniących funkcję rodzin zastępczych niezawodowych, rodzin zastępczych zawodowych, prowadzących rodzinne domy dziecka na rzecz m. st. Warszawy. W 2020 r. w ramach Szkoły dla rodzin zastępczych zawodowych i prowadzących rodzinne domy dziecka prowadzona była superwizja. **Spotkania odbywały się cyklicznie, raz w miesiącu (poza wakacjami), łącznie było ich 10. Z tej formy wsparcia skorzystało 13 zawodowych opiekunów zastępczych.**

Ponadto odbyły się warsztaty „Stylowa i Piękna” dedykowane paniom prowadzącym rodzinne domy dziecka i pełniącym funkcję zawodowych rodzin zastępczych. Warsztaty odbyły się w lokalizacji przy ul. 11 Listopada 15 B, z udziałem stylisty, makijażysty i z możliwością doboru ubrań. W zajęciach (w dwóch grupach) uczestniczyło 10 osób. Warsztaty zostały zorganizowane we współpracy z Fundacją Program Pomocy Pierwsza Praca.

W 2020 r. w ramach Szkoły opracowywano dokument dotyczący standardów pracy zawodowych rodzin zastępczych i prowadzących rodzinny dom dziecka. Powołany w tym celu zespół składający się z pracowników WCPR i przedstawicieli zawodowych opiekunów zastępczych spotykał się w grupach roboczych i pracował nad opisaniem standardów działań wpisanych w funkcję zawodowego opiekuna zastępczego. Podjęte prace będą kontynuowane w 2021 r.

c) Rozbudowane wsparcie pełnoletnich wychowanków:

W strukturze WCPR w lokalu przy ul. 11 Listopada 15B działa Punkt Wsparcia dla Usamodzielniającej się Młodzieży PUNKTUS.

W 2020 r. do głównych zadań PUNKTUS należało m.in:

- udzielanie pomocy wychowankom pieczy zastępczej w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych i zatrudnienia,
- zapewnianie wychowankom pieczy zastępczej pomocy prawnej, psychiatrycznej i psychologicznej.

W 2020 r. usamodzielnieni wychowankowie skorzystali w PUNKTUS ze wsparcia:

- psychologa: 535 konsultacji,

- terapeuty: 977 konsultacji,
- pracownika socjalnego: 102 konsultacje,
- lekarza psychiatry: 189 konsultacji,
- doradcy zawodowego: 135 konsultacji,
- radcy prawnego: 86 konsultacji,
- grupy wsparcia: 12 zajęć (8 osób),
- przedstawicieli NGO: 67 konsultacji,
- zajęcia grupowe NGO: 7 zajęć grupowych.

d) Współpraca na rzecz osób sprawujących pieczę zastępczą i dzieci przebywających pod ich opieką z Ośrodkiem Wsparcia Rodzinnej Opieki Zastępczej PORT Towarzystwa Nasz Dom, który prowadził:

- konsultacje indywidualne dla opiekunów zastępczych, w tym o charakterze terapeutycznym: 1895 godzin,
- grupy wsparcia dla opiekunów zastępczych: 64 godziny,
- specjalistyczne spotkania grupowe dla dzieci: 26 godzin,
- usługi wolontariackie w rodzinach zastępczych i rodzinnych domach dziecka: 881 godzin,
- liczba rodzin zastępczych objętych wsparciem: 136,
- liczba dzieci w pieczy zastępczej objętych wsparciem: 63.

W 2020 r. wszystkie cele i zadania Centrum w zakresie wsparcia specjalistycznego i szkoleń rodzinnej pieczy zastępczej, pomimo ograniczeń związanych z pandemią były realizowane, niektóre w inny sposób lub w mniejszym zakresie z uwagi na wymogi bezpieczeństwa sanitarnego.

Procesy kwalifikacji kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej i prowadzenia rodzinnego domu dziecka były prowadzone zgodnie z założeniami, niektóre były przesunięte w czasie. Rozszerzono formę szkoleń o zajęcia w trybie online, a w przypadku kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej spokrewnionej zwiększono liczbę spotkań indywidualnych i szkoleń w trybie zdalnym rezygnując ze szkolenia grupowego.

Udzielanie wsparcia opiekunom zastępczym i wychowankom pieczy zastępczej dostosowywano do ich potrzeb i możliwości, które były ograniczone ze względu na pandemię. Część zadań była realizowana zgodnie z założeniami, część wymagała wprowadzenia innej formy pracy (np. wsparcie terapeutyczne prowadzone online).

Została wprowadzona możliwość skorzystania przez rodziny zastępcze spokrewnione, niezawodowe, zawodowe i osoby prowadzące rodzinny dom dziecka oraz dzieci umieszczonych w tych rodzinach z telefonicznych konsultacji psychologicznych. Psycholodzy opracowali zasady korzystania z tej formy wsparcia i za pośrednictwem koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej i pracowników socjalnych organizatora opiekunowie zastępczy zostali poinformowani o uruchomieniu nowej formy pomocy. Psycholodzy udzielili 43 konsultacji telefonicznych.

Jednocześnie rozszerzono ofertę wsparcia specjalistycznego dla opiekunów zastępczych. Zespół psychologów WCPR opracował 4 broszury psychoedukacyjne: „Wspieranie rozwoju małego dziecka”, „Wspieranie rozwoju dziecka w wieku przedszkolnym”, „Wspieranie rozwoju dziecka w wieku szkolnym”, „Wspieranie rozwoju dziecka w wieku dorastania”. Każda z broszur zawiera informacje na temat prawidłowości rozwojowych dzieci w poszczególnych kategoriach wiekowych i wskazówki dla opiekunów dotyczące wsparcia rozwoju wychowanków.

III. OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNE

Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie realizuje zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych, wynikające z ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz w oparciu o następujące akty wykonawcze:

- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 czerwca 2002 roku w sprawie określenia rodzajów zadań powiatów, które mogą być finansowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 listopada 2007 roku w sprawie turnusów rehabilitacyjnych,
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 marca 2004 roku w sprawie Warsztatów Terapii Zajęciowej,
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 29 maja 2017 roku w sprawie wykazu wyrobów medycznych wydawanych na zlecenie.

Środki finansowe na powyższe zadania przyznawane są według algorytmu przez Prezesa Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

W 2020 r. m.st. Warszawa otrzymało z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON) na realizację zadań wynikających z ustawy z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej łącznie kwotę 23 231 823 zł.

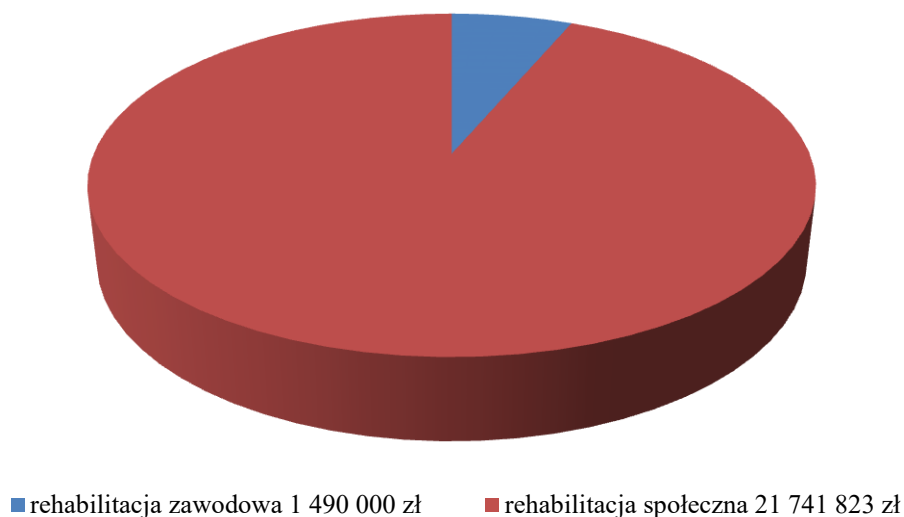
Projekty uchwał dotyczących podziału środków PFRON na realizację zadań każdorazowo były opiniowane przez Społeczną Radę ds. Osób Niepełnosprawnych a następnie przyjęte przez Radę m.st. Warszawy.

Środki finansowe zostały podzielone w następujący sposób :

na rehabilitację zawodową 1 490 000 zł,

na rehabilitację społeczną 21 741 823 zł.

Wykres 17: Podział środków finansowych w 2020 roku na rehabilitację zawodową i społeczną



Zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej od 2008 roku realizuje Urząd Pracy m.st. Warszawy, Centrum jest jedynie realizatorem płatności w tym zakresie. Tu należy dodać, że początkowo Urząd Pracy otrzymał środki finansowe na realizację swoich zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej w wysokości 1 800 000 zł. W czerwcu 2020 r. Urząd Pracy zasygnalizował, że prawdopodobnie nie wykorzysta przyznanych środków i przekazał do dyspozycji Centrum kwotę 310 000 zł.

1. Rehabilitacja społeczna

Rehabilitacja społeczna ma na celu umożliwienie osobom z niepełnosprawnościami aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym poprzez udzielanie wsparcia w formie:

- dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych,
- dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych,
- dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny oraz przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów,
- dofinansowanie kosztów działalności Warsztatów Terapii Zajęciowej.

Wykres 18: Podział środków PFRON na poszczególne zadania

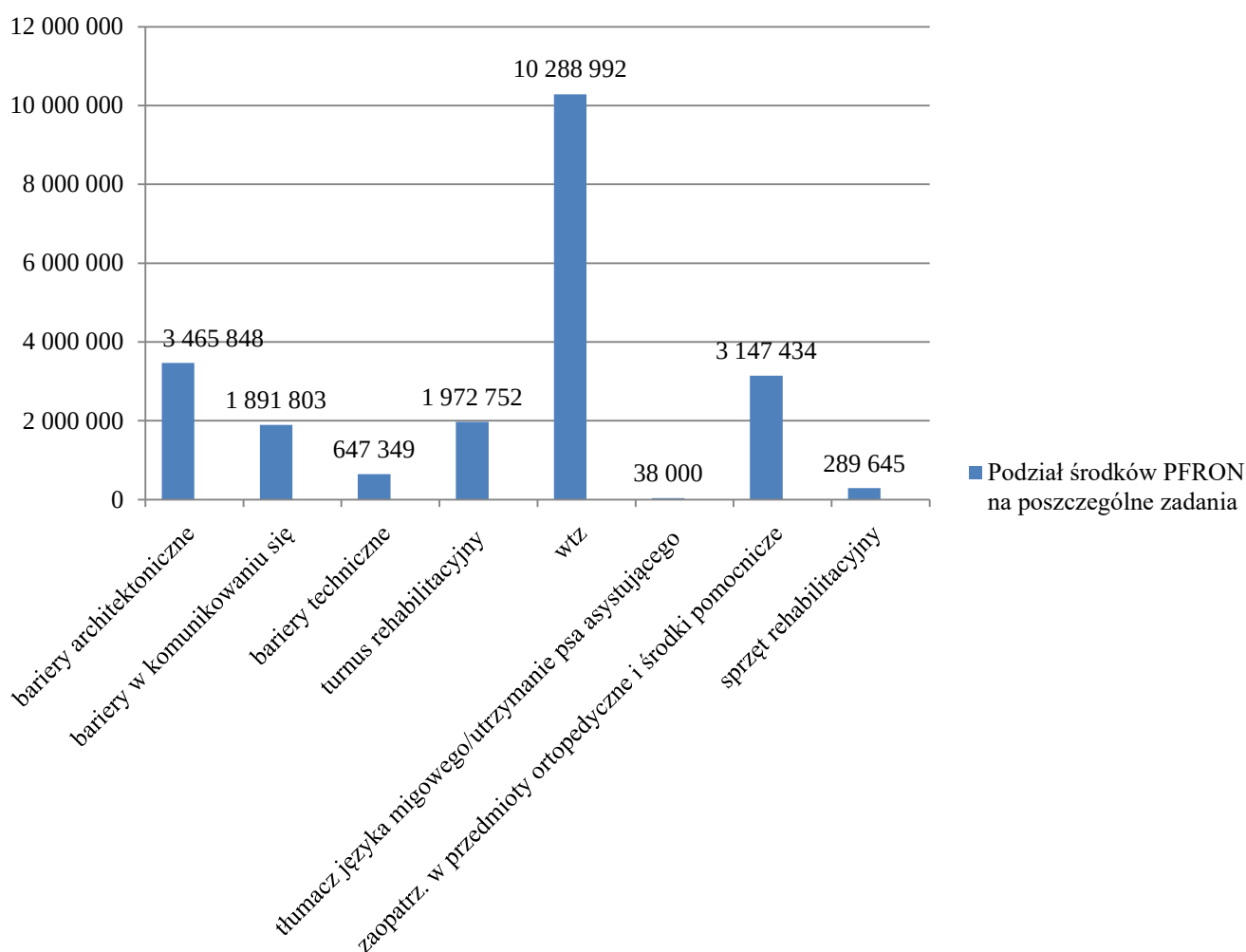


Tabela 17: Realizacja budżetu w poszczególnych zadaniach dofinansowanych ze środków PFRON

Nazwa zadania	Przyznany limit	Wyplacone środki
dofinansowanie do likwidacji barier architektonicznych	3 465 848 zł	3 465 848 zł
dofinansowanie do likwidacji barier technicznych	647 349 zł	646 928 zł
dofinansowanie do likwidacji barier w komunikowaniu się	1 891 803 zł	1 802 130 zł
dofinansowanie do uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych	1 972 752 zł	1 485 986 zł
dofinansowanie do zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny	289 645 zł	289 645 zł
dofinansowanie do zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze	3 147 434 zł	3 144 909 zł
dofinansowanie do działalności warsztatów terapii zajęciowej	10 288 992 zł	10 288 902 zł
dofinansowanie do usługi tłumacza języka migowego oraz kosztów utrzymania psa asystującego	38 000 zł	33 085 zł

1) Dofinansowanie do uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych osób niepełnosprawnych i ich opiekunów

W 2020 roku 3 656 osób niepełnosprawnych ubiegało się o uzyskanie dofinansowania (w tym 1 141 opiekunów). Dla porównania: w 2017 roku było to 4 921 osób, w 2018 r. 4 715, w 2019 r. - 4 391. Dofinansowanie przyznano 1 729 osobom (wraz z opiekunami), ale finalnie dofinansowanie wypłacono 1 112 osobom na kwotę 1 485 986 zł, w tym 269 osoby to dzieci i młodzież w wieku 16-24 lata ucząca się lub studiująca (na kwotę 418 322 zł).

Rok 2020 był szczególnie z uwagi na wprowadzony na terenie Rzeczypospolitej Polskiej w marcu stan pandemii i ograniczenia a wręcz długotrwałe zawieszenie działalności placówek realizujących turnusy rehabilitacyjne. Podkreślić należy, że środki finansowe w tym zadaniu zostały w całości limitu rozdysponowane pomiędzy osoby niepełnosprawne, włącznie ze środkami, które były oddawane przez samych zainteresowanych (brak zgody lekarza na uczestnictwo w turnusie rehabilitacyjnym lub samodzielna decyzja osoby niepełnosprawnej obawiającej się o swoje zdrowie i bezpieczeństwo i rezygnacja z przyznanego dofinansowania). Wszystko to spowodowało, że pomimo realnego zapotrzebowania i ogromu pracy wykonanej przez pracowników Centrum nie wykorzystano środków w kwocie 486 766 zł i oddano ją do PFRON.

2) Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze

W 2020 roku z 86 osobami zawarto umowę o dofinansowanie do zakupu sprzętu rehabilitacyjnego na łączną kwotę 300 258 zł. Zaś dofinansowanie wypłacono 78 osobom na kwotę 289 645 zł. Z dofinansowania do zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze skorzystało 1 701 osób na kwotę 3 144 909 zł. Łącznie w zadaniu Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze wypłacono kwotę 3 434 554 zł.

3) Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych

W ramach zadania Dofinansowanie do likwidacji barier architektonicznych w 2020 r. 208 beneficjentom wypłacono kwotę 3 465 848 zł. To zadanie jest obciążone dużym ryzykiem. Jego realizacja jest rozłożona w czasie i zależna od wielu czynników zewnętrznych np. niezbędne jest uzyskanie zgód od właściciela budynku, w którym będzie prowadzona inwestycja, konieczne jest posiadanie wkładu własnego, duże trudności wiążą się też ze znalezieniem wykonawcy robót. W 2020 roku realizacja dodatkowo była utrudniona z uwagi na pandemię. Wielu wnioskodawców poprosiło o odłożenie w czasie zawarcia umowy obawiając się kontaktu z osobami obcymi (wykonawcy robót). Przejściowo również wystąpiły trudności z zakupem materiałów (czasowe zamknięcia lub ograniczenia w korzystaniu ze sklepów z materiałami budowlanymi), jak również wzrost cen materiałów.

Z dofinansowania do likwidacji barier w komunikowaniu się skorzystało 889 osób na kwotę 1 802 130 zł. Należy podkreślić, że z uwagi na wprowadzenie w szkołach nauki zdalnej priorytetowo traktowano wnioski dzieci i młodzieży uczącej się. I tak np. zrealizowano 426 wniosków dzieci i młodzieży do 18 roku życia (na kwotę 907 773 zł).

Z dofinansowania do likwidacji barier technicznych skorzystało 435 osób na łączną kwotę 646 928 zł.

W 2020 roku przyznano 18 dofinansowań do usługi tłumacza języka migowego i kosztów utrzymania psa asystującego na kwotę 34 938 zł, w tym: 10 wniosków dotyczyło usługi tłumacza języka migowego (wypłacono dofinansowania w kwocie 16 217 zł) i 8 wniosków dotyczyło dofinansowania do kosztów utrzymania psa asystującego (dofinansowania wypłacono na kwotę 16 868 zł). W sumie wypłacono dofinansowania w kwocie 33 085 zł.

Pracownicy Działu Wspierania Osób Niepełnosprawnych u losowo wybranych osób niepełnosprawnych, zgodnie z zapisami zawartymi w podpisanych umowach, w I kwartale 2020 r. przeprowadzili kontrole udzielonych dofinansowań. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

4) Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych

O przyznanie dofinansowania w tym zadaniu mogą ubiegać się osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, jeżeli prowadzą działalność na rzecz osób niepełnosprawnych przez okres co najmniej 2 lat przed złożeniem wniosku. Wnioski składane są do 30 listopada roku poprzedzającego realizację zadań. W 2020 roku do Centrum nie wpłynęły wnioski o przyznanie dofinansowania w ramach tego zadania.

5) Warsztaty Terapii Zajęciowej

Warsztat Terapii Zajęciowej oznacza wyodrębnioną organizacyjnie i finansowo placówkę stwarzającą osobom niepełnosprawnym niezdolnym do podjęcia pracy możliwość rehabilitacji społecznej i zawodowej w zakresie pozyskania lub przywracania umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia.

W 2020 roku w Warszawie, podobnie jak w latach ubiegłych, działało 15 warsztatów terapii zajęciowej, z ich oferty skorzystały 502 osoby. Najmniejszy WTZ oferował miejsca dla 20 uczestników, największy dla 60 uczestników.

Na sfinansowanie kosztów funkcjonowania Warsztatów Terapii Zajęciowej w 2020 roku Centrum wydatkowało kwotę 10 288 902 zł co stanowiło 47% budżetu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przeznaczonego na rehabilitację społeczną w okresie sprawozdawczym.

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych działalność WTZ finansowana jest w 90% ze środków PFRON oraz w 10% ze środków m. st. Warszawa. Koszty działania WTZ z uwzględnieniem wszystkich źródeł finansowania wyniosły 11 569 661 zł, w tym 137 538 zł (1%) to koszty własne poniesione przez podmioty prowadzące WTZ. Środki publiczne zostały wykorzystane w 99,99%.

Na mocy ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach zakaźnych związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych, w związku z ogłoszonym stanem epidemii, działalność placówek pobytu dziennego, w tym warsztatów terapii zajęciowej, została zawieszona przez Wojewodę Mazowieckiego w dwóch długoterminowych okresach. Po raz pierwszy zamknięcie placówek nastąpiło od 12 marca 2020 r. do 24 maja 2020 r. W tym czasie pracownicy WTZ wchodzący w skład kadry merytorycznej, bezpośrednio zaangażowani w proces terapii utrzymywali regularny kontakt telefoniczny z uczestnikami oraz stopniowo wprowadzano w placówkach zajęcia w formie zdalnej. Przed upływem okresu zawieszenia działalności WTZ w maju 2020 r. Minister Zdrowia wraz z Ministrem Rodziny i Polityki Społecznej, a także Państwową Inspekcją Sanitarną wydał rekomendacje w sprawie zasad otwarcia placówek po 25 maja 2020 r. Rekomendacje dotyczyły procedur wznowienia zajęć stacjonarnych w określonym reżimie sanitarnym i z zachowaniem określonych ograniczeń. Wobec tego placówki wznowiły swoją działalność stosując się do rekomendowanych zaleceń. W celu zmniejszenia liczby osób przebywających w tym samym czasie w pomieszczeniach WTZ zajęcia prowadzono stacjonarnie oraz częściowo zdalnie, a jednostki prowadzące WTZ wprowadziły procedury stosowania szczególnych zasad związanych z przeciwdziałaniem rozprzestrzeniania się SARS-Cov-2, takich jak: zachowywanie dystansu społecznego, wzmożona higiena osobista i sanitarna, wyłączenie zajęć w pracowniach gospodarstwa domowego/kulinarnych, zamknięcie placówek dla osób z zewnątrz, tj. nie zaangażowanych bezpośrednio w proces rehabilitacji uczestników zajęć, w tym również dla rodziców i/lub opiekunów uczestników WTZ. W powyżej opisanym ograniczonym zakresie placówki działały od czerwca do połowy października. 16 października 2020 r. Wojewoda Mazowiecki wydał kolejną decyzję o zawieszeniu działalności WTZ (od 19 października 2020 r. do odwołania). Wobec tego do końca roku 2020 zajęcia w WTZ odbywały się wyłącznie zdalnie i/lub w formie kontaktu telefonicznego.

W całym 2020 r. zajęcia w WTZ odbywały się w pełnym zakresie przez 2,5 miesiąca (tj. od stycznia do połowy marca), przez 4,5 miesiąca (tj. od czerwca do połowy października) prowadzono zajęcia w ograniczonym zakresie, w związku z przeciwdziałaniem rozprzestrzenianiu się SARS-Cov-2,

łączny okres zawieszenia zajęć stacjonarnych w WTZ w 2020 r. wyniósł 5 miesięcy (tj. od połowy marca do końca maja oraz od połowy października do końca grudnia). Na mocy ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacjach kryzysowych związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych, dofinansowanie ze środków PFRON kosztów uczestnictwa w WTZ nie uległo obniżeniu, w związku z zawieszeniem działalności warsztatu na skutek przeciwdziałania COVID-19. Po wznowieniu działalności WTZ, dofinansowanie to w okresie trwania stanu epidemii nie uległo obniżeniu, w sytuacji zmniejszonej liczby uczestników biorących udział w zajęciach.

Na mocy art. 15 b ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach zakaźnych związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych, dofinansowanie ze środków PFRON kosztów utrzymania uczestnictwa w warsztacie terapii zajęciowej nie uległ obniżeniu, w związku z zawieszeniem działalności warsztatu na skutek przeciwdziałania COVID-19.

W 2020 roku zaplanowano w WTZ 15 kontroli problemowych, 2 sprawdzające oraz 1 doraźną. W związku z wprowadzonym w marcu 2020 roku zawieszeniem działalności WTZ i zamknięciem placówek dla osób z zewnątrz, a także późniejszymi ograniczeniami rekomendowanymi przez Ministra Zdrowia, Ministra Rodziny i Polityki Społecznej i Państwową Inspekcję Sanitarną, pierwotny plan kontroli WTZ w 2020 r. nie został zrealizowany. W drugiej połowie okresu sprawozdawczego zmieniono plan i zakres kontroli WTZ umożliwiający realizację zadania. Zgodnie z nowym planem kontroli WCPR-SCON przeprowadziło we wszystkich WTZ kontrole problemowe, które odbyły się w siedzibie kontrolującego, w lokalu Punktu Informacyjno-Koordynacyjnego dla Osób z Niepełnosprawnościami (PIKON), mieszczącym się przy al. Solidarności 93 w Warszawie. Kontrolę przeprowadzono na podstawie analizy dokumentacji przedłożonej do kontroli. Celem kontroli było sprawdzenie prawidłowości wykorzystania środków PFRON w III kwartale 2020 r. W efekcie kontroli w pięciu WTZ nie stwierdzono nieprawidłowości, a wynik kontroli określono jako pozytywny. W dziewięciu placówkach stwierdzono stosowanie niepożądanych praktyk w kontrolowanym zakresie i w związku z tym wynik kontroli określono jako pozytywny warunkowo. W jednym WTZ stwierdzono nieprawidłowości w zakresie objętym kontrolą i oceniono wynik kontroli jako negatywny. W odniesieniu do placówek z wynikiem kontroli pozytywnym warunkowo i negatywnym sporządzono zalecenia pokontrolne.

Zajęcia klubowe przy Warsztatach Terapii Zajęciowej

W 2020 roku Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie kontynuowało realizację programu pn. Zajęcia klubowe w WTZ finansowanego ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, zatwierdzonego Uchwałą nr 7/2018 Rady Nadzorczej PFRON w dniu 12 czerwca 2018 roku.

Program ten ma na celu wsparcie osób niepełnosprawnych w utrzymaniu samodzielności i niezależności w życiu społecznym i zawodowym poprzez prowadzenie przez warsztaty terapii zajęciowej zajęć klubowych jako zorganizowanej formy rehabilitacji, w szczególności poprzez organizację aktywnych form wspierania uczestników zajęć w podjęciu lub utrzymaniu zatrudnienia.

W zajęciach klubowych w WTZ mogą uczestniczyć osoby niepełnosprawne, posiadające ważne orzeczenie o stopniu niepełnosprawności (lub orzeczenie równoważne), które były uczestnikami warsztatu terapii zajęciowej i opuściły go w związku z podjęciem zatrudnienia lub osoby niepełnosprawne posiadające ważne orzeczenie o stopniu niepełnosprawności zawierające wskazanie do uczestnictwa w terapii zajęciowej, które zgłosiły akces do uczestnictwa w warsztacie terapii zajęciowej i nie rozpoczęły jeszcze terapii, a ich kandydatura została zatwierdzona przez podmiot prowadzący WTZ i Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie.

W 2020 roku do realizacji programu „Zajęcia klubowe w WTZ” ponownie przystąpiły dwa Warsztaty Terapii Zajęciowej:

- WTZ prowadzony przez Polskie Stowarzyszenie Na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną z siedzibą w Warszawie przy ul. Głogowej 2 B - wsparciem objęto 12 osób niepełnosprawnych - 11 byłych uczestników WTZ, którzy wcześniej opuścili placówkę w związku z podjęciem zatrudnienia i 1 osobę która zgłosiła akces do uczestnictwa w warsztacie terapii zajęciowej i nie rozpoczęła jeszcze terapii, a jej kandydatura została zatwierdzona przez podmiot prowadzący WTZ i Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie.
- WTZ prowadzony przez Fundację Perpetuum Mobile z siedzibą w Warszawie przy ul. Broniewskiego 9 - wsparciem objęto 8 osób, które zgłosiły kandydaturę do uczestnictwa w warsztacie terapii zajęciowej i nie rozpoczęły jeszcze terapii.

Łącznie beneficjentami programu w okresie sprawozdawczym było 20 osób niepełnosprawnych.

Kwota udzielonego dofinansowania na ten cel w 2020 roku wyniosła 108 000 zł.

Dofinansowanie zgodnie z procedurami realizacji programu objęło prowadzenie zajęć klubowych w okresie od dnia 1 lutego 2020 r. do dnia 31 stycznia 2021 r.

Podobnie jak w Warsztatach Terapii Zajęciowej w 2020 r., w związku z zamknięciem przez Wojewodę Mazowieckiego placówek pobytu dziennego i przeciwdziałaniem rozprzestrzeniania się choroby zakaźnej SARS- Cov-2, Zajęcia klubowe w WTZ odbywały się w ograniczonym zakresie, tj. częściowo stacjonarnie, a w czasie zawieszenia działalności placówek pobytu dziennego zdalnie.

W okresie sprawozdawczym pierwotnie zaplanowano przeprowadzenie 2 kontroli kompleksowych obejmujących sprawdzenie prawidłowości realizacji postanowień zawartych w umowach w sprawie dofinansowania prowadzenia Zajęć klubowych w WTZ zawartych w 2019 r. Z uwagi na wprowadzone ograniczenia, w związku z przeciwdziałaniem rozprzestrzeniania się choroby zakaźnej SARS- Cov-2, plan kontroli prowadzenia Zajęć klubowych w WTZ w 2020 r. nie został zrealizowany.

W 2020 roku do WCPR wpłynęły dwa wnioski o dofinansowanie prowadzenia Zajęć klubowych w WTZ na 2021 r., tj. w następnym terminie realizacji programu przypadającym od 1 lutego 2021 r. do 31 stycznia 2022 r., w tym:

- wniosek Polskiego Stowarzyszenia Na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną z siedzibą w Warszawie przy ul. Głogowej 2 B,
- wniosek Fundacji Perpetuum Mobile z siedzibą w Warszawie przy ul. Broniewskiego 9.

Planowana liczba osób biorących udział w programie tak jak w poprzednich okresach sprawozdawczych wynosi 20.

Planowana kwota środków PFRON przeznaczona na dofinansowanie prowadzenia zajęć klubowych w WTZ w 2021 r. nie uległa zmianie i ponownie wynosi 108 000 zł.

Ponadto pracownicy Działu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych obsługują zgłoszenia wpływające do WCPR w ramach systemu Miejskiego Centrum Kontakt Warszawa 19115.

W 2020 roku takich zgłoszeń wpłynęło 39. Niektóre były błędnie skierowane do WCPR i zostały przesłane w ramach systemu do właściwej instytucji, komórki miasta. Te, które dotyczyły WCPR (udzielenie odpowiedzi na pytanie mieszkańca, obsługa wolnego wniosku/uwagi mieszkańca, inne działanie), odnosiły się m. in. do organizacji pracy SCON w okresie pandemii, a także przepisów przedłużających ważność orzeczeń, związanych z nimi ulg i uprawnień (głównie karty parkingowe).

2. Orzekanie o Niepełnosprawności

Zadanie to realizuje Miejski Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności. Do rozpatrzenia poszczególnych wniosków powoływane są składy orzekające. W 2020 roku w skład zespołów orzekających wchodziło 51 osób, w tym:

- 28 lekarzy różnych specjalizacji,
- 13 psychologów,
- 1 doradca zawodowy,
- 8 pracowników socjalnych,
- 1 pedagog.

Łącznie odbyło się 1 017 posiedzeń składów orzekających, z których 74 stanowiły posiedzenia wyjazdowe, czyli w miejscu pobytu osoby zainteresowanej uzyskaniem orzeczenia, przy czym posiedzenia wyjazdowe ze względu na ogłoszony stan epidemii odbywały się wyłącznie do 10 marca 2020 r.

W związku z wprowadzonym stanem epidemii, od 18 marca 2020 r. orzeczenia wydawane były podczas zaocznych posiedzeń składów orzekających, tzn. na podstawie dostarczonej wraz z wnioskiem o wydanie orzeczenia dokumentacji medycznej, z wyłączeniem bezpośredniego badania stanu zdrowia osoby orzekanej. Możliwość takiego rozpatrywania spraw i wydawania orzeczeń wprowadzona została na mocy Polecenia Wojewody Mazowieckiego z 18 marca 2020 r., a następnie przepisów Rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z 26 marca 2020 r.

W skład komisji orzekających obowiązkowo wchodzi lekarz - członek Miejskiego Zespołu, natomiast na skutek obostrzeń wprowadzanych w związku z panującym stanem epidemii, spośród powołanych lekarzy, od marca 2020 r. do pełnej dyspozycji Przewodniczącej Miejskiego Zespołu pozostawało średnio 10 lekarzy.

Z uwagi na zauważalny wzrost liczby wykonywanych przez wnioskodawców do pracowników Miejskiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Warszawie połączeń telefonicznych uruchomione zostały dodatkowe dwa numery do telefonicznego centrum obsługi.

Ponadto w okresie epidemii złożenie, uzupełnienie dokumentów z zakresu orzecznictwa nie wymagało osobistej wizyty w Centrum. Dotyczyło to także wniosków o wydanie kart parkingowych, w przypadku których do 2 kwietnia 2020 r. istniał obowiązek złożenia wniosku osobiście. Bezpośrednia obsługa wnioskodawców odbywała się z zachowaniem obowiązującego reżimu sanitarnego w godzinach od 8:00 do 16:00. Przy czym nie zachodziła konieczność wcześniejszego umawiania się na wizytę, jednak przy każdym ze stanowisk bezpośredniej obsługi w tym samym momencie mogła przebywać jedna osoba. Ponadto dla potrzeb osób składających wnioski, przy wejściu do budynku, udostępniona została skrzynka podawcza.

W roku 2020 do Miejskiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności wpłynęło ogółem 15 152 wniosków w sprawie uzyskania orzeczenia o niepełnosprawności, w tym 2 945 wniosków dotyczyło osób przed 16 rokiem życia.

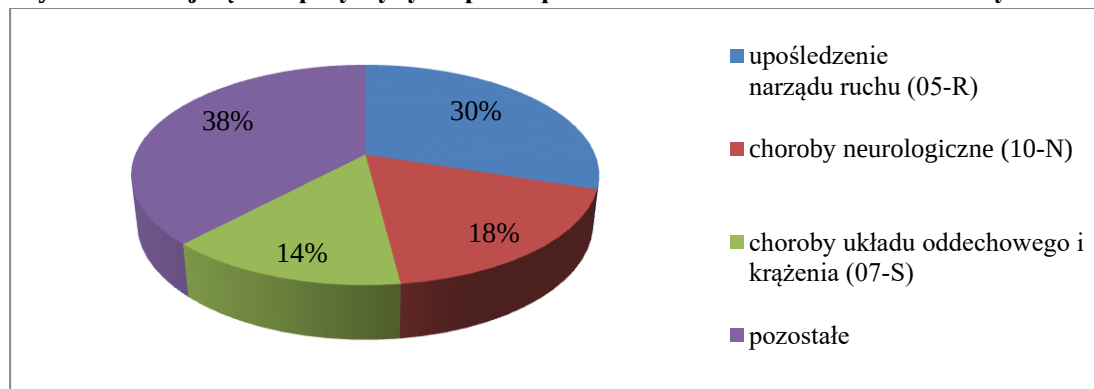
Miejski Zespół wydał 11 553 orzeczeń, w tym 2 085 orzeczeń dla osób poniżej 16 roku życia. Miejski Zespół wydał 2 477 orzeczeń osobom ubiegającym się o orzeczenie po raz pierwszy.

Od orzeczenia Miejskiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności przysługuje prawo wniesienia odwołania. W 2020 r. zostało złożonych 2 280 odwołań, w tym 364 stanowiły odwołania od orzeczeń wydanych osobom poniżej 16-go roku życia. Wojewódzki Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Warszawie po rozpatrzeniu odwołań:

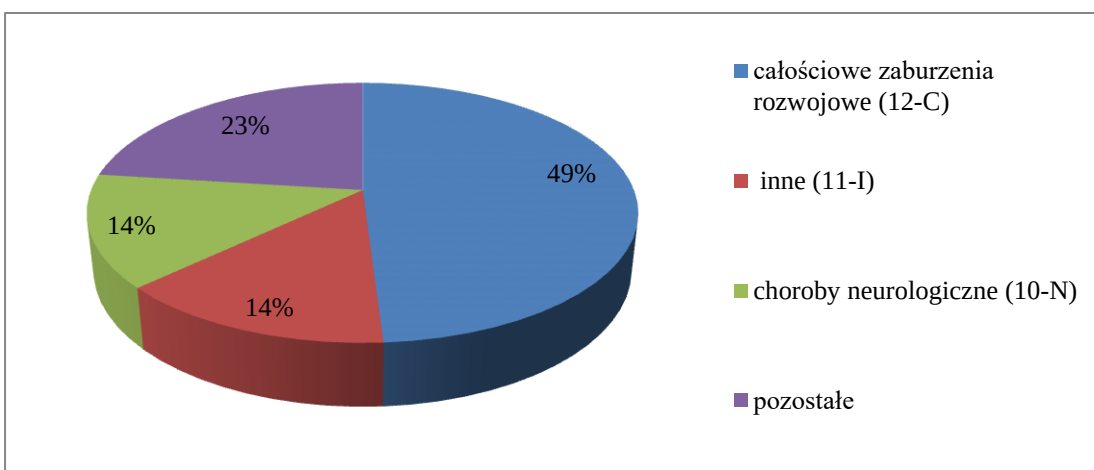
- 1 526 orzeczeń utrzymał w mocy,
- 384 orzeczeń uchylił w części,
- 153 orzeczeń uchylił w całości.

W wyniku samokontroli Miejski Zespół rozpatrzył 10 odwołań. 13 odwołań zostało wycofanych przez odwołujących się przed rozpatrzeniem. W przypadku 2 złożonych odwołań postępowanie zostało umorzone, a w 190 sprawach postępowanie odwoławcze nie zakończyło się jeszcze lub brak było podstaw do rozpatrzenia odwołania. Ponadto 2 sprawy Wojewódzki Zespół przekazał do Miejskiego Zespołu w celu ponownego rozpatrzenia.

Wykres 19: Najczęstsze przyczyny niepełnosprawności w orzeczeniach osób dorosłych



Wykres 20: Najczęstsze przyczyny niepełnosprawności w orzeczeniach dzieci



1) Legitymacja osoby niepełnosprawnej

Dokumentem potwierdzającym niepełnosprawność jest legitymacja osoby niepełnosprawnej wydawana na wniosek zainteresowanego.

W 2020r. Miejski Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Warszawie wydał łącznie 3 782 legitymacji, w tym 556 dla osób poniżej 16 roku życia.

2) Karta parkingowa

W 2020r. do Miejskiego Zespołu wpłynęło 5 113 wniosków o wydanie karty parkingowej, z czego 5 080 stanowiły wnioski osób niepełnosprawnych, a 33 wnioski placówek zajmujących się opieką, rehabilitacją lub edukacją osób niepełnosprawnych mających znacznie ograniczone możliwości samodzielnego poruszania się. Miejski Zespół wydał łącznie: 4 888 kart parkingowych, z czego 4 864 stanowiły karty wydane osobom niepełnosprawnym, a 24 uprawnionym placówkom.

IV. PROJEKTY I PROGRAMY

1. Programy finansowane z Europejskiego Funduszu Społecznego

1) Projekt „Dobra opieka lepszy - start”

W roku 2020 roku Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie kontynuowało realizację projektu pn. „Dobra opieka - lepszy start”. Projekt uzyskał dofinansowanie ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach osi priorytetowej IX „Wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem”, działania 9.2 „Usługi społeczne i usługi opieki zdrowotnej”, poddziałania 9.2.1 „Zwiększenie dostępności usług społecznych” Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020.

Celem głównym projektu jest objęcie wysokiej jakości pieczą zastępczą 465 dzieci i młodzieży kierowanych i przebywających w rodzinach zastępczych w Warszawie do 30 września 2021 roku.

Cele szczegółowe to:

utworzenie 15 nowych rodzin zastępczych niezawodowych i 150 kompetentnych rodzin zastępczych spokrewnionych dla dzieci umieszczanych w pieczy zastępczej w Warszawie,
zwiększenie kompetencji wychowawczych 300 funkcjonujących rodzin zastępczych.

Okres realizacji projektu:	01.10.2018 – 30.09.2021
Całkowita wartość projektu:	1 725 834,72 zł
Kwota dofinansowania ze środków UE:	1 380 667,78 zł
W 2020 roku na realizację projektu wydano	461 204,57 zł
W ramach projektu „Dobra opieka – lepszy start” realizowane były następujące zadania:	

a) Coaching szkoleniowy

W ramach tego zadania prowadzona jest rekrutacja uczestników projektu spośród kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej oraz funkcjonujących rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka. Coach szkoleniowy wspiera uczestnika projektu w wyborze właściwego szkolenia lub wsparcia specjalistycznego. Ponadto rolą coacha jest motywowanie uczestników, monitorowanie przebiegu szkoleń, jak też ewaluacja efektów działań projektowych w odniesieniu do indywidualnej sytuacji uczestnika. Współpraca coacha szkoleniowego z uczestnikiem projektu jest określona za pomocą podpisanego przez obie strony kontraktu szkoleniowego.

W okresie sprawozdawczym zrekrutowanych zostało łącznie 110 uczestników projektu (77 kobiet, 33 mężczyzn), w tym: 83 kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej (55 kobiet, 28 mężczyzn) oraz 27 osób spośród funkcjonujących rodzin zastępczych (22 kobiety, 5 mężczyzn).

b) Szkolenia dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej/ szkolenia dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej spokrewnionej

Szkolenia dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej są źródłem informacji i pomocy, aby stać się dobrym opiekunem zastępczym. Proces ten obejmuje zdobycie odpowiedniej wiedzy i umiejętności, jakie są potrzebne do świadomej decyzji o podjęciu się opieki zastępczej. Szkolenia prowadzone są przez etatowych pracowników WCPR, których wynagrodzenie jest częściowo współfinansowane z budżetu projektu.

W okresie sprawozdawczym w ramach szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej prowadzone były 2 grupy, w których uczestniczyło 20 osób (14 kobiet, 6 mężczyzn).

W ramach szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej spokrewnionej prowadzonych było 7 grup, w których uczestniczyły łącznie 63 osoby (41 kobiet, 22 mężczyzn).

c) Szkolenia dla funkcjonujących rodzin zastępczych

Szkolenia mają na celu odpowiadać na potrzeby uczestników projektu zgłaszane na etapie rekrutacji do projektu w czasie indywidualnych konsultacji z coachami szkoleniowymi. Planowane są szkolenia z zakresu rozwoju osobistego, szkolenia podnoszące wiedzę, szkolenia z zakresu pracy z dziećmi i podnoszenia umiejętności wychowawczych.

W okresie sprawozdawczym zrealizowane zostały następujące szkolenia (usługi zlecane podmiotom zewnętrznym):

- „Metody pracy z dzieckiem sprawiającym trudności wychowawcze. Opieka nad dzieckiem z zaburzeniami ze spektrum autyzmu.”, z którego skorzystało łącznie 14 osób,
- „Potrzeby psychofizyczne dzieci. Wspieranie procesów integracji sensorycznej u dziecka.”, z którego skorzystało łącznie 12 osób,
- „Metody pracy z dzieckiem z FAS. Jak mądrze wspierać dziecko z FAS w kontaktach z rówieśnikami? ”, z którego skorzystało łącznie 16 osób,
- „Prawne aspekty funkcjonowania rodzin zastępczych”, z którego skorzystały łącznie 4 osoby,
- „Wsparcie w procesie usamodzielnienia – aspekty prawne”, z którego skorzystało łącznie 26 osób.

Ponadto realizowane było wsparcie trenera umiejętności wychowawczych i społecznych, w ramach którego osoby pełniące funkcję rodziny zastępczej poprzez udział w warsztatach miały możliwość poznania kluczowych mechanizmów psychologicznych wpływające na możliwości radzenia sobie z różnego rodzaju trudnościami w obszarze umiejętności wychowawczych i społecznych ze szczególnym uwzględnieniem problematyki pieczy zastępczej.

W ramach ww. zadania prowadzone były dwa cykle warsztatowe: „Dokształcanie umiejętności wychowawczych - Jak działa człowiek” oraz „Emocje opiekuna i dziecka czyli wstęp do komunikacji bez przemocy”. Uzupełnieniem treści spotkań warsztatowych były konsultacje indywidualne z trenerem.

W okresie sprawozdawczym ze wsparcia trenera umiejętności wychowawczych i społecznych skorzystały łącznie 92 osoby (79 kobiet, 11 mężczyzn).

d) Wsparcie i konsultacje specjalistyczne indywidualne

W ramach tego zadania prowadzone są dwie formy wsparcia funkcjonujących rodzin zastępczych: konsultacje indywidualne z pedagogiem oraz konsultacje indywidualne z psychologiem (psychoedukacja). Podczas kontaktu z pedagogiem rodziny zastępcze mają możliwość uzyskania profesjonalnego wsparcia w trudnych sytuacjach wychowawczych. Pedagog dokonuje diagnozy sytuacji rodzinnej, pomaga opiekunom w doborze odpowiednich metod wychowawczych adekwatnych do wieku i indywidualnych predyspozycji dziecka. Ponadto wspiera w usuwaniu lub łagodzeniu przeszkód w prawidłowym przebiegu procesu rozwoju i socjalizacji dziecka oraz pomaga w budowaniu pozytywnej komunikacji i relacji między członkami rodziny. Psycholog oferuje rodzinom wsparcie w zakresie poszerzania wiedzy i umiejętności z zakresu psychologii - szczególnie rozwojowej oraz pomoc w radzeniu sobie w trudnych sytuacjach z dzieckiem w pieczy zastępczej. Psycholog dostarcza rodzinom narzędzia do przezwyciężania konkretnych sytuacji problemowych.

W okresie sprawozdawczym pedagog przeprowadził 283 konsultacje indywidualne, których skorzystały 54 osoby (46 kobiet, 8 mężczyzn), psycholog przeprowadził 103 konsultacje indywidualne - z tej formy wsparcia skorzystało 30 osób (27 kobiet, 3 mężczyzn).

2) Projekt „Wsparcie aktywizacji społeczno-zatrudnieniowej”

W styczniu 2020 r. Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie rozpoczęło realizację projektu pn. „Wsparcie aktywizacji społeczno-zatrudnieniowej”. Projekt uzyskał dofinansowanie ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach osi priorytetowej IX „Wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem”, działania 9.1 „Aktywizacja społeczno-zawodowa osób

wykluczonych i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu” Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020.

Celem głównym projektu jest wzrost stopnia integracji społecznej oraz zawodowej 300 osób zagrożonych wykluczeniem społecznym do 31 stycznia 2022 roku.

Cele szczegółowe to:

zwiększenie stopnia integracji społecznej i perspektyw na rynku pracy 180 wychowanków pieczy zastępczej do 31 stycznia 2022 roku,

zwiększenie stopnia integracji w społeczeństwie przyjmującym 120 cudzoziemców objętych ochroną międzynarodową w Polsce do 31 stycznia 2022 roku.

Okres realizacji projektu: 01.01.2020 – 31.01.2022

Całkowita wartość projektu: 5 232 000,00 zł

Kwota dofinansowania ze środków UE: 4 185 600,00 zł

W 2020 roku na realizację projektu wydano 676 315,41zł

Projekt jest realizowany w partnerstwie z Fundacją Dobrych Praktyk, która odpowiada za realizację zadań aktywnej integracji o charakterze społecznym, zawodowym i zdrowotnym kierowanych do usamodzielnianych wychowanków. Wsparcie społeczne obejmuje m.in. konsultacje psychologiczne, psychoterapia, wsparcie trenera usamodzielniania, pomoc w wyborze ścieżki edukacyjnej i zawodowej, konsultacje specjalistyczne indywidualne, aktywne formy spędzania czasu wolnego, konsultacje i pomoc prawna. W ramach wsparcia zawodowego Partner zapewnia doradztwo zawodowe oraz usługi trenera i pośrednika pracy. Pomoc o charakterze zdrowotnym jest realizowana poprzez zapewnienie uczestnikom projektu możliwości konsultacji z psychiatrą.

W ramach projektu „Wsparcie aktywizacji społeczno-zatrudnieniowej” po stronie WCPR realizowane były następujące zadania:

a) Praca socjalna

W ramach zadania prowadzona jest rekrutacja uczestników spośród usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej oraz cudzoziemców objętych ochroną międzynarodową w Polsce. Pracownicy socjalni odpowiadają za diagnozę aktualnej sytuacji społeczno-zawodowej osób zgłaszających się do projektu, opracowują indywidualne ścieżki reintegracji oraz zawierają kontrakty socjalne z uczestnikami projektu.

W bieżącym okresie sprawozdawczym zrekrutowanych zostało 285 uczestników projektu, w tym 155 wychowanków pieczy zastępczej (zarówno instytucjonalnej jak i rodzinnej) oraz 130 cudzoziemców z ochroną międzynarodową.

b) Usługi aktywnej integracji o charakterze społecznym dla cudzoziemców

Wsparcie w ramach zadania skupia się na kwestiach przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu cudzoziemców, którzy korzystają z ochrony międzynarodowej w Polsce. Cudzoziemcy mogą skorzystać z indywidualnych konsultacji z asystentem cudzoziemców lub psychologami. Konsultacje prowadzone są w języku polskim, angielskim i rosyjskim. Możliwe jest również zapewnienie usług tłumaczeniowych na potrzeby obsługi uczestników projektu.

W okresie sprawozdawczym asystent przeprowadził 400 konsultacji indywidualnych, z których skorzystało 64 cudzoziemców, psycholodzy przeprowadzili 271 konsultacji indywidualnych, z których skorzystało 28 cudzoziemców.

c) Usługi aktywnej integracji o charakterze społecznym dla wychowanków pieczy zastępczej - grupy wsparcia i wsparcie indywidualne tutorów

Tutor współtworzy grupę wsparcia opartą na społecznie akceptowanych normach i wartościach, pomaga w nauce konstruktywnego spędzania wolnego czasu, zapobiega stereotypowemu podejściu do ról płciowych, wspiera młode osoby w kwestiach związanych z wchodzeniem

w dorosłość itp. Z uwagi na ograniczenia wynikające z pandemii choroby COVID-19 planowane grupy wsparcia zostały zastąpione przez wsparcie indywidualne.

W okresie sprawozdawczym tutorzy przeprowadzili 605 konsultacji indywidualnych, z których skorzystało 94 wychowanków pieczy zastępczej.

d) Usługi aktywnej integracji o charakterze zawodowym - poradnictwo zawodowe i kursy dla cudzoziemców

W ramach zadania cudzoziemcy z ochroną międzynarodową mają możliwość uzyskania wsparcia w zakresie profesjonalnego poradnictwa zawodowego oraz podnoszenia kwalifikacji zawodowych poprzez uczestnictwo w szkoleniach.

Od października 2020 r. cudzoziemcy mogli korzystać z indywidualnych konsultacji z doradcą zawodowym. Celem konsultacji jest określenie profilu zawodowego uczestnika, wsparcie w doborze adekwatnych form rozwoju zawodowego, pomoc w zakresie przygotowania dokumentów aplikacyjnych. Poszczególne konsultacje mogą zawierać również elementy pośrednictwa pracy.

W okresie sprawozdawczym doradca zawodowy przeprowadził łącznie 27 godzin konsultacji indywidualnych, z których skorzystało 13 cudzoziemców.

e) Usługi aktywnej integracji o charakterze edukacyjnym

W ramach zadania cudzoziemcy z ochroną międzynarodową mają możliwość nauki języka polskiego, wychowankowie pieczy zastępczej mogą natomiast korzystać z kursów języków obcych lub aktywności mających na celu uzupełnienie wykształcenia lub doskonalenie umiejętności kluczowych w trakcie procesu edukacji. Osoby korzystające z instrumentów aktywnej integracji o charakterze edukacyjnym są ponadto objęte wsparciem brokerów edukacyjnych, którzy odpowiadają za przygotowanie poszczególnych aktywności w sposób dopasowany do potrzeb i możliwości uczestników projektu oraz zaleceń specjalistów.

W okresie sprawozdawczym w terminie od 24 sierpnia 2020 r. do 5 grudnia 2020 r. zrealizowane zostało zamówienie usługi polegającej na organizacji i przeprowadzeniu kursów języka polskiego jako obcego dla cudzoziemców z ochroną międzynarodową. Zajęcia prowadzone były w grupach oraz indywidualnie. W ramach realizacji zadania zapewniono 47 miejsc dla cudzoziemców korzystających z zajęć w grupie, ponadto 20 osób skorzystało z lekcji indywidualnych. Z uwagi na ograniczenia wynikające z pandemii choroby COVID-19 lekcje języka polskiego odbywały się przede wszystkim w formie nauki zdalnej.

Pod koniec 2020 r. ogłoszone zostały zamówienia na usługi szkoleniowe dla uczestników projektu, które będą realizowane od I kwartału 2021 r., tj. kursy języka angielskiego dla wychowanków i cudzoziemców, kursy języka polskiego jako obcego dla cudzoziemców oraz szkolenia z kompetencji kluczowych dla wychowanków.

3) Prowadzenie Punktu Informacyjno-Koordynacyjnego dla Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną (PIKONI) w ramach realizacji projektu pn. Warszawski zintegrowany model wsparcia środowiskowego dla osób dorosłych z niepełnosprawnością intelektualną i testowanie i wdrażanie modelu.

Od września 2019 roku Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie realizuje projekt współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 pn. Warszawski zintegrowany model wsparcia środowiskowego dla osób dorosłych z niepełnosprawnością intelektualną i testowanie i wdrażanie modelu. Projekt realizowany będzie do sierpnia 2022 roku.

Głównym celem projektu jest przetestowanie i wdrożenie kompleksowego i zindywidualizowanego modelu środowiskowego wsparcia 1025 dorosłych osób z niepełnosprawnością intelektualną (OzNI), osób z całościowymi zaburzeniami rozwoju, z niepełnosprawnością sprzężoną (OzNI) oraz ich rodzin/opiekunów/otoczenia. Model wdrażany jest w czterech dzielnicach m.st. Warszawy: Bemowo, Białołęka, Wilanów, Wola, w zakresie wsparcia OzNI a także pracy ze społecznościami

lokalnymi. Celem Modelu jest koordynacja usług dostępnych na obszarze m.st. Warszawy i utworzenie systemu wsparcia dla OzNI i ich rodzin, który umożliwi im samodzielne życie na miarę ich możliwości i realizację w życiu prywatnym, społecznym i zawodowym.

Projekt realizowany jest w partnerstwie ze Stowarzyszeniem „Otwarte Drzwi” oraz we współpracy z Ośrodkami Pomocy Społecznej z czterech testowanych dzielnic.

Rekrutacja uczestników do projektu rozpoczęła się w styczniu 2020 roku. Pomimo szerokiej akcji promocyjnej z wykorzystaniem miejskich nośników reklamowych i mediów społecznościowych zrekrutowano tylko 233 osoby, w tym 147 OzNI.

Wprowadzenie w marcu 2020 r. stanu pandemii spowodowało trudności w realizacji projektu. Największa z nich dotyczy możliwości udzielania bezpośredniego wsparcia odbiorcom a także prowadzenia rekrutacji uczestników, co przekłada się na realne ryzyko nie osiągnięcia zakładanych we wniosku wskaźników.

Zespół pracowników PIKONI tworzą: koordynator merytoryczny/kierownik PIKONI, specjalista ds. monitoringu wsparcia oraz psycholog (dwie osoby zatrudnione na: 2/5 i 3/5 etatu).

Zadania realizowane przez zespół pracowników PIKONI to głównie przeprowadzanie przez psychologów diagnoz funkcjonalnych nowo rekrutowanych osób, tworzenie Indywidualnych Planów Działania (IPD) uczestników, prowadzenie konsultacji indywidualnych oraz wskazanie form wsparcia dla każdej z osób, a także podtrzymywanie stałego kontaktu oraz motywowanie uczestników do korzystania z zaplanowanych form wsparcia.

Ze względu na stan pandemii pracownicy byli w stałym kontakcie z uczestnikami projektu – głównie telefonicznym i mailowym. Wszyscy uczestnicy zostali poinformowani o możliwości otrzymania wsparcia zdalnego w związku z zamknięciem placówek ze względu na sytuację epidemiczną. W IV kwartale 2020 roku nawiązano współpracę ze specjalistami, którzy zostali zatrudnieni do przeprowadzania konsultacji dietetycznych, seksuologicznych oraz prawnych. Z konsultacji dietetycznych skorzystało 26 uczestników, z konsultacji seksuologicznych skorzystało 11 uczestników a z porad prawnych 15. W związku ze stanem pandemii większość konsultacji odbyła się poprzez videokonferencję.

Wszyscy uczestnicy otrzymali wsparcie psychologiczne.

W grudniu przeprowadzono postępowania mające na celu wyłonienie i podpisanie umów z kolejnymi specjalistami: neurologopedą, superwizorem (dla kadry projektu).

Z przeprowadzonych diagnoz funkcjonalnych wynika, że istnieje duże zapotrzebowanie wśród uczestników projektu na konsultacje psychiatryczne.

Działania realizowane w ramach PIKONI były zgodne z polityką równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasadą równości szans kobiet i mężczyzn. Wznowienie działań stacjonarnych w PIKONI (maj-wrzesień 2020 r.), w związku ze znoszeniem kolejnych ograniczeń pokazały, że większość osób z niepełnosprawnością intelektualną oraz ich opiekunowie, którzy ze względu na wiek są w grupie podwyższonego ryzyka, wykazują bariery w kontakcie bezpośrednim, w wizycie osobistej w PIKONI oraz bezpośrednim udziale w konsultacjach ze specjalistami, co zwiększa ryzyko nieosiągnięcia w projekcie wskaźników zakładanych we wniosku.

W 2020 r. kontakt z PIKONI (ze względu na sytuację epidemiologiczną, głównie emailowy oraz telefoniczny) nawiązało ogółem ponad 800 osób. Analiza zgłaszanych potrzeb i problemów wśród klientów kontaktujących się z PIKONI wykazała, że dominującymi obszarami potrzebnego wsparcia dla osób zgłaszających się do PIKONI były kwestie ulg i uprawnień, orzecznictwa pozarentowego, programu Aktywny Samorząd, dofinansowań PFRON, aktywizacji społecznej i zawodowej, a także oferty szkolnictwa dla osób z niepełnosprawnościami.

W siedzibach PIKONI przy ul. 11 Listopada 15B i przy Pl. Dąbrowskiego 5 od połowy marca 2020 roku do końca maja nie przyjmowano interesantów, w późniejszym okresie spotkania z pracownikami, stacjonarny udział w konsultacjach ze specjalistami odbywał się sporadycznie

i w wyjątkowych sytuacjach z zachowaniem reżimu sanitarnego. Wszyscy pracownicy od połowy marca i w kwietniu wykonywali pracę zdalną polegającą na pracy przy wykorzystaniu narzędzi informatycznych takich jak videokonferencje, od października do końca roku pracownicy wykonywali obowiązki służbowe w systemie rotacyjnym.

Psychologowie oraz specjalista ds. monitoringu wsparcia kontaktowali się z odbiorcami wsparcia i ich rodzinami informując o możliwości skorzystania ze wsparcia zdalnego zarówno OzNI jak i osób z ich otoczenia. Psycholog PIKONI zaproponował możliwość konsultacji psychologicznych w formie zdalnej.

W ramach działalności PIKONI zaktualizowano i opublikowano bazę dotyczącą wszelkich dostępnych informacji (programy rehabilitacji społecznej, zawodowej i zdrowotnej) na temat oferowanego przez Warszawę wsparcia dla OzNI w celu udostępnienia jej wszystkim zainteresowanym podmiotom. Mapa zasobów jest dostępna na stronie: <https://wcpr.pl/pikoni/pikoni-baza-wiedzy>.

W ramach inspirowania zmian legislacyjnych zespół PIKONI wypracował i przesłał uwagi do opracowywanej przez Pełnomocnika Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych Strategii na Recz Osób z Niepełnosprawnościami na lata 2020-30.

W związku z rozpoczęciem realizacji działań przez ośrodki pomocy społecznej od początku czerwca jest kontynuowana ścisła współpraca dotycząca testowania i wdrażania modelu w dzielnicach. Odkonano również spotkanie informacyjne o wdrażanym modelu dla pracowników OPS Bemowo oraz członków Dzielnicowej Komisji Dialogu Społecznego w Dzielnicy Bemowo.

Informacje o realizowanym projekcie i wdrażanym modelu zostały opublikowane przez: Kurier Praski, Południe Głos Warszawiaków, Informator Ochoty i Włoch, TU STOLICA.PL, Głos Seniora, Magazyn Integracja. Publikowano również artykuły merytoryczne na fanpage PIKONI.

W 2020 roku na realizację projektu PIKONI wydano 264 669,06 zł.

2. Programy i projekty rządowe

1) Programy finansowane ze środków budżetu państwa i Funduszy Europejskich

Wsparcie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w okresie epidemii COVID-19

W 2020 r. Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie przystąpiło do realizacji Projektu „Wsparcie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w okresie epidemii COVID-19”, w ramach Programu Operacyjnego „Wiedza, Edukacja, Rozwój na lata 2014 - 2020” - Działanie 2.8 - *Rozwój usług społecznych świadczonych w środowisku lokalnym, PI 9iv: Ułatwienie dostępu do przystępnych cenowo, trwałych oraz wysokiej jakości usług, w tym opieki zdrowotnej i usług socjalnych świadczonych w interesie ogólnym*. Projekt był finansowany z Budżetu Państwa oraz Funduszy Europejskich w ramach Programu Operacyjnego Wiedza, Edukacja, Rozwój lata 2014 - 2020. Liderem projektu było Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej.

Środki otrzymane przez m.st. Warszawa w ramach projektu pochodziły z dwóch źródeł, tj. ze środków europejskich w kwocie 2 013 128,94 zł, co stanowiło 84,28% środków oraz ze współfinansowania krajowego w kwocie 375 491,06 zł, co stanowiło 15,72% środków.

- W realizacji Projektu brali udział pracownicy:
- Zespołów ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej,
- Zespołu ds. Instytucjonalnej Pieczy Zastępczej,
- Wieloosobowego Stanowiska ds. Zawodowej Pieczy Zastępczej,
- Działu Administracji,
- Zespołu Zarządzania Narzędziami i Systemami IT,
- Działu Finansów i Księgowości.

Celem głównym projektu było zapobieganie i ograniczenie negatywnych skutków epidemii w obszarze pieczy zastępczej poprzez wzmocnienie rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka, placówek opiekuńczo-wychowawczych, w zakresie bezpiecznej realizacji zadań tych podmiotów w okresie epidemii.

Celem szczegółowym Projektu było wsparcie dzieci, rodzin zastępczych i pracowników rodzinnych oraz instytucjonalnych podmiotów pieczy zastępczej w sytuacji zagrożenia epidemią choroby COVID-19 poprzez:

- wyposażenia na cele realizowania zadań w trybie zdalnego nauczania (w tym zakup laptopów, komputerów stacjonarnych, oprogramowania i sprzętu audiowizualnego lub oprogramowania dla osób z niepełnosprawnością),
- zakup środków ochrony osobistej - maseczek, rękawiczek, środków dezynfekcyjnych,
- zakup wyposażenia do organizacji miejsc kwarantanny/izolacji dla dzieci z pieczy zastępczej.

Środki z Projektu zostały przeznaczone głównie na zakup sprzętu komputerowego dla dzieci i młodzieży, przebywających w instytucjonalnej i rodzinnej pieczy zastępczej, było to m.in.:

zestawy komputerowe	77 sztuk,
komputery przenośne	527 sztuk,
kamery internetowe	105 sztuk,
słuchawki nagłowne	200 sztuk,
projektory multimedialne	40 sztuk,
tablice multimedialne	5 sztuk,

dodatkowo drobny sprzęt komputerowy oraz oprogramowanie wspomagające proces nauczania.

Ze środków uzyskanych w ramach projektu zakupione zostało również wyposażenie 7 miejsc kwarantanny/izolacji dla dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, 154 570 sztuk maseczek jednorazowych, 409 400 sztuk rękawiczek jednorazowych, 5 176 litrów płynów do dezynfekcji.

Działaniami Projektu „Wsparcie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w okresie epidemii COVID-19” objęte zostało:

- 545 spokrewnionych rodzin zastępczych,
- 182 niezawodowe rodziny zastępcze,
- 14 zawodowych rodzin zastępczych,
- 12 rodzinnych domów dziecka,
- 50 placówek opiekuńczo-wychowawczych, w tym 4 placówki opiekuńczo-wychowawcze typu rodzinnego.

W ramach projektu na realizację opisanych powyżej działań wydane zostało: 1 871 846,51 zł.

2) Programy finansowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych

Aktywny Samorząd

Program Aktywny samorząd jest ważnym krokiem w kierunku wydajniejszego modelu polityki społecznej wobec osób niepełnosprawnych. Działania przewidziane w programie uzupełniają plany ujęte w powiatowych strategiach rozwiązywania problemów społecznych i programach działań na rzecz osób niepełnosprawnych. Umożliwiają samorządom aktywniejsze włączenie się w działania na rzecz inkluzji społecznej osób niepełnosprawnych. Formy wsparcia przewidziane w programie dotyczą likwidacji barier ograniczających społeczne i zawodowe funkcjonowanie osób niepełnosprawnych.

W 2020 roku w ramach programu Aktywny Samorząd realizowane są dwa moduły: Moduł I i Moduł II. Moduł I obejmuje 5 obszarów, które podzielone są na 16 zadań.

Obszar A - likwidacja bariery transportowej:

Zadanie A 1 - pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności - do 16 roku życia lub osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu ruchu);

Zadanie A 2 - pomoc w uzyskaniu prawa jazdy (adresowana do osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu ruchu);

Zadanie A 3 - pomoc w uzyskaniu prawa jazdy (adresowana do osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu słuchu, w stopniu wymagającym korzystania z usług tłumacza języka migowego);

Zadanie A 4 - pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu (adresowana do osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu słuchu);

Obszar B - likwidacja barier w dostępie do uczestniczenia w społeczeństwie informacyjnym:

Zadanie B 1 - pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności - do 16 roku życia lub do osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu wzroku lub obu rąk);

Zadanie B 2 - dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania;

Zadanie B 3 - pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania (adresowana do osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu wzroku);

Zadanie B 4 - pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności do 16 roku życia lub osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu słuchu i trudnościami w komunikowaniu się za pomocą mowy);

Zadanie B 5 - pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego sprzętu elektronicznego, zakupionego w ramach programu (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności - do 16 roku życia lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności);

Obszar C - likwidacja barier w poruszaniu się:

Zadanie C 1 - pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności i dysfunkcją uniemożliwiającą samodzielne poruszanie się za pomocą wózka inwalidzkiego o napędzie ręcznym,

Zadanie C 2 - pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego skutera lub wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności - do 16 roku życia lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności);

Zadanie C 3 - pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, tj. protezy co najmniej na III poziomie jakości (adresowana do osób ze stopniem niepełnosprawności);

Zadanie C 4 - pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne - co najmniej na III poziomie jakości (adresowana do osób ze stopniem niepełnosprawności);

Zadanie C 5 - pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności - do 16 roku życia lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu ruchu powodującą problemy w samodzielnym przemieszczaniu się i posiadających zgodę lekarza specjalisty na użytkowanie przedmiotu dofinansowania);

Obszar D - pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej (dziecka przebywającego w żłobku lub przedszkolu albo pod inną tego typu opieką, pomoc adresowana do osób ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, które są przedstawicielem ustawowym lub opiekunem prawnym dziecka).

Moduł II - dofinansowanie do nauki na poziomie wyższym

Adresatami programu są osoby z niepełnosprawnością z Warszawy, pracujące i niepracujące, które kształcą się na uczelniach wyższych, w szkołach policealnych, kolegiach oraz legitymują się znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności.

W 2020 roku w ramach Modułu I wpłynęło 551 wniosków, w ramach Modułu II - 652, łącznie 1 203 wnioski. Na realizację programu Aktywny Samorząd Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie otrzymało kwotę 5 628 974 zł.

Realizacja Programu i rozpatrywanie wniosków złożonych w roku 2020 podobnie jak w latach ubiegłych jest kontynuowane do końca pierwszego kwartału roku następnego. Zatem dane za rok 2020 będą sprawozdawane do PFRON do 31 marca 2021 r.

Tu należy wskazać, że od 2020 r. WCPR ma obowiązek realizowania wniosków złożonych w ramach Programu Aktywny Samorząd wyłącznie w „Systemie Obsługi Wsparcia finansowanego ze środków PFRON” (SOW). Jest to projekt realizowany przez PFRON mający na celu usprawnienie procesu aplikowania o środki PFRON za pomocą ogólnopolskiego systemu informatycznego SOW, którego beneficjentami są jednostki samorządu terytorialnego, osoby z niepełnosprawnościami oraz podmioty działające na ich rzecz. Poprzez System SOW można złożyć wniosek o dofinansowanie, a nawet podpisać umowę

Moduł III - pomoc osobom niepełnosprawnym poszkodowanym w wyniku żywiołu lub sytuacji kryzysowych wywołanych chorobami zakaźnymi.

W związku z wejściem w życie ustawy z dnia 31 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych Zarząd PFRON postanowił o uruchomieniu w 2020 roku programu pn. Pomoc osobom niepełnosprawnym poszkodowanym w wyniku żywiołu lub sytuacji kryzysowych wywołanych chorobami zakaźnymi, w ramach którego osoby niepełnosprawne mogły uzyskać pomoc finansową. Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie zawarło z PFRON umowę dotyczącą realizacji Modułu III programu. Pomoc finansowa adresowana jest do osób niepełnosprawnych, które na skutek wystąpienia sytuacji kryzysowych spowodowanych chorobami zakaźnymi utraciły możliwość korzystania z opieki świadczonej w placówce rehabilitacyjnej w formie dofinansowania kosztów związanych z zapewnieniem opieki w warunkach domowych. Zgodnie z dokumentami programowymi z pomocy finansowej mogą skorzystać osoby niepełnosprawne, które są lub były w okresie od 9 marca 2020 roku uczestnikami np. warsztatów terapii zajęciowej, uczestnikami środowiskowych domów samopomocy, podopiecznymi dziennych domów pomocy społecznej, podopiecznymi placówek rehabilitacyjnych która działalność finansowana jest ze środków PFRON na podstawie art. 36 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, uczestnikami programów zatwierdzonych przez Radę Nadzorczą PFRON i w ramach tych programów korzystają ze wsparcia udzielanego przez placówki rehabilitacyjne i inni. Program był parokrotnie wydłużany (czas naboru wniosków), zmieniano grono adresatów programu a także, z uwagi na przedłużany okres zamknięcia placówek, wydłużono z 3 do 5 miesięcy okres za który osoba niepełnosprawna może otrzymać pomoc finansową. W ramach programu WCPR dotychczas otrzymało środki finansowe (w 3 transzach) w łącznej kwocie 2 837 000 zł. Wpłynęło 2 654 wniosków.

Program jest w trakcie realizacji (do 31 marca 2021 r.).

3) Program „Rodzina 500+”

a) Dodatek wychowawczy dla osób sprawujących rodzinną formę pieczy zastępczej

Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie w roku 2020 r. wydało 1708 decyzji administracyjnych dotyczących dodatku wychowawczego dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą, w tym:

- przyznania dodatku wychowawczego - 386,
- przyznania dodatku na kolejne 12 miesięcy z urzędu - 1046,
- zmiany decyzji przyznającej dodatek wychowawczy - 67,
- wygaszenia dodatku - 145,
- uznania i orzeczenia zwrotu nienależnie pobranych świadczeń pieniężnych - 50,
- odmowy - 6,
- umorzenia postępowania - 8.

W ramach wydanych decyzji w roku 2020 Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie wypłaciło rodzinom zastępczym dodatek wychowawczy na łączną kwotę 6 975 999,92 zł.

b) Decyzje dla dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego z tytułu dodatku do zryczałtowanej kwoty

Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie na podstawie art. 115 ust. 2a ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z tytułu dodatku do zryczałtowanej kwoty wydało 28 decyzji administracyjnych dla dyrektorów placówek rodzinnych, w tym o:

- przyznanie dodatku - 6,
- przyznanie dodatku na kolejne 12 miesięcy z urzędu - 20,
- wygaszenie dodatku - 2.

c) Decyzje dla dyrektorów zespołów do obsługi placówek opiekuńczo-wychowawczych i dyrektorów placówek niepublicznych z tytułu dodatku w wysokości świadczenia wychowawczego na dziecko przebywające w placówce opiekuńczo-wychowawczej

Zgodnie z art. 113a ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej WCPR na wniosek dyrektora, wydaje decyzje przyznające dodatek w wysokości świadczenia wychowawczego na dzieci przebywające w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

Dysponentem środków i realizatorem przyznanego dodatku w wysokości świadczenia wychowawczego jest Dyrektor Zespołu do obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych (lub Dyrektor placówki opiekuńczo-wychowawczej), w którym przebywa wychowanek.

Do Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie w 2020 r. wpłynęło 226 wniosków o przyznanie ww. świadczenia, z czego 14 zostało wycofanych przez dyrektora placówki, w której przebywało dziecko z powodu jej opuszczenia po kilku dniach od przybycia (przed wydaniem decyzji przyznającej świadczenie).

W 2020 r. WCPR wydało ogółem 1094 decyzji administracyjnych dotyczących przyznania dodatku w wysokości świadczenia wychowawczego na dziecko, w tym dotyczące:

- przyznania świadczenia - 706 (w tym 489 z urzędu),
- wygaszenia przyznanego dodatku - 146,
- umorzenia postępowania - 14,
- uchylecia decyzji o przyznanie dodatku - 1,
- odmowy - 1.

W 2020 r o 34% wzrosła liczba wydanych decyzji wynika z tego, że oprócz decyzji, na podstawie których Dyrektorzy placówek opiekuńczo-wychowawczych zachowali prawo do dodatku w wysokości świadczenia wychowawczego (decyzje wydane z urzędu), WCPR przyznał dodatek na dzieci, które zostały objęte opieką w instytucjonalnej pieczy zastępczej w 2020 r. (decyzje na wniosek dyrektorów).

4) Dobry start

Na podstawie Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start” Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie wypłaciło jednorazowe świadczenie w wysokości 300 zł na łączną kwotę 305 100 zł.

Programem „Dobry start” objętych było:

- dzieci umieszczonych w pieczy rodzinnej - 840,
- pełnoletnich wychowanków pozostających w rodzinach zastępczych - 158,
- usamodzielnianych opuszczających rodzinną formę pieczy zastępczej - 19.

Wnioski do Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie wpływały od lipca 2020 r. Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie wydało 16 decyzji odmawiających przyznania świadczenia „Dobry start”, 11 umorzeń postępowań oraz 1 wniosek pozostał bez rozpatrzenia ze względu na braki formalne, do których uzupełnienia strona została wezwana przez WCPR.

Wypłaty świadczeń realizowane były przez Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie od września 2020 r. do grudnia 2020 r. W związku z realizacją rządowego programu „Dobry start” Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie wzorem lat ubiegłych nie wydawało decyzji administracyjnych, a przekazywało do stron postępowania informacje o przyznanej świadczeniu (o ile strona postępowania wyraziła na to zgodę) za pośrednictwem poczty elektronicznej. Maile były generowane z Programu POMOST.

5) Polski Bon Turystyczny

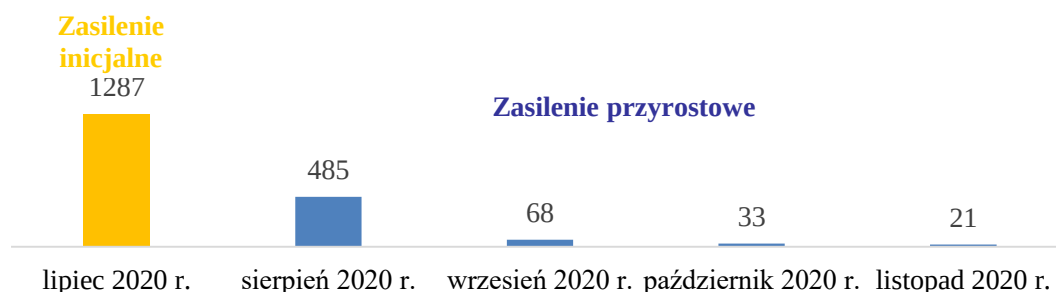
Na mocy ustawy z dnia 15 czerwca 2020r. o Polskim Bonie Turystycznym na każde dziecko do 18 roku życia, które w dniu wejścia w życie ustawy posiadało przyznane prawo do dodatku, o którym mowa w art. 80 ust. 1a, art. 113a albo art. 115 ust. 2a ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej przysługuje jednorazowe świadczenie w wysokości 500 zł w formie bonu. Na dziecko niepełnosprawne przysługuje jedno świadczenie w formie bonu w wysokości 500 zł oraz jedno dodatkowe świadczenie w formie bonu w wysokości 500 zł.

W związku z realizacją ww. zadania Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie przekazuje za pomocą Centralnej Aplikacji Statystycznej do Wojewody Mazowieckiego w cyklach miesięcznych do 4 dnia każdego miesiąca informacje o osobach uprawnionych do ww. świadczenia.

Świadczeniem w formie bonu w 2020 r. objętych było 1913 osób, w tym w pierwszym przekazanym do Wojewody Mazowieckiego tzw. zasileniu inicjalnym było 1287 osób.

W kolejnych comiesięcznych zestawieniach przyrostowych liczba osób uprawnionych zwiększyła się o 626 osób.

Wykres 21: Przyrost osób uprawnionych do Polskiego Bonu Turystycznego w poszczególnych miesiącach



3. Programy i projekty samorządowe

Realizacja projektu zgłoszonego w ramach budżetu obywatelskiego.

14 października 2020 roku Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie otrzymało zadanie zrealizowania projektu zgłoszonego w ramach budżetu obywatelskiego pn. Szkolenia komputerowe dla osób z dysfunkcją wzroku.

Projekt zakładał dokonanie zakupu 10 komputerów wraz z oprogramowaniem dla osób z dysfunkcją wzroku - ABBYY Fine Reader oraz przeszkolenie 10 osób z dysfunkcją wzroku z obsługi przedmiotowej aplikacji.

Program ABBYY Fine Reader służy do optycznego rozpoznawania znaków (OCR), przeznaczonych do konwersji skanowanych dokumentów, dokumentów PDF i plików obrazów (w tym zdjęć cyfrowych) na formaty umożliwiające edycję.

W drodze przetargu Centrum wyłoniło dostawcę sprzętu komputerowego. Zakupiono 10 zestawów komputerowych wraz z oprogramowaniem, nakładki Braillea na klawiatury i klawiatury o zwiększonym kontraście oraz urządzenia wielofunkcyjne. Równolegle prowadzone było postępowanie dotyczące wyboru firmy, która miała przeprowadzić szkolenie dla 10 osób z dysfunkcją narządu wzroku. Realizacja projektu w zakresie szkolenia została powierzona firmie Altix.

Program szkolenia obejmował następujące zagadnienia:

- właściwości dokumentu, które należy uwzględnić przed rozpoczęciem rozpoznawania - przykłady dokumentów nadających się do konwersji,
- uruchamianie programu ABBYY Fine Reader,
- opcje programu, zapoznanie z programem,
- skróty klawiszowe programu,
- sprawdzenie i edycja skanowanego tekstu,
- podstawowe operacje na dokumencie, edycja i formatowanie.

W dniach 7-16 grudnia 2020 r. wykonawca zrealizował program szkolenia. Beneficjentami projektu były osoby z dysfunkcją narządu wzroku spowodowaną różnymi chorobami lub osoby, które utraciły wzrok w wyniku wypadku. Ocena szkoleń przez uczestników była wysoka.

Realizacja projektu obarczona była bardzo dużym ryzykiem niepowodzenia (bardzo krótki czas, w którym należało przeprowadzić procedury zamówień publicznych - zakup sprzętu, wyłonienie realizatora projektu oraz sama realizacja projektu w warunkach reżimu sanitarnego). Mimo to projekt został zrealizowany a założone rezultaty osiągnięte. Osoby z dysfunkcją wzroku zwiększyły swoje kompetencje w zakresie możliwości komunikowania się.

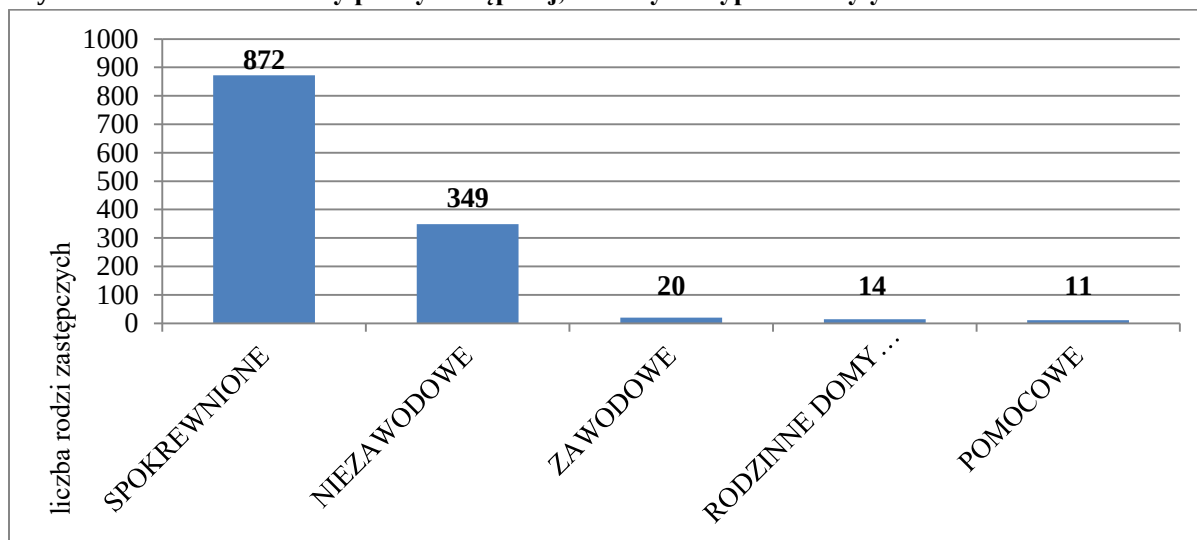
V. KSIĘGOWOŚĆ I FINANSE

1. Świadczenia

Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie prowadziło w 2020 r. postępowania administracyjne w zakresie przyznania rodzinom zastępczym oraz osobom opuszczającym po osiągnięciu pełnoletności rodzinę zastępczą, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo-wychowawczą lub dom pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, dom dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, schronisko dla nieletnich, zakład poprawczy, specjalny ośrodek szkolno-wychowawczy, specjalny ośrodek wychowawczy, młodzieżowy ośrodek socjoterapii zapewniający całodobową opiekę, młodzieżowy ośrodek wychowawczy świadczenia i dodatki, o których mowa w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej i ustawie o pomocy społecznej. Ponadto WCPR realizował wypłaty świadczeń i dodatków dla ww. osób oraz cudzoziemców.

1) Rodzinne formy pieczy zastępczej

Wykres 22: Rodzinne formy pieczy zastępczej, w których wypłacone były świadczenia



2) Decyzje dla rodzinnych form pieczy zastępczej

Rok 2020 wymagał przeorganizowania pracy w prowadzonych postępowaniach administracyjnych. Trwająca od połowy marca 2020 roku epidemia SARS-CoV-2 i pojawiające się regulacje prawne miały wpływ również na przebieg prowadzonych postępowań. Nie zaobserwowano mniejszej niż w ubiegłych latach aktywności rodzin zastępczych zarówno w obszarze bezpośredniej współpracy z WCPR, jak i liczby wpływających wniosków o przyznanie świadczeń. Konieczność ograniczenia bezpośrednich spotkań z klientami i posługiwanie się w zamian innymi sposobami komunikacji stwarzało dodatkową barierę i utrudnienie w prowadzeniu postępowań. Stan zagrożenia epidemicznego miał rzeczywisty wpływ na utrudnienia w pracy WCPR w obszarze współpracy z innymi instytucjami, np. sądami w zakresie dłuższego oczekiwania na wysłane zapytania, mimo to prowadzone postępowania administracyjne kończyły się wydaniem decyzji.

W sprawach dotyczących pomocy pieniężnej dla rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka w roku 2020 Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie wydało 2186 decyzji administracyjnych, między innymi w zakresie:

- weryfikacji przyznanych świadczeń dla rodzin zastępczych/ rodzinnych domów dziecka, w tym decyzje wygaszające i uchylające przyznane świadczenia oraz zmieniające wysokość przyznanego świadczenia, zmieniające datę przyznanego świadczenia - 723,

- przyznawania świadczeń dotychczasowym rodzinom zastępczym, w których pozostali pełnoletni wychowankowie zgodnie z art. 37 ust. 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej - 233,
- przyznawania środków finansowych na utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego (rodzinne domy dziecka i rodziny zastępcze zawodowe) - 220,
- przyznawania dofinansowania do wypoczynku dziecka poza miejscem jego zamieszkania - 265,
- zwrotu nienależnie pobranych świadczeń pieniężnych - 107,
- przyznawania świadczeń z tytułu innych niezbędnych i nieprzewidzianych kosztów związanych z opieką i wychowaniem dziecka lub funkcjonowaniem rodzinnego domu dziecka - 197,
- przyznawania świadczeń na pokrycie kosztów utrzymania dziecka dla nowoutworzonych rodzin zastępczych/rodzinnych domów dziecka - 182,
- przyznawania świadczeń na pokrycie niezbędnych kosztów związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka - 104,
- przyznawania świadczeń na pokrycie kosztów związanych z wystąpieniem zdarzeń losowych lub innych zdarzeń mających wpływ na jakość sprawowanej opieki - 152.

Liczba wydanych decyzji dla rodzinnych form pieczy zastępczej w 2020 r. nieznacznie spadła w porównaniu do 2019 roku ze względu na to, że w 2020 r. odnotowano mniej wydanych decyzji przyznających dofinansowanie do wypoczynku dziecka poza jego miejscem zamieszkania o 21%. Duży wpływ na korzystanie przez rodziny zastępczej z dofinansowania do wypoczynku miała obecna sytuacja epidemiologiczną w Polsce i na świecie związana z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2, która wprowadziła szereg ograniczeń i obostrzeń, także związanych z przemieszczaniem się.

Natomiast wzrost odnotowano w innych fakultatywnych świadczeniach, tj.: na pokrycie kosztów związanych z wystąpieniem zdarzeń losowych lub innych zdarzeń mających wpływ na jakość sprawowanej opieki - wzrost o 97%. Na skutek pandemii zapadła decyzja rządu o zamknięciu m.in. szkół, co wymusiło wprowadzenie nauczania w trybie zdalnym. Nie wszystkie rodziny zastępcze i rodzinne domu dziecka miały niezbędny sprzęt, umożliwiający dzieciom realizację zdalnych lekcji. Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej i pracownicy socjalni, którzy widząc trudności w realizacji przez dzieci obowiązku szkolnego, informowali o możliwości dofinansowania do zakupu niezbędnego sprzętu, w tym komputerów i laptopów. W takiej sytuacji rodziny zastępcze, przed realizacją projektu MRiPS, wystąpiły z wnioskiem do Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie o dofinansowanie do zakupu ww. sprzętu.

3) Świadczenia wypłacone dla osób sprawujących rodzinną formę pieczy zastępczej

Przyznawanie świadczeń dla rodzin zastępczych wynika z ustawy z 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, a także ustawy z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

W ramach wydanych decyzji w roku 2020 Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie wypłaciło rodzinom zastępczym świadczenia na łączną kwotę 15 819 110 zł.

Świadczenia wypłacane były z tytułu:

- pokrycia kosztów utrzymania umieszczonego dziecka - 14 495 561 zł,
- dodatku z tytułu niepełnosprawności dziecka - 294 697 zł,
- świadczeń jednorazowych na pokrycie niezbędnych kosztów związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka - 139 819 zł,
- pokrycia wydatków związanych z wystąpieniem zdarzeń losowych lub innych zdarzeń mających wpływ na jakość sprawowanej opieki - 189 042 zł,
- dofinansowania do wypoczynku dziecka poza miejscem zamieszkania - 214 155 zł,
- utrzymania lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego dla prowadzących rodzinne domy dziecka i rodzin zastępczych zawodowych - 284 508 zł,

- utrzymania lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego (rodzinne domy dziecka i rodziny zastępcze zawodowe) - 201 328 zł.

W związku z pobytem dziecka umieszczonego w rodzinnej pieczy zastępczej w jednej z form wymienionych w art. 87 ust. 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej: domu pomocy społecznej, specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym, młodzieżowym ośrodku wychowawczym, młodzieżowym ośrodku socjoterapii zapewniającym całodobową opiekę, specjalnym ośrodku wychowawczym, hospicjum stacjonarnym, oddziale medycyny paliatywnej, areszcie śledczym, schronisku dla nieletnich, zakładzie karnym, zakładzie poprawczym WCPR wysłał 133 pisma do ww. placówek w sprawie 51 dzieci z zapytaniem o ponoszenie opłat przez rodziny zastępcze, mających na celu określenie kwoty przysługującego osobie sprawującej pieczę zastępczą świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dziecka.

4) Zaświadczenia wydawane przez WCPR w celu uzyskania uprawnień do bezpłatnych przejazdów komunikacją miejską na terenie m.st. Warszawy

WCPR w 2020 r. wystawił 82 zaświadczenia w celu uzyskania uprawnień do bezpłatnych przejazdów komunikacją miejską na terenie m.st. Warszawy przez dzieci z rodzinnych form pieczy zastępczej oraz dzieci rodzin zastępczych i prowadzących rodzinne domy dziecka.

5) Decyzje i świadczenia wypłacone dla osób usamodzielnianych

Przyznawanie świadczeń dla osób usamodzielnianych wynika z ustawy z 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, a także ustawy z 12 marca 2004r. o pomocy społecznej.

W sprawach dotyczących świadczeń dla osób usamodzielnianych w roku 2020 Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie wydało 957 decyzji administracyjnych, w zakresie:

- weryfikacji przyznanych świadczeń, w tym decyzje dotyczące wygaszenia, uchylecia, zmiany wysokości przyznanych świadczeń i zmiany daty - 440,
- przyznania pomocy pieniężnej na kontynuowanie nauki - 231,
- przyznania pomocy pieniężnej na usamodzielnienie - 98,
- przyznania pomocy na zagospodarowanie w formie rzeczowej - 118,
- uznania i orzekania zwrotu nienależnie pobranych świadczeń pieniężnych - 70.

Liczba wydanych w 2020 r. decyzji dla usamodzielnianych wychowanków:

- z rodzinnych form pieczy zastępczej - 534,
- z placówek opiekuńczo-wychowawczych (na podstawie przepisów ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej) i placówek wymienionych w art. 88 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej - 423.

Liczba wydanych decyzji dla usamodzielnianych wychowanków w 2020 r. ogółem wzrosła o 28 % w porównaniu do 2019 r. Wzrost wydanych decyzji w 2020 r. jest następstwem Uchwały nr XXVII/794/2020 Rady m. st. Warszawy z dnia 27.02.2020 r. w sprawie podwyższenia wysokości kwoty pomocy pieniężnej na kontynuowanie nauki i na usamodzielnienie dla osób usamodzielnianych w m. st. Warszawie. W konsekwencji uchwały, której inicjatorem był WCPR, Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie zweryfikowało kwoty przyznanej pomocy pieniężnej na kontynuowanie nauki w ten sposób, że zmieniło wszystkie obowiązujące decyzje przyznające pomoc pieniężną na kontynuowanie nauki na podstawie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Zmiana dotyczyła czasowego (do 31.12.2020 r.) podwyższenia miesięcznej kwoty z 526 zł na 1000 zł. Ponadto kwoty świadczeń wprowadzone ww. uchwałą były atrakcyjne dla pełnoletnich wychowanków, którzy częściej niż w latach ubiegłych decydowali o opuszczeniu pieczy zastępczej i rozpoczęciu procesu usamodzielniania.

W roku 2020 na podstawie wydanych decyzji Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie wypłaciło 610 usamodzielnianym wychowankom z pieczy zastępczej świadczenia na łączną kwotę 5 491 153 zł

(w 2019 r. 3 516 737 zł). 56% wzrostu wydatkowanych środków finansowych w porównaniu do 2019 r. wynika z podwyższenia kwot Uchwałą Rady m.st. Warszawy.

W roku 2020 na podstawie wydanych decyzji Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie wypłaciło świadczenia usamodzielnianym wychowankom z rodzinnych form pieczy zastępczej lub z placówek opiekuńczo-wychowawczych (na podstawie przepisów ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej) i placówek wymienionych w art. 88 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej

Tabela 18: Świadczenia wypłacone usamodzielnianym wychowankom

Świadczenia z tytułu:	Liczba osób	Kwota
pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki, w tym:	524	3 813 078 zł
dla usamodzielnianych wychowanków z rodzinnych form pieczy zastępczej	263	1 922 682 zł
dla usamodzielnianych wychowanków z placówek opiekuńczo-wychowawczych i placówek wymienionych w art. 88 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej	261	1 890 396 zł
pomoc pieniężna na usamodzielnienie, w tym:	107	692 598 zł
dla usamodzielnianych wychowanków z rodzinnych form pieczy zastępczej	61	419 342 zł
dla usamodzielnianych wychowanków z placówek opiekuńczo-wychowawczych i placówek wymienionych w art. 88 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej	46	273 256 zł
pomoc na zagospodarowanie, w tym:	122	985 477 zł
dla usamodzielnianych wychowanków z rodzinnych form pieczy zastępczej	71	596 373 zł
dla usamodzielnianych wychowanków z placówek opiekuńczo-wychowawczych i placówek wymienionych w art. 88 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej	51	389 103 zł
Razem	610	5 491 153 zł

6) Odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego od decyzji dotyczących świadczeń dla rodzin zastępczych i usamodzielnianych wychowanków z pieczy zastępczej

W 2020 roku 15 rodzin zastępczych odwołało się do SKO od decyzji wydanych przez WCPR z upoważnienia Prezydenta m.st. Warszawy.

W ramach rozstrzygnięcia SKO:

- uchyliło i przekazano do ponownego rozpatrzenia - 2,
- uchyliło i wydało rozstrzygnięcie - 2,
- utrzymało w mocy - 8,
- nadal są rozpatrywane - 3

W 2020 roku 1 usamodzielniany wychowanek, który opuścił rodzinę zastępczą odwołał się do SKO od decyzji wydanej przez WCPR z upoważnienia Prezydenta m.st. Warszawy. Sprawa jest nadal rozpatrywana przez SKO.

7) Decyzje i świadczenia wypłacone cudzoziemcom

Przyznawanie świadczeń dla cudzoziemców wynika z ustawy z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. W 2020 roku Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie wypłaciło cudzoziemcom w ramach realizacji Indywidualnego Programu Integracji świadczenia na łączną kwotę 1 266 361 zł. Wypłacone świadczenia w ramach realizacji Indywidualnego Programu Integracji dla cudzoziemców:

- ze statusem uchodźcy: 781 395 zł dla 149 osób,

- z ochroną uzupełniającą: 476 086 zł dla 98 osób, przebywających na podstawie zezwolenia na pobyt czasowy (w związku z łączeniem z osobą posiadającą statusu uchodźcy): 8 800 zł dla 2 osób.

W sprawach dotyczących świadczeń dla cudzoziemców w roku 2020 Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie wydało 162 decyzje administracyjne, w tym:

- przyznające pomoc w ramach realizacji Indywidualnego Programu Integracji - 158,
- zmieniające wysokość przyznanego świadczenia na podstawie aneksu do Indywidualnego Programu Integracji - 4.

8) Pozwy alimentacyjne

W ramach zadań WCPR dochodzi świadczeń alimentacyjnych na podstawie art. 38 ustawy z 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie skierowało w 2020 roku do sądów 96 pozwów przeciwko 149 rodzicom na rzecz 136 dzieci przebywających w pieczy zastępczej. Wartość dochodzenia roszczenia wskazywana była w zakresie od 100 zł do 500 zł miesięcznie na rzecz jednego dziecka. Wysokość żądanych alimentów zależy od kilku czynników, m.in. tego, czy rodzic dobrowolnie przekazywał dziecku pieniądze lub inne rzeczy, czy też z propozycji pracowników placówek opiekuńczo-wychowawczych, najlepiej znającego potrzeby wychowanka.

9) Odpłatność rodziców za pobyt dzieci w pieczy zastępczej

Podobnie jak w latach ubiegłych odpłatność za pobyt dzieci w pieczy zastępczej w 2020 roku realizowana była według tych samych zasad niezależnie od formy pieczy zastępczej, czyli tak samo wobec rodziców dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych działających na terenie m. st. Warszawy, w rodzinnych formach pieczy zastępczej na terenie m. st. Warszawy oraz wobec rodziców dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo-wychowawczych poza terenem Warszawy, jeżeli zostały zawarte porozumienia z innymi powiatami w sprawie przyjęcia oraz warunków pobytu i wysokości wydatków na opiekę i wychowanie tych dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej. Zadanie nadal jest realizowane na podstawie art. 193 i art. 194 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, a także przepisów obowiązującej Uchwały Rady Miasta Stołecznego Warszawy tj. Nr XXI/552/2019 Warszawy z dnia 7 listopada 2019 r. w sprawie szczegółowych warunków umorzenia w całości lub w części, łącznie z odsetkami, odroczenia terminu płatności, rozłożenia na raty lub odstępowania od ustalania opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej (Dz. Urz. Woj. Maz. z dnia 19 listopada 2019 r. poz. 13142). Uchwała, której inicjatorem był WCPR przeformułowała część z dotychczas stosowanych przepisów prawa miejscowego. W 2020 roku zreformowane przepisy uchwały, które weszły w życie od 4 grudnia 2019 r., były pierwszy raz realizowane w praktyce.

Zgodnie z Zarządzeniem Nr 473/2020 Prezydenta miasta stołecznego Warszawy z dnia 30 marca 2020 r. w sprawie ustalenia średnich miesięcznych wydatków przeznaczonych na utrzymanie dziecka od 1 kwietnia 2020 roku w placówkach opiekuńczo-wychowawczych prowadzonych przez m.st. Warszawę oraz na zlecenie m.st. Warszawy średni miesięczny wydatek utrzymania dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej, w tym w placówkach opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego wynosił od 5.029,36 zł do 11.451,57 zł. Oznacza to, że weryfikacji wymagają wszystkie decyzje ustalające opłatę za pobyt dziecka w instytucjonalnej pieczy zastępczej. Natomiast wysokość świadczenia wypłacanego rodzinnym formom pieczy zastępczej w odniesieniu do poprzedniego roku nie uległa zmianie. Oznacza to, że podstawa do ustalenia opłaty nie wymaga zmiany.

Rok 2020 wymagał przeorganizowania pracy w prowadzonych postępowaniach administracyjnych. Trwająca od marca 2020 roku epidemia SARS-CoV-2 miała wpływ również na przebieg prowadzonych postępowań. Zaobserwowano mniejszą niż w ubiegłych latach aktywność rodziców dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, zarówno w obszarze bezpośredniej współpracy z WCPR,

jak i liczby wpływających wniosków o udzielenie ulgi. Mimo że były ograniczone bezpośrednie spotkania z klientami, pracownicy WCPR nadal prowadzili postępowania administracyjne.

W roku 2020 sporządzono 573 zawiadomienia o wszczęciu postępowania w sprawach dotyczących odpłatności za pobyt dzieci w pieczy zastępczej. W toku prowadzonych postępowań WCPR wydał łącznie 135 postanowień o zawieszeniu lub podjęciu postępowania w toczących się sprawach.

Ponadto w roku 2020 WCPR wydał 353 decyzje administracyjne w zakresie:

- odstąpienia od ustalenia ww. opłaty - 195,
- ustalenia opłaty - 13,
- umarzenia należność z tytułu ustalonej opłaty w całości lub w części - 54,
- rozłożenia na raty spłaty należności - 0,
- odmowy udzielenia ulg - 24,
- zmiany decyzji administracyjnej (w tym weryfikujące średni miesięczny wydatek utrzymania dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej i kwotę przyznanego rodzinie zastępczej świadczenia, okres pobytu dziecka w pieczy zastępczej) - 38,
- umorzenia postępowania administracyjnego - 29.

Nadal utrzymuje się malejący trend wydawania decyzji ustalających opłatę za pobyt dziecka w pieczy zastępczej (z 34 w 2019 roku do 13 w 2020 roku). Dodatkowo zostało przygotowanych 230 wniosków o udostępnienie danych do Urzędu Stanu Cywilnego, tj. odpisów zupełnych aktów urodzenia dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.

W 2020 roku rodzice dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej złożyli 3 odwołania od decyzji ustalających opłatę za pobyt dziecka w pieczy zastępczej do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Warszawie. Ponadto WCPR złożył do SKO dwa wnioski o stwierdzenie nieważności wydanej decyzji o odstąpieniu od ustalenia opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej.

W 2020 r. SKO wydało 5 rozstrzygnięć, w tym:

- 1 o stwierdzeniu nieważności decyzji,
- 1 o uchyleniu decyzji i przekazaniu sprawy do ponownego rozpatrzenia przez organ I instancji,
- 2 o utrzymaniu decyzji w mocy,
- 1 uznano za wniosek o udzielenie ulgi.

W ramach powierzonych obowiązków pracownik WCPR na prośbę innych powiatów podejmuje również działania w ramach art. 52 k.p.a. i przygotowuje wezwania dla rodziców dzieci przebywających w pieczy zastępczej w celu ustalenia ich sytuacji bytowej pod kątem ustalenia odpłatności za pobyt dziecka w pieczy zastępczej. W 2020 roku WCPR podjął 13 czynności w ramach tzw. pomocy prawnej w zakresie wezwania osoby zamieszkałej lub przebywającej mieście do złożenia wyjaśnień lub zeznań albo do dokonania innych czynności, związanych z toczącym się postępowaniem administracyjnym przed innym organem administracji publicznej.

Nadal ogromny wpływ na liczbę wydawanych decyzji administracyjnych w sprawach odpłatności za pobyt dzieci w pieczy zastępczej ma rosnący z każdym rokiem stopień skomplikowania prowadzonych postępowań administracyjnych. Obecnie ważnym zadaniem przed wydaniem decyzji o ustaleniu opłaty lub zmianie decyzji ustalającej opłatę jest poszukiwanie danych i dowodów potwierdzających nieobecność dziecka w formie pieczy zastępczej, nie tylko w przypadku pobytu u rodziców czy w MOW lub MOS, ale także w odniesieniu do każdej absencji, która nie generuje wydatków ponoszonych na utrzymanie dziecka w pieczy zastępczej. Ponadto realizując zadanie Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie w toku prowadzonych postępowań administracyjnych wciąż podejmuje liczne działania zmierzające w pierwszej kolejności do ustalenia miejsca faktycznego pobytu rodzica zobowiązanego do ponoszenia opłaty, zbierając informacje z CRBDEL, z urzędów dzielnic Warszawy, urzędów stanu cywilnego, Krajowego Rejestru Karnego, Centralnego Zarządu Służby Więziennej oraz poszczególnych aresztów śledczych lub zakładów karnych, niejednokrotnie współpracując również z Policją.

10) Porozumienia w sprawie przyjęcia oraz warunków pobytu i wysokości wydatków na opiekę i wychowanie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej zawarte z innymi powiatami

Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie zawiera porozumienia w sprawie przyjęcia oraz warunków pobytu i wysokości wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w pieczy zastępczej, w tym finansowania pobytu dziecka w pieczy zastępczej pochodzącego z innego powiatu umieszczonego w pieczy zastępczej na terenie m. st. Warszawy oraz pochodzącego z terenu m.st. Warszawy, a umieszczonego na terenie innego powiatu.

Sprawy, w których inne powiaty oczekują realizacji porozumień w oparciu o ustawę o finansach publicznych, są przekazywane do Biura Pomocy i Projektów Społecznych Urzędu m.st. Warszawy. W związku z wytycznymi Biura Planowania Budżetowego Urzędu m.st. Warszawy nie jest możliwe utworzenie paragrafów na dotacje celowe w planie budżetowym tutejszego Centrum (wskazuje się Biuro Pomocy i Projektów Społecznych jako realizatora porozumień zawieranych w formie dotacji celowej). Po stronie WCPR nadal pozostaje stwierdzanie właściwości miejscowej i doradztwo wobec pracowników BPiPS w zakresie bieżącej realizacji porozumień.

Poszukując danych i dowodów potwierdzających miejsce zamieszkania rodziców dziecka niezbędnych do wskazania powiatu właściwego do ponoszenia wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w pieczy zastępczej, WCPR występował z wnioskami o udostępnienie danych osobowych do sądów, NFZ, szkół, ZUS, pracodawców (jeśli są znani), urzędów pracy, urzędów dzielnic czy miast (referatów świadczeń rodzinnych), ośrodków pomocy społecznej czy urzędów skarbowych, a nierzadko do noclegowni i schronisk dla osób bezdomnych, domów pomocy społecznej. W sytuacji, gdy dwa powiaty nie uznają swojej właściwości do ponoszenia wydatków na opiekę i wychowanie dzieci WCPR kieruje do SKO lub NSA wnioski o rozstrzygnięcie sporu. W 2020 r. WCPR sporządził 6 wniosków o rozstrzygnięcie sporu, w tym w 5 SKO wskazało inny powiat do ponoszenia wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w pieczy zastępczej, natomiast w 1 sprawie m.st. Warszawy.

Do już zawartych porozumień w przypadku zmiany sporządzane są aneksy, które dotyczą, np. przedłużenia okresu zobowiązania, zmiany formy rozliczenia, zmiany numeru konta bankowego. W 2020 r. zostało zawartych 56 aneksów.

a) Rodzinne formy pieczy zastępczej, placówki opiekuńczo-wychowawcze, oraz interwencyjny pobyt dzieci w pogotowiu opiekuńczym - dzieci z innych powiatów przebywające w pieczy zastępczej na terenie m.st. Warszawy (dochody)

Zgodnie z zawartymi porozumieniami Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie wystawiło dla innych powiatów noty obciążeniowe za pobyt dzieci w rodzinach zastępczych oraz placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie m. st. Warszawy.

Tabela 19: Dochody z tytułu pobytu dzieci z innych powiatów w pieczy zastępczej na terenie m.st. Warszawy

Wyszczególnienie	Zadanie	Zadanie	Zadanie
	zwrot środków za pobyt dzieci w rodzinach zastępczych z innego powiatu na terenie m. st. Warszawy	zwrot środków za pobyt dzieci z innego powiatu w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu socjalizacyjnego na terenie m. st. Warszawy	zwrot środków za pobyt dzieci z innego powiatu w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu interwencyjnego na terenie m. st. Warszawy
ROK 2019			
Liczba dzieci	195	5	15
Liczba wystawionych not	1635	34	15
Liczba powiatów	87	4	15
Kwota obciążenia	1 976 968 zł	252 548 zł	65 818 zł

ROK 2020			
Liczba dzieci	195	5	23
Liczba wystawionych not	1747	41	23
Liczba powiatów	88	4	19
Kwota obciążenia	2 172 058,49 zł	332 677 zł	54 996 zł

W latach 2019 i 2020 ogólna liczba dzieci z innych powiatów przebywających w pieczy zastępczej na terenie m. st. Warszawy jest porównywalna. Jednak w 2020 r. odnotowano wzrost o 34% w porównaniu do 2019 r. nowych spraw do porozumień na dzieci w rodzinach zastępczych i rodzinnych domach dziecka: w 2019 r. - 41, natomiast w 2020 r. - 55, w tym 14 spraw, które nie zakończyły się zawarciem w 2020 r. porozumienia, bo inne powiaty nie odesłały do WCPR w 2020 r. porozumień podpisanych przez osoby upoważnione do reprezentowania. W zestawieniu nie zostały uwzględnione sprawy, które kończą się podpisaniem porozumienia pomiędzy m.st. Warszawa reprezentowanym przez BPiPS Urzędu m.st. Warszawy (porozumienia dotacyjne). Po stronie WCPR jest ustalenie właściwości miejscowej.

b) Rodzinne formy pieczy zastępczej, placówki opiekuńczo-wychowawcze oraz interwencyjny pobyt dzieci w pogotowiu opiekuńczym – dzieci z innych powiatów przebywające w pieczy zastępczej na terenie m.st. Warszawy (wydatki)

Tabela 20: Wydatki z tytułu pobytu dzieci w pieczy zastępczej na terenie innych powiatów z m.st. Warszawy

Wyszczególnienie	Zadanie	Zadanie
	zwrot środków za pobyt dzieci w rodzinie zastępczej, umieszczonych na terenie innego powiatu	zwrot środków za pobyt dzieci w placówce opiekuńczo-wychowawczej, umieszczonych na terenie innego powiatu
ROK 2019		
Liczba dzieci w rodzinach zastępczych	288	-
Liczba rodzin zastępczych	235	-
Liczba powiatów - POW	-	12
Liczba dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych	-	17
Liczba dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych (interwencja)	-	6
Wydatki	3 184 761,50	713 160,03
ROK 2020		
Liczba dzieci w rodzinach zastępczych	293	-
Liczba rodzin zastępczych	244	-
Liczba powiatów - POW	-	8
Liczba dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych	-	16
Liczba dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych(interwencja)	-	6
Wydatki	3 350 021,19	637 090,86
Uwagi:	Odpłatność na podstawie zawartych porozumień.	Odpłatność na podstawie zawartych porozumień, zgodnie ze średnim wydatkiem - zarządzenie ogłoszone w Dzienniku Urzędowym

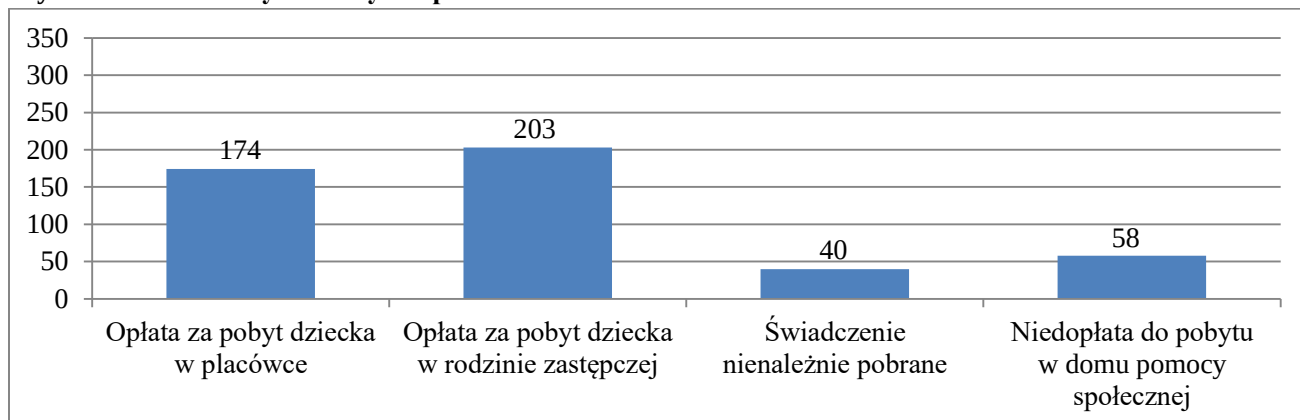
W 2020 r. WCPR zawarł 46 nowych porozumień, w których m.st. Warszawa zobowiązane było do ponoszenia wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w pieczy zastępczej.

W zestawieniu nie zostały uwzględnione sprawy, które kończą się podpisaniem porozumieniem pomiędzy m.st. Warszawa reprezentowanym przez BPiPS Urzędu m.st. Warszawy (porozumienia dotacyjne). Po stronie WCPR jest ustalenie właściwości miejscowej.

11) Postępowanie upominawcze i egzekucyjne

Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie wszczyna postępowania upominawcze oraz egzekucyjne z tytułu nienależnie pobranych świadczeń pieniężnych, zaległości z tytułu braku wpłaty/niedopłaty za pobyt dziecka w rodzinie zastępczej, placówce opiekuńczo-wychowawczej, zaległości z tytułu braku wpłaty/niedopłaty za pobyt mieszkańca w domu pomocy społecznej w oparciu o ustawę z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2020. poz. 1427). Łączna liczba wystawionych upomnień w 2020 r. to 475.

Wykres 23: Liczba wystawionych upomnień w 2020 r.



Kwota wystawionych upomnień w roku 2020 wynosiła: 22 088 998,59 zł.

Ze względu na stan epidemii w Polsce zostały wprowadzone nowe regulacje prawne o szczególnych instrumentach wsparcia w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2, skutkiem czego były liczne ograniczenia w zakresie prowadzenia postępowania upominawczego i egzekucyjnego. Regulacje miały ochronić zobowiązanych, wobec których jest prowadzone administracyjne postępowanie egzekucyjne należności pieniężnych w okresie obowiązywania stanu epidemii spowodowanego przez COVID-19 albo ogłoszonego bezpośrednio po nim stanu zagrożenia epidemicznego (postępowania były czasowo wstrzymane). Skutkowało to spadkiem w porównaniu z rokiem 2019 liczby wystawionych upomnień: w przypadku opłaty za pobyt dziecka w placówkach opiekuńczo-wychowawczych o 42% oraz świadczeń nienależnie pobranych o 70%. Liczba wystawionych upomnień z tytułu opłaty za pobyt dziecka w rodzinie zastępczej wzrosła o 6 %, a z tytułu niedopłaty do pobytu w domu pomocy społecznej o 7%.

Tabela 21: Liczba i kwota wystawionych w 2020 roku upomnień

Wyszczególnienie	Liczba upomnień 2020 r.	Kwota upomnień 2020 r.
Opłata za pobyt dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej	174	14 862 319,2
Opłata za pobyt dziecka w rodzinie zastępczej	203	6 991 518,44
Niedopłata do pobytu w domu pomocy społecznej	58	208 861,26
Świadczenia nienależnie pobrane	40	26 299,69
Razem	475	22 088 998,59

W 2020 roku WCPR wystawił 266 tytułów wykonawcze na kwotę 8 237 599,30 zł.

Tytuły wykonawcze zostają skierowane do przymusowego ściągnięcia wymienionych w nim należności wraz z kosztami egzekucyjnymi (brak wpłaty należności wskazanych w upomnieniu) poprzez zastosowanie egzekucji ze zgromadzonych pieniędzy, wynagrodzenia za pracę, świadczenia emerytalnego oraz ubezpieczenia społecznego, wierzytelności pieniężnych i innych. W zależności od rodzaju dochodzonej należności aktem normatywnym stanowiącym podstawę do wydania tytułu wykonawczego jest ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1876) lub ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020 r. poz. 821). Tytuły są kierowane do Centrum Obsługi Podatnika m. st. Warszawy - w przypadku dłużników zamieszkujących na terenie m.st. Warszawy lub do organów egzekucyjnych zgodnie z właściwością miejscową.

Biuro Audytu Wewnętrznego Urzędu m.st. Warszawy przeprowadziło audyt w WCPR, który trwał od 20 stycznia 2020 r. do 1 kwietnia 2020 r. Audyt dotyczył „Oceny realizacji prowadzonej windykacji należności w Urzędzie Dzielnicy Śródmieście, Zarządzie Transportu Miejskiego i Warszawskim Centrum Pomocy Rodzinie”.

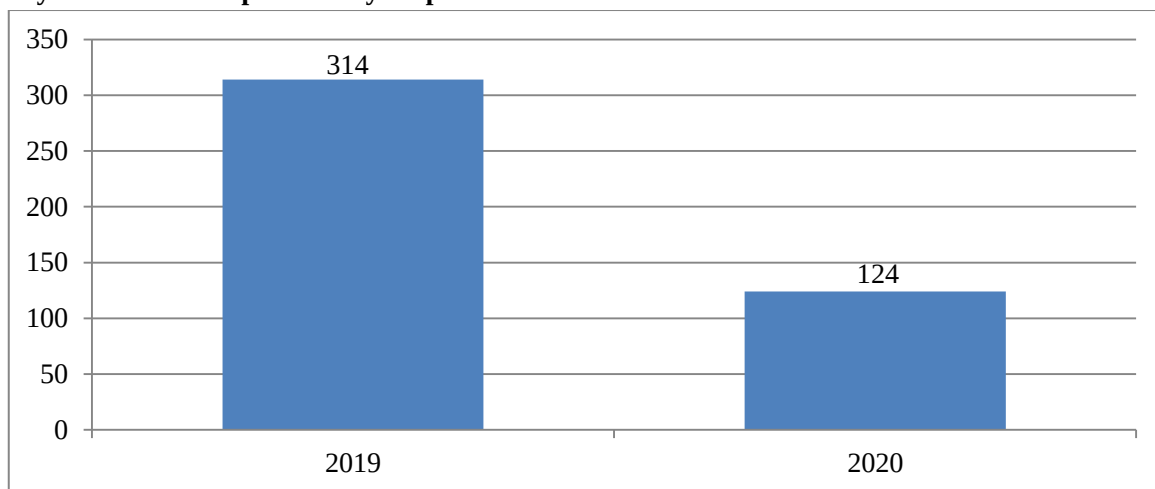
Zalecenie audytorów w odniesieniu do obszaru odpłatności za pobyt dzieci w pieczy zastępczej sformułowano następująco: Podjąć działania w celu usprawnienia wydawania decyzji ustalających opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej. Natomiast w obszarze windykacji zostały sformułowane następujące zalecenia:

- opracować i wdrożyć procedurę postępowania upominawczego i egzekucyjnego w zakresie pieczy zastępczej, uwzględniając terminy w jakich powinny być wykonywane poszczególne czynności oraz zasady postępowania z należnościami „trudnymi” do odzyskania przez WCPR,
- wdrożyć i stosować mechanizmy kontrolne w celu efektywnej windykacji należności, w szczególności w zakresie wyeliminowania należności przedawnionych, przewlekłego prowadzenia postępowań i nieterminowego wystawiania tytułów wykonawczych,
- wypracować efektywny i skuteczny system obiegu informacji między komórką merytoryczną a Działem Księgowości zapewniający: niezwłoczne potwierdzanie sald należności w celu wystawienia upomnienia, podejmowanie działań dotyczących dokonywania odpisu z ewidencji księgowej należności nieściągalnych oraz przedawnionych.

WCPR wykonał wszystkie zalecenia pokontrolne i do końca 2020 r. opracował procedury postępowania upominawczego i egzekucyjnego.

a) Przekazywanie informacji o dłużnikach do Biur Informacji Gospodarczej

Wykres 24: Liczba przekazanych spraw do BIG w latach 2019-2020



W 2020 r. WCPR przekazał 124 sprawy do biur informacji gospodarczych na łączną kwotę 7 353 223,50 zł.

WCPR współpracuje i przekazuje informacje o dłużnikach do wszystkich biur informacji gospodarczej zgodnie z wykazem Ministerstwa Rozwoju, Pracy i Technologii.

b) Usuwanie danych o dłużniku

Dane są aktualizowane o pozycje wskazane przez biura informacji gospodarczych. Usuwanie informacji o dłużniku można wykonywać bezpośrednio na stronie internetowej biura wyszukując dłużnika po numerze PESEL lub mailowo. W 2020 roku dokonano aktualizacji 330 informacji gospodarczych przekazanych do Biura Erif.

12) Informacje o wysokości pobieranych świadczeń

Na podstawie wypłacanych świadczeń dla rodzin zastępczych i usamodzielnianych wychowanków Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie wydało wnioskodawcom 212 informacji o wysokości otrzymywanych świadczeń dla innych podmiotów.

13) Aktualizacja wywiadów środowiskowych

Z uwagi na pandemię aktualizacje wywiadów środowiskowych zostały sporządzone zdalnie. Taką możliwość dał przepis art. 15o ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych, dostosowania analogicznie.

Pracownik socjalny Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie w oparciu o ustawę o pomocy społecznej przeprowadził aktualizacje wywiadów środowiskowych z rodzinami zastępczymi. W 2020 r. przeprowadzone zostały 282 aktualizacje wywiadów środowiskowych (142 w pierwszym półroczu i 140 w drugim). Oznacza to spadek o 10% liczby rodzin zastępczych, które nadal pobierają świadczenia w oparciu o przepisy ustawy o pomocy społecznej. Na 31.12.2020 r. 136 rodzin zastępczych pobierało świadczenia w oparciu o ustawę o pomocy społecznej.

14) Odpłatność gminy za pobyt mieszkańców w domu pomocy społecznej na podstawie decyzji o odpłatności

Zgodnie z ogólną zasadą wynikającą z art. 60 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, pobyt w DPS jest odpłatny, a opłatę tę ustala się w drodze decyzji. Stosownie do treści ustawy z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej *pobyt w domu pomocy społecznej jest odpłatny do wysokości średniego miesięcznego kosztu utrzymania i zobowiązani do wnoszenia opłaty są w kolejności: mieszkaniem domu, nie więcej jednak niż 70 % swojego dochodu, (...) małżonek, zstępni przed wstępnymi- zgodnie z zawartą umową (...), gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej (art.61 ust.1 pkt 1-3 cyt. ustawy).*

Udzielenie świadczenia z pomocy społecznej polega na skierowaniu do domu pomocy społecznej, który ma charakter publicznoprawny (administracyjny). Skierowanie do domu pomocy społecznej następuje w drodze decyzji administracyjnej. Decyzję, która ustala opłatę za pobyt w domu pomocy społecznej osoby skierowanej, wydaje organ właściwy (art. 59 ust. 1).

Różnicę pomiędzy ustaloną od mieszkańca opłatą a średnim kosztem utrzymania w domu pomocy społecznej wnoszą osoby zobowiązane, na podstawie odrębnych umów lub decyzji, a w przypadku braku osób zobowiązanych lub ustalenia braku możliwości pokrycia przez nich tej opłaty dopłaca do pobytu m.st. Warszawa, zgodnie z obowiązującym zarządzeniem w sprawie ustalenia średniego miesięcznego kosztu utrzymania mieszkańca w domu pomocy społecznej. W momencie zmiany wysokości dochodu mieszkańca następuje zmiana decyzji administracyjnej.

Tabela 22: Odpłatność gminy za pobyt w domu pomocy społecznej

	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenia	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w zł	Liczba domów pomocy społecznej
2019	1212	12 996	38 620 172,56	134
2020	1257	13 658	42 232 129,00	150

Wydatek w 2020 r. wzrósł o 9,35 % w porównaniu do 2019 r. Wzrost rocznego wydatku wynika m.in. z: liczby nowo przyjętych mieszkańców, zmian kwot w decyzji o odpłatności oraz wzrostu miesięcznego kosztu utrzymania mieszkańców w domu pomocy społecznej.

2. Plan finansowy i jego wykonanie

Podstawę gospodarki finansowej Centrum stanowi uchwała Rady m. st. Warszawy w sprawie uchwalenia budżetu na 2020 rok, w oparciu o którą zatwierdzany jest plan finansowy wydatków i dochodów.

W trakcie realizacji budżetu, w wyniku uchwał oraz zarządzeń Miasta st. Warszawy zwiększono plan dochodów o kwotę 1 427 898 zł, a wydatków o kwotę 10 032 015 zł.

Poniżej tabelaryczne zestawienie wielkości wykonania planu finansowego Centrum za okres sprawozdawczy w odniesieniu do planu (po zmianach):

Tabela 23: Wykonanie planu finansowego w 2020 roku

Wyszczególnienie	Plan na 01.01.2020 r.	Plan na 31.12.2020 r.	Wykonanie na 31.12.2020 r.	% wykonanie planu
Dochody	5 673 000	7 100 898	6 647 163,05	93,6
Wydatki, w tym:	111 563 511	121 595 526	117 822 095,56	96,9
- bieżące	110 815 915	119 627 930	115 956 747,24	96,9
- majątkowe	747 596	1 967 596	1 865 348,32	94,8

Główne źródła dochodów Centrum w 2020 roku stanowiły:

- wpłaty zobowiązanych (rodzin) z tytułu odpłatności za pobyt osób skierowanych do domów pomocy społecznej funkcjonujących na terenie Warszawy,
- wpłaty z tytułu obsługi programu „Aktywny samorząd” finansowanego ze środków pozabudżetowych PFRON, wysokość wpłat stanowi 6,5% poniesionych wydatków na program,
- otrzymana darowizna na zakup środków ochrony osobistej dla domów pomocy społecznej z terenu Warszawy podlegających nadzorowi Centrum (500 000 zł) oraz na budowę osiedla kontenerowego na potrzeby bezdomności (600 000 zł) w okresie pandemii związanej z wirusem COVID-19,
- wpływy z tytułu rozliczeń z innymi powiatami za pobyt dzieci z terenu innych powiatów w pieczy zastępczej u rodzin zamieszkujących w Warszawie oraz z tytułu odpłatności od rodziców zobowiązanych do ponoszenia odpłatności za pobyt dziecka w pieczy zastępczej,
- wpływy z tytułu odpłatności z innych powiatów za pobyt dzieci z terenu tych powiatów w placówkach opiekuńczo-wychowawczych znajdujących się na obszarze miasta Warszawy.

Tabela 24: Wykonanie planu finansowego dochodów Centrum w 2020 roku w poszczególnych rozdziałach klasyfikacji budżetowej

Rozdział	Plan na 31.12.2020 r.	Wykonanie na 31.12.2020 r.	wykonanie %
Dochody	7 100 898	6 647 163,05	93,6
Domy Pomocy Społecznej	2 230 200	2 038 924,80	91,4
Powiatowe centra pomocy rodzinie	20 000	16 852,46	84,3
Pozostała działalność	1 427 898	1 554 013,79	108,8
Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych	0	31 835,65	
Pozostała działalność	1 500	1 387,20	92,4
Wspieranie rodziny	300	315,30	105,1
Rodziny zastępcze	2 268 600	2 448 954,41	107,9
Działalność placówek opiekuńczo-wychowawczych	1 152 400	554 730,41	48,1
Pozostała działalność	0	149,03	

W 2020 r. Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie zrealizowało zadania wykorzystując środki z budżetu Miasta Stołecznego Warszawy, budżetu Wojewody oraz z budżetu Unii Europejskiej. Wydatki z dotacji otrzymanej od Wojewody w wysokości 11 237 573 zł na realizację zadań zleconych wydatkowano w wysokości 11 020 841,43 zł (98,1%).

Dotacja na zadania zlecone dotyczyła wydatków na:

- opłacenie składki zdrowotnej za cudzoziemców i świadczeń dla nich w związku z ich legalnym pobytem na terenie Warszawy, jak również świadczeń dla dzieci cudzoziemskich,
- funkcjonowanie Miejskiego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności,
- wypłatę dodatków wychowawczych w ramach programu Dobry Start 300+,
- wypłatę dodatków wychowawczych i świadczenia w wysokości dodatku wychowawczego w ramach programu Rodzina 500+,
- dodatki dla pracowników socjalnych.

Wydatki ze środków budżetu Unii Europejskiej na realizację projektów w wysokości 5 199 013 zł, wydatkowano w wysokości 3 279 277,04 zł.

W ramach dotacji z budżetu Unii Europejskiej w 2020 r. WCPR realizowało projekty (szerzej o trzech pierwszych projektach w punkcie IV Projekty i Programy):

- „Dobra opieka - lepszy start”,
- „Wsparcie aktywizacji społeczno-zatrudnieniowej”
- „Wsparcia dzieci w rodzinach zastępczych w okresie COVID-19”,
- w ramach rozliczenia końcowego poniesiono wydatki związane z projektem współfinansowanym ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rodzina 2014-2020 na potrzeby projektu pn. „Warszawski Zintegrowany System Leczenia i Wspierania Środowiskowego Osób z Zaburzeniami Psychicznymi - testowanie i wdrażanie” - PIKON. Wydatki na realizację tego projektu związane były z wyposażeniem lokali przy al. Solidarności i ul. Jagiellońskiej oraz remontem lokalu przy al. Solidarności.
- *Wydatkowano środki w 2020 roku w wysokości 1 982,10 zł.*
- W ramach projektu „Sami dzielni” realizowanego przez WCPR jako partnera projektu wydatkowano *środki na wynagrodzenia wraz z pochodnymi w wysokości 3 259,39 zł.*

Tabela 25: Wykonanie planu finansowego wydatków Centrum w 2020 roku w poszczególnych rozdziałach klasyfikacji budżetowej

Dział	Rozdział	Nazwa	Plan na 31.12.2020	Wykonanie na 31.12.2020	% wykonanie
852		Pomoc Społeczna			
	85202	Domy Pomocy Społecznej	42 413 880	42 258 255,98	99,6
	85213	Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej	4 000	2 844,45	71,1
	85218	Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie	19 524 680	19 163 714,78	98,1
	85220	Jednostki specjalistycznego poradnictwa, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej	1 029 723	1 008 766,96	98,0
	85231	Pomoc dla cudzoziemców	1 357 980	1 266 360,76	93,3
	85295	Pozostała działalność	4 300 075	4 157 143,07	96,7
853		Pozostałe działania w zakresie polityki społecznej			
	85311	Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych	54 000	39 694,32	73,5
	85321	Zespoły do spraw orzekania o niepełnosprawności	4 322 546	3 918 411,44	90,7
	85395	Pozostała działalność	2 810 392	1 407 430,53	50,1
855		Rodzina			
	85504	Wspieranie rodziny	2 727 590	2 210 036,51	81,0
	85508	Rodziny zastępcze	38 562 982	38 130 606,86	98,9
	85510	Działalność placówek opiekuńczo-wychowawczych	3 844 678	3 628 331,55	94,4
	85595	Pozostała działalność	643 000	630 498,35	98,1

Wykonanie rzeczowe w poszczególnych rozdziałach dotyczyło następujących wydatków:

Rozdział 85202 - Domy pomocy społecznej

Wykonane wydatki dotyczyły opłat za pobyt mieszkańców m. st. Warszawy umieszczonych w domach pomocy społecznej w innych powiatach oraz kosztów transportu osób umieszczonych w DPS na podstawie postanowienia sądu.

Rozdział 85213 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej. Wydatki dotyczą finansowania składek na ubezpieczenie zdrowotne uchodźców.

Rozdział 85218- Powiatowe centra pomocy rodzinie

Wykonane wydatki dotyczyły bieżącego funkcjonowania WCPR i przeznaczone zostały na:

- wypłaty wynagrodzeń wraz z pochodnymi od nich oraz obowiązkowymi odpisami i składkami za pracowników, a także na szkolenia, dofinansowania do studiów, badania lekarskie pracowników,
- koszty bieżącego funkcjonowania, takie jak zakup materiałów biurowych, wyposażenia, materiałów eksploatacyjnych do urządzeń technicznych, samochodów i pomieszczeń biurowych, koszty zakupu energii elektrycznej, ciepłej, gazu do zajmowanych budynków na potrzeby biurowe, konserwacje i remonty, koszty sprzątania, ochrony, usług pocztowych i inne.
- zakupiono programy informatyczne na potrzeby kadr i plac oraz elektronicznego obiegu dokumentów oraz wymieniono centralę telefoniczną.

Rozdział 85220 - Jednostki specjalistycznego poradnictwa, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej

Poniesiono wydatki bieżące na utrzymanie obiektu dla samotnych matek przy ul. Chlubnej i innych lokali z przeznaczeniem na mieszkania chronione.

Rozdział 85231 - Pomoc dla cudzoziemców

Wykonane wydatki dotyczyły wypłaty świadczeń dla osób i rodzin cudzoziemskich zamieszkałych na terenie Warszawy.

Rozdział 85295 - Pozostała działalność

W rozdziale tym poniesiono wydatki na obsługę programu „Aktywny Samorząd”, wydatki na utrzymanie tymczasowych miejsc schronienia w ramach walki z bezdomnością oraz wydatki na zapewnienie bezpieczeństwa mieszkańcom DPS oraz mieszkańcom będących w kryzysie bezdomności w czasie pandemii związanej z wirusem COVID-19. Wybudowano również osiedle kontenerowe na potrzeby osób w kryzysie bezdomności.

Rozdział 85311 - Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych

Wydatki przeznaczono na wspieranie osób niepełnosprawnych poprzez finansowanie uczestnictwa mieszkańców Warszawy w Warsztatach Terapii Zajęciowej w innych powiatach.

Rozdział 85321 - Zespoły do spraw orzekania o niepełnosprawności

Wydatki poniesiono na funkcjonowanie i realizowanie zadań przez Miejski Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności.

Rozdział 85395 - Pozostała działalność

Wydatki tego rozdziału dotyczyły realizacji programów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej w ramach projektów: „Dobra Opieka - Lepszy Start” (DO-LS), „Wsparcie aktywizacji społeczno-zatrudnieniowej” (WASZ), „Warszawski Zintegrowany System Leczenia i Wspierania Środowiskowego Osób z Zaburzeniami Psychicznymi - testowanie i wdrażanie” (PIKON), „Warszawski Zintegrowany Model Wsparcia Środowiskowego Osób Dorosłych z Niepełnosprawnością Intelktualną - testowanie i wdrażanie modelu” (PIKONI), „Sami Dzielni”.

Rozdział 85504 - Wspieranie rodziny

W rozdziale tym zrealizowano wydatki związane z programem „Dobry start” i wypłatą świadczenia 300+.

Rozdział 85508 - Rodziny zastępcze

W ramach planu wydatków:

- wypłacono wynagrodzenia wraz z pochodnymi dla rodzin pełniących funkcję rodzin zastępczych zgodnie z zawartymi umowami cywilno-prawnymi,
- świadczenia dla usamodzielnianych wychowanków rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych na kontynuację nauki, zagospodarowanie, pomoc rzeczową,
- poniesiono również wydatki na realizację programu „Rodzina500+” na wypłatę świadczeń,
- przeprowadzono remonty mieszkań przeznaczonych dla usamodzielnianych wychowanków oraz zakupiono odpowiednie wyposażenie tych lokali,
- ponadto poniesiono koszty wynagrodzeń wraz z pochodnymi koordynatorów pieczy zastępczej, koszty ich szkoleń i obowiązkowych odpisów pracowniczych (PFRON, ZFŚS, badania i inne),
- poniesiono wydatki z tytułu pobytu dzieci z Warszawy w rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów.

Rozdział 85510 – Działalność placówek opiekuńczo-wychowawczych

W ramach planu wydatków:

- wypłacono świadczenia wychowankom instytucjonalnej pieczy zastępczej na usamodzielnienie, kontynuację nauki pomoc rzeczową,
- wypłacono świadczenia w formie dodatku wychowawczego,
- poniesiono również wydatki z tytułu pobytu dzieci z Warszawy w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie innych powiatów.

Rozdział 85595 - Pozostała działalność

Poniesiono wydatki za pobyt dzieci skierowanych do zakładów opiekuńczo-leczniczych i pielęgnacyjno-opiekuńczych.

VI. ORGANIZACJA, ADMINISTRACJA, INWESTYCJE I INFORMATYKA

1. Organizacja

1) Zarządzenia Dyrektora

W 2020 roku Dyrektor Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie wydała 130 zarządzeń dotyczących Centrum i jednostek nadzorowanych, w kwestii:

- powołania Komisji Wyborczej w celu wyłonienia Przedstawiciela Pracowników oraz Komisji Socjalnej WCPR,
- powołania Zespołu ds. dostępności - procedura autoryzacji przelewów bankowych,
- Regulaminu pracy zdalnej w WCPR,
- zmian w Regulaminie ZFŚS,
- wprowadzenia „Zasad szczegółowych przyjętych przez WCPR dotyczących wyboru, dofinansowania i rozliczania wniosków o dofinansowanie w ramach pilotażowego programu Aktywny samorząd”,
- zmiany do regulaminu przeprowadzania okresowych ocen pracowników samorządowych zatrudnionych w WCPR,
- Regulamin kontroli nad RZ, prowadzącymi RDD i POW prowadzonymi przez WCPR,
- wprowadzenia standardów współpracy i wykonywania przez WCPR zadań statutowych związanych z realizacją czynności nadzoru sprawowanego przez Prezydenta m.st. Warszawy nad działalnością domów pomocy społecznej prowadzonych przez m.st. Warszawę oraz podmioty niepubliczne na zlecenie m.st. Warszawy, w ramach współdziałania w tym zakresie z Biurem Pomocy i Projektów Społecznych Urzędu m.st. Warszawy,
- wprowadzenia standardów współpracy i wykonywania przez WCPR zadań statutowych związanych z prowadzeniem placówek opiekuńczo-wychowawczych,
- regulaminu podnoszenia kwalifikacji zawodowych pracowników WCPR,
- powołania Zespołu ds. dostępności oraz wyznaczenia Koordynatora do spraw dostępności w WCPR,
- wprowadzenia zaleceń dotyczących bezpieczeństwa pracowników WCPR w okresie epidemii,
- powołania Zespołu do wyboru instytucji finansowej, z którą zostanie zawarta umowa o zarządzanie Pracowniczymi Planami Kapitałowymi w WCPR.

2) Ochrona Danych Osobowych

W 2020 r. nastąpiła zmiana na stanowisku inspektora ochrony danych w WCPR. Inspektor kontynuował działania związane z monitorowaniem przestrzegania zasad ochrony danych zapoczątkowane przez poprzednika.

W celu podniesienia świadomości pracowników Centrum z zakresu ochrony danych w 2020 r. kierownicy komórek organizacyjnych uczestniczyli w szkoleniu zorganizowanym przez IOD „Podstawy prawne udostępniania danych”. Wszyscy pracownicy odbyli szkolenia udostępnione przez odo24.pl „Zasady ochrony informacji” i „Raportowanie naruszeń” uzyskując wynik pozytywny, co potwierdzili złożonym oświadczeniem. Ponadto osoby pracujące zdalnie odbyły szkolenie z „Bezpiecznej pracy zdalnej”. IOD przeprowadził też szkolenie „Podstawy ochrony danych osobowych” dla grupy pracowników tymczasowego miejsca schronienia.

W 2020 r. Zarządzeniem Dyrektora WCPR Nr 17/2020 z 20 marca 2020 r. został wprowadzony Regulamin pracy zdalnej. W 2020 r. prowadzone były prace nad zmianą Polityki Ochrony Danych Osobowych w WCPR zakończone wydaniem Zarządzenia Dyrektora WCPR Nr 127/2020 z 31 grudnia 2020 r. wprowadzającym Politykę Ochrony Danych Osobowych obowiązującą od 2021 r. W 2020 r. 228 wniosków o udostępnienie danych osobowych ze zbiorów tutejszego Centrum zostało poddanych analizie pod względem możliwości przekazania informacji innym podmiotom. Nie wszystkie zostały rozpatrzone pozytywnie, gdyż wnioskodawcy nie zawsze

wykazywali interes prawny i nie wskazywali podstawy prawnej pozwalającej na udostępnienie danych. Wnioski wpływały głównie: z Urzędów Dzielnic m.st. Warszawy (80), Powiatowych Centrów Pomocy Rodzinie (59), Ośrodków Pomocy Społecznej (28), osób prywatnych chcących pozyskać dane o osobach trzecich (13), Zespołów do Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych (11); Policji, Sądu i Prokuratury (18) oraz innych podmiotów (19). Ponadto zostało zarejestrowanych 19 spraw w sprawie realizacji praw osób, których dane dotyczą.

IOD we współpracy z Administratorem danych osobowych analizował zgłoszone przypadki podejrzenia naruszenia praw i wolności osób, których dane dotyczą. W przypadku stwierdzenia wystąpienia ryzyka naruszenia sprawy były zgłaszane do Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych (PUODO). W 2020 r. wpłynęła od PUODO decyzja umarzająca postępowanie w związku ze skargą złożoną przez podmiot danych w 2019 r. na bezprawne przetwarzanie danych.

IOD na bieżąco współpracował z komórkami organizacyjnymi w zakresie dostosowania klauzul informacyjnych w zależności od celu przetwarzania danych. Udzielał też konsultacji i wskazówek dotyczących możliwości udostępniania danych i ich zakresu lub powierzania przetwarzania danych osobowych. Opiniował przekazane projekty umów i zarządzeń pod kątem zgodności z obowiązującymi przepisami z zakresu ochrony danych osobowych.

3) Kontrola i audyt

W 2020 r. Zespół ds. Kontroli realizował zadania kontrolne na podstawie:

- Zarządzenia Nr 55/2019 Dyrektora Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie z dnia 1 lipca 2019 r. w sprawie Regulaminu kontroli nad rodzinami zastępczymi, prowadzącymi rodzinne domy dziecka i placówkami opiekuńczo-wychowawczymi, prowadzonymi przez Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie,
- Zarządzenia Nr 90/2019 Dyrektora Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie z dnia 29 października 2019 r. w sprawie Regulaminu kontroli w jednostkach nadzorowanych - domach pomocy społecznej i ośrodku interwencji kryzysowej oraz innych podmiotach na zlecenie m.st. Warszawy.

W związku z tym, że przeprowadzone w 2019 r. i pierwszych miesiącach 2020 r. kontrole sprawdzające realizację wydanych przez Dyrektora WCPR zaleceń po przeprowadzonych kontrolach kompleksowych/problemowych wykazywały, że nie w każdym przypadku kontrolowane jednostki w pełni je zrealizowały na podstawie wydanego w 2020 r. *Zarządzenia Nr 68/2020 Dyrektora Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie z dnia 12 sierpnia 2020 r.* wprowadzono zmiany w Regulaminie Kontroli.

W okresie od 09.01.2020 r. do 13.03.2020 r. Zespół ds. Kontroli realizował zadania kontrolne zgodnie z zaakceptowanym przez Dyrektora Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie planem kontroli na 2020 r.

Z powodu wystąpienia pandemii w związku z rozprzestrzenianiem się SARS-Cov-2 plan kontroli placówek opiekuńczo-wychowawczych, rodzin zastępczych i domów pomocy społecznej uległ uzasadnionej zmianie. Obowiązujący reżim sanitarny, ograniczanie kontaktów bezpośrednich mający przeciwdziałać transmisji wirusa był powodem dokonania zmian w planie kontroli na 2020 r. Zmodyfikowany plan kontroli uwzględniał realizację zadań w warunkach wprowadzonych restrykcji wynikających z przepisów prawa – *ustawy z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych.*

Plan kontroli w placówkach opiekuńczo-wychowawczych zakładał ich realizację na podstawie prowadzonej dokumentacji w obszarze dotyczącym organizacji pracy.

Z racji wprowadzonego w domach pomocy społecznej całkowitego zakazu odwiedzin osób z zewnątrz, od 11 marca 2020 r. kontrole dotyczące badania jakości świadczonych usług dla mieszkańców nie były realizowane zgodnie z przyjętym w styczniu 2020 r. planem kontroli. Wyjątek stanowiła kontrola w Centrum Alzheimerza przy ul. Wilanowskiej 257, którą Zespół ds. Kontroli WCPR przeprowadził na zlecenie Biura Pomocy i Projektów Społecznych Urzędu m.st. Warszawy. Kontrola miała charakter kontroli doraźnej i została przeprowadzona w okresie od 26.06.2020 r. do 08.07.2020 r.

Z tych samych powodów dotyczących ograniczania transmisji wirusa Zespół ds. Kontroli od połowy marca 2020 r. odstąpił od przeprowadzania kontroli w rodzinach zastępczych, których warunkiem jest wizyta w środowisku kontrolowanego i podjęcie bezpośredniego kontaktu.

Kontrola placówek opiekuńczo-wychowawczych, rodzin zastępczych

Kontrola placówek opiekuńczo-wychowawczych i rodzin zastępczych w 2020 r. była prowadzona na podstawie Zarządzenia Nr 24/2019 Dyrektora Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie z dnia 26 marca 2019 r. zgodnie z Komunikatem Dyrektora Biura Pomocy i Projektów Społecznych Urzędu m.st. Warszawy z dnia 3 listopada 2016 r. w sprawie wprowadzenia standardu i procedur kontroli sprawowanej przez m.st. Warszawa nad jednostkami realizującymi zadania z zakresu pieczy zastępczej. Pracownicy Zespołu przeprowadzali kontrolę pieczy z wykorzystaniem obowiązujących narzędzi kontroli – kwestionariusza kontroli rodzin zastępczych, kwestionariusza kontroli placówek opiekuńczo-wychowawczych i kwestionariuszy ankiet dla podopiecznych rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych.

Przeprowadzone w 2020 r. kontrole w rodzinach zastępczych, placówkach opiekuńczo-wychowawczych w zakresie merytorycznym obejmowały między innymi kwestie dotyczące:

- 1) zaspokajania potrzeb podopiecznych (bytowych, zdrowotnych, emocjonalnych, edukacyjnych, społecznych, religijnych, kulturalno-rekreacyjnych),
- 2) przestrzegania standardów opieki i wychowania, o których mowa w przepisach dotyczących placówek opiekuńczo-wychowawczych,
- 3) sytuacji bytowej i prawnej rodziny zastępczej/prowadzących rodzinny dom dziecka, kwalifikacji kadry placówki opiekuńczo-wychowawczej,
- 4) realizacji planu pomocy dziecku,
- 5) przygotowania podopiecznych do dorosłego/samodzielnego życia,
- 6) działania rodziny zastępczej/placówki opiekuńczo-wychowawczej na rzecz utrzymania kontaktów z rodzicami/rodziną pochodzenia
- 7) współpracy rodziny zastępczej/prowadzących rodzinny dom dziecka z innymi podmiotami i instytucjami.

Kontrola placówek opiekuńczo-wychowawczych

Zespół ds. Kontroli w okresie od 01.01.2020 r. do 31.12.2020 r. przeprowadził łącznie 16 kontroli:

- 10 kontroli sprawdzających realizację wydanych zaleceń po przeprowadzonej kontroli kompleksowej lub problemowej,
- 3 kontrole kompleksowe,
- 3 kontrole problemowe.

Kontrole sprawdzające przeprowadzono w:

- Filii Domu Dziecka Nr 1 „Nasz Dom” im. Maryny Falskiej przy ul. Mickiewicza 27 m. 124 w Warszawie, obsługiwanej przez Zespół do obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych Nr 2 przy ul. Jaktorowskiej 6 w Warszawie,

- Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej „Zielona Sąsiedzka” przy ul. Sądzieckiej 11D w Warszawie, obsługiwaną przez Zespół do Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych Nr 3 przy ul. Łukowskiej 25 w Warszawie,
- Zespole Małych Form Opieki i Wychowania „Chata” przy ul. Bohaterów 50 w Warszawie obsługiwanej przez Zespół do Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych Nr 3 przy ul. Łukowskiej 25 w Warszawie,
- dwukrotnie w Ośrodku Wsparcia Dziecka i Rodziny „Koło” z siedzibą przy ul. Barcickiej 2 w Warszawie, obsługiwanego przez Zespół do obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych Nr 2 przy ul. Jaktorowskiej 6 w Warszawie,
- Domu Dziecka Zgromadzenia Sióstr Franciszkanek Rodziny Maryi przy ul. Wąsuszewskiej 48 w Warszawie,
- Domu Dziecka Zgromadzenia Sióstr Franciszkanek Rodziny Maryi przy ul. Paprociowej 2 w Warszawie,
- Katolickiej Placówce Wychowawczej „Nasz Dom” przy ul. Bolesława Śmiałego 37 w Warszawie,
- Domu Dziecka Zgromadzenia Sióstr Franciszkanek Rodziny Maryi przy ul. Klasyków 52/54 w Warszawie
- Zespole do obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych Nr 1 przy ul. Świętego Bonifacego 81 w Warszawie.

Podczas prowadzonych czynności sprawdzano ocenę realizacji wydanych przez Dyrektora Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie zaleceń pokontrolnych po przeprowadzonej kontroli kompleksowej. W przypadku 5 kontroli ustalono, że zalecenia zostały w pełni zrealizowane, w pozostałych 4 przypadkach stwierdzono, że zalecenia nie zostały wprowadzone. W 1 z kontrolowanych placówek ustalono, że z 7 wydanych zaleceń 6 zostało w pełni zrealizowanych. Przyjęto i zaakceptowano wyjaśnienia Dyrektora Zespołu dotyczące obiektywnych trudności w realizacji jednego z zaleceń i odstąpiono od formułowania ponownych zaleceń w tym obszarze uwzględniając podjęte już działania naprawcze. Wobec kontrolowanych placówek, które we wskazanym terminie nie podjęły działań lub były one niewystarczające Dyrektor WCPR wydała ponowne zalecenia do realizacji, które zgodnie z przyjętymi w 12.08.2020 r. zmianami w Regulaminie Kontroli zostaną poddane ocenie podczas kolejnej kontroli przeprowadzonej w trybie planowym, jednak nie później niż przed upływem 12 miesięcy od dnia przekazania zaleceń pokontrolnych.

Kontrole kompleksowe przeprowadzono w:

- Domu Dziecka Nr 12 przy ul. Tarczyńskiej 27 w Warszawie, obsługiwanego przez Zespół do Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych Nr 1 przy ul. Bonifacego 81 w Warszawie,
- Placówce Rodzinnej przy ul. Ząbkowskiej 23/25 m. 53 w Warszawie,
- Placówce Rodzinnej przy ul. Warzelniczej 23B w Warszawie.

Zakres merytoryczny przeprowadzonych kontroli kompleksowych placówek opiekuńczo-wychowawczych obejmował ustalenie:

- 1) przestrzegania standardów opieki i wychowania, o których mowa w przepisach dotyczących placówek opiekuńczo-wychowawczych,
- 2) działania placówki na rzecz utrzymania przez dziecko kontaktów z rodziną,
- 3) zaspokajania potrzeb dziecka i respektowanie jego praw,
- 4) przestrzegania przepisów określających zasady działania placówki opiekuńczo-wychowawczej,
- 5) kwalifikacji kadry placówki,
- 6) przygotowania podopiecznych do dorosłego/samodzielnego życia,
- 7) realizacji planu pomocy dziecku, okresowej oceny sytuacji dziecka przebywającego w placówce.

W wyniku przeprowadzonych kontroli kompleksowych sporządzono 3 protokoły kontroli, dla wszystkich kontrolowanych podmiotów wydano zalecenia pokontrolne.

Kontrole problemowe dotyczące realizacji zadań specjalistów przeprowadzono w:

- Zespole do obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych Nr 1 przy ul. Świętego Bonifacego 81 w Warszawie,
- Zespole do obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych Nr 2 przy ul. Jaktorowskiej 6 w Warszawie,
- Zespole do obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych Nr 3 przy ul. Łukowskiej 25 w Warszawie.

Według zmienionego planu kontroli w związku z rozprzestrzenianiem się SARS-Cov-2 Zespół ds. Kontroli w okresie od 20.05.2020 r. do 06.11.2020 r. przeprowadził 3 kontrole o charakterze problemowym w Zespołach do Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych. Zakres kontroli obejmował zadania realizowane przez specjalistów zatrudnionych w Zespołach. Sprawdzeniu podlegała dokumentacja prowadzona przez specjalistów dla każdego wychowanka przebywającego w placówce w dniu rozpoczęcia kontroli: *diagnoza psychofizyczna dziecka, karta udziału w zajęciach specjalistycznych, arkusz badań i obserwacji psychologicznych oraz pedagogicznych.*

Kontrolą problemową objęto łącznie 39 placówek opiekuńczo-wychowawczych obsługiwanych przez 3 Zespoły, przeanalizowano akta 567 wychowanków przebywających w placówkach w okresie poddanym kontroli.

W ZPOW Nr 1 obsługującym 12 placówek skontrolowano akta prowadzone przez specjalistów dla 189 wychowanków, w ZPOW Nr 2 obsługującym 16 placówek sprawdzono dokumentację prowadzoną dla 219 wychowanków, w ZPOW Nr 3 obsługującym 11 placówek przeanalizowano dokumentację 159 wychowanków.

W wyniku przeprowadzonych kontroli problemowych sporządzono 3 protokoły, dla 2 kontrolowanych Zespołów wydano zalecenia pokontrolne. Po kontroli pracy specjalistów w jednym z Zespołów odstąpiono od formułowania zaleceń pokontrolnych w związku z pozytywną oceną każdego kontrolowanego obszaru.

W wyniku kontroli przeprowadzonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych oraz Zespołach do obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w okresie od 01.01.2020 r. do 31.12.2020 r. sporządzono 16 protokołów kontroli, wydano zalecenia pokontrolne dla 9 jednostek ze wskazaniem działań naprawczych. W przypadku 7 kontroli z 16 przeprowadzonych Dyrektor WCPR odstąpiła od formułowania zaleceń w związku z pozytywną oceną kontrolowanych obszarów.

Wszystkie przekazane protokoły kontroli i wydane przez Dyrektora Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie zalecenia pokontrolne zostały bez zastrzeżeń przyjęte przez Dyrektorów Zespołów do obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych, Dyrektorów Placówek Rodzinnych.

W grudniu 2020 roku Zespół ds. Kontroli rozpoczął kontrolę doraźną w Zespole do obsługi placówek opiekuńczo-wychowawczych Nr 1 w związku z anonimowymi skargami dotyczącymi zarządzania jednostką.

Kontrola rodzin zastępczych

Zespół ds. Kontroli w okresie od 02.01.2020 r. do 13.03.2020 r. przeprowadził kontrolę rodzin 18 zastępczych spokrewnionych i niezawodowych. Ze względu na stan pandemii w związku z rozprzestrzenianiem się SARS-Cov-2 od połowy marca 2020 r. Zespół ds. Kontroli nie przeprowadzał kontroli w rodzinach zastępczych, nie podejmował kontaktów osobistych z kontrolowanymi z racji przeciwdziałania transmisji wirusa.

Zakres merytoryczny przeprowadzonych do marca 2020 r. kontroli rodzin zastępczych obejmował:

- 1) zaspokajanie potrzeb podopiecznych (bytowe, zdrowotne, emocjonalne, edukacyjne, społeczne, religijne, kulturalno-rekreacyjne),
- 2) działania na rzecz utrzymania kontaktów z rodzicami/rodziną pochodzenia,
- 3) przygotowanie podopiecznych do dorosłego/samodzielnego życia,
- 4) współpracę rodziny zastępczej/prowadzących rodzinny dom dziecka z innymi podmiotami i instytucjami,
- 5) sytuację bytową i prawną rodziny zastępczej/prowadzących rodzinny dom dziecka,
- 6) realizację planu pomocy dziecku.

W przypadku 3 rodzin zastępczych kontrola miała charakter kontroli problemowej w związku z uzyskaniem przez nie oceny pozytywnej warunkowej Organizatora rodzinnej pieczy zastępczej. Kontrola miała za zadanie sprawdzenie, w jakim stopniu rodzina zastępcza zrealizowała zalecenia naprawcze powstałe po przeprowadzonej ocenie Organizatora. Kontrolowane rodziny otrzymały ponownie zalecenia do realizacji.

W pozostałych 15 rodzinach zastępczych spokrewnionych, niezawodowych Zespół ds. Kontroli przeprowadził kontrole kompleksowe po dokonaniu pierwszej oceny przez Organizatora rodzinnej pieczy zastępczej i uzyskaniu pozytywnego wyniku.

W wyniku przeprowadzonej kontroli 18 rodzin zastępczych po ocenie powyżej wymienionych obszarów 6 rodzin zastępczych otrzymało pozytywny warunkowy i negatywny wynik kontroli, w związku z czym wystąpienie pokontrolne zawierało zalecenia do realizacji dla opiekunów ukierunkowane na poprawę sytuacji dziecka.

Pozostałe 12 rodzin zastępczych we wszystkich obszarach uzyskały wynik pozytywny w związku z czym wystąpienie pokontrolne zawierało jedynie rekomendacje dla rodziny zastępczej dotyczące utrzymania obecnego dobrostanu, wypełniania powierzonych funkcji rodziny zastępczej z troską i dbałością o rozwój i potrzeby dziecka.

W wyniku kontroli rodzin zastępczych przeprowadzonych w okresie od 02.01.2020 r. do 13.03.2020 r. sporządzono 18 informacji pokontrolnych i 18 wystąpień pokontrolnych zawierających rekomendacje/zalecenia służące wypełnianiu standardu opieki nad małoletnim.

Kontrolowane rodziny zastępcze nie wniosły zastrzeżeń do otrzymanych wystąpień pokontrolnych.

Kontrola domów pomocy społecznej

Z racji wprowadzonego na początku marca 2020 r. całkowitego zakazu odwiedzin w domach pomocy społecznej, od 11 marca 2020 r. kontrole dotyczące badania jakości świadczonych usług dla mieszkańców nie były przez Zespół ds. Kontroli realizowane zgodnie z przyjętym planem kontroli na 2020 r.

W okresie od 10.02.2020 r. do 10.03.2020 r. zgodnie z planem kontroli przeprowadzono kontrolę w 2 domach pomocy społecznej:

Domu Pomocy Społecznej przy ul. Wójtowskiej 13 w Warszawie,

Domu Pomocy Społecznej dla Kombatantów przy ul. Dickensa 25 w Warszawie.

Kontrole miały charakter problemowy. Ich przedmiot i zakres dotyczył realizacji wybranych usług bytowych, opiekuńczych i wspomagających.

W wyniku przeprowadzonych kontroli stwierdzono, że Dom Pomocy Społecznej przy ul. Wójtowskiej 13 i Dom Pomocy Społecznej dla Kombatantów przy ul. Dickensa 25 w Warszawie zapewnia warunki bytowe, pomoc w podstawowych czynnościach społecznych i pielęgnacji, a także usługi wspomagające,

zgodne z Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej.

W obu przypadkach wydane przez Dyrektora Warszawskiego Centrum Rodzinie zalecenia pokontrolne dotyczyły prawidłowego prowadzenia dokumentacji w zakresie świadczonych w sposób odzwierciedlający zakres świadczonych usług psychologicznych i rehabilitacyjnych a także innych aktywności, w których mieszkańcy uczestniczą w ramach projektów realizowanych przez Domy.

Podczas obowiązującego zakazu odwiedzin mieszkańców w domach pomocy społecznej Zespół ds. Kontroli WCPR na zlecenie Biura Pomocy i Projektów Społecznych Urzędu m.st. Warszawy przeprowadził kontrolę doraźną w Centrum Alzheimerza przy ul. Wilanowskiej 257. Kontrola odbyła się w okresie od 26.06.2020 r. do 08.07.2020 r. w związku z anonimową skargą pracowników CA. Protokół kontroli sporządzono na podstawie okazanej dokumentacji kadrowej, ankiety wypełnionej przez pracowników, wyjaśnień ustnych i oświadczeń pisemnych kadry zarządzającej. Czynności kontrolne podejmowano z zachowaniem reżimu sanitarnego i zasadą minimalizacji kontaktu bezpośredniego.

W toku kontroli ustalono, że w 7 przypadkach opisanych w anonimowej skardze zarzuty były niezasadne, natomiast stwierdzono, że jeden z zarzutów jest uzasadniony. Na podstawie przeprowadzonych czynności w protokole kontroli zawarto 6 uwag, które następnie zostały zawarte w formie zaleceń pokontrolnych.

W wyniku kontroli problemowej 2 domów pomocy społecznej przeprowadzonych w planowanym okresie od 10.02.2020 r. do 13.03.2020 r. i kontroli doraźnej przeprowadzonej w terminie od 26.06.2020 r. do 08.07.2020 r. sporządzono 3 protokoły kontroli i zalecenia pokontrolne dla 3 jednostek dotyczące podjęcia działań naprawczych w łącznie 13 wskazanych obszarach. Dyrektorzy kontrolowanych jednostek nie wnieśli zastrzeżeń do otrzymanych zaleceń pokontrolnych.

2. Administracja

1) Korespondencja

W ramach realizacji zadań związanych z obsługą korespondencji w 2020 roku zostało wysłanych ponad 72 tysiące listów oraz zarejestrowano korespondencji przychodzącej blisko 39 tysięcy.

2) Gospodarowanie nieruchomościami

Centrum dysponowało 83 nieruchomościami (m.in. 20 lokali z przeznaczeniem na prowadzenie różnych form zawodowej pieczy zastępczej oraz 20 mieszkaniami przeznaczonymi dla pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej oczekujących na przydział mieszkań docelowych, 3 obiekty przeznaczone na jadalnię, łaźnię i ogrzewalnię oraz mieszkania przeznaczone na cele społeczne w tym 19 lokali przeznaczonych dla osób wychodzących z bezdomności).

W minionym roku Centrum prowadziło następujące zadania inwestycyjne:

1. Modernizacja budynków przy ul. Lipińska 2 na potrzeby Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie- kod zadania: C/OM/VI/P3/93.
2. Zakupy inwestycyjne dla Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie - kod zadania: C/OM/VI/P3/27.
3. Budowa obiektu kontenerowego - tymczasowe schronienie dla osób bezdomnych kod zadania: C/OM/VI/P3/135. Kompleks modułów mieszkalnych dla osób w kryzysie bezdomności został uruchomiony dzięki współfinansowaniu przez Spółkę KI ONE S.A. w Warszawie (z grupy inwestycyjnej Kulczyk Investments).

Kontenery mieszkalne okazały się alternatywnym rozwiązaniem dla tradycyjnego budownictwa, zwłaszcza w dobie panującej pandemii koronawirusa COVID-19 w Polsce i na świecie, z uwagi na krótki czas realizacji inwestycji. Biorąc pod uwagę powyższe Centrum uzyskało możliwość „zbudowania” niewielkiego osiedla w niespełna 6 tygodni, który pełni funkcję ochronną dla osób

podlegających izolacji w przypadku konieczności odbycia kwarantanny. Osiedle oprócz domków mieszkalnych składa się z kontenerów pełniących rolę izolatek, zaplecza biurowego i gospodarczego niezbędnego do funkcjonowania takiej placówki.

Realizując zadania inwestycyjne w 2020 r. przeprowadzono:

- 1) Modernizację wentylacji budynku przy ul. Lipińskiej 2,
- 2) Dostawę Centrali telefonicznej SLICAN NCP,
- 3) Dostawę i wdrożenie systemów: Elektronicznego Obiegu Dokumentów oraz Elektronicznego Biura Obywatela,
- 4) Budowę obiektu kontenerowego składającego się z: 3 domków mieszkalnych, domku biurowego, 5 izolatek, 3 domków dla niepełnosprawnych, laboratorium, dekontaminacji i kontenera sanitarnego.

Wszystkie części zadań przewidziane planem rzeczowo-finansowym na 2020 rok WCPR wykonał:

- zadanie nr C/OM/VI/P3/93 plan wynosił 556 483 zł - zostało wydane 531 845 zł,
- zadanie nr C/OM/VI/P3/27 plan wynosił 417 113 zł - zostało wydane 339 405 zł,
- zadanie nr C/OM/VI/P3/135 plan wynosił 994 000 zł - zostało wydane 994 000 zł.

Zostało przeprowadzonych szereg remontów i konserwacji w lokalach podnoszących jakość funkcjonowania ich użytkowników. Dopełniono obowiązków wynikających z przepisów dotyczących zarządzania nieruchomościami, w tym przeglądów rocznych w zakresie branż sanitarnej i budowlanej.

W 2020 roku Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie przejęło 19 lokali przeznaczonych dla osób wychodzących z kryzysu bezdomności, położonych przy ulicy:

Polaka 7 - 2 lokale,
Warchałowskiego 6,
Karwińskiej 44,
Klaudyny 30,
Wrocławskiej 5,
Synów Pułku 5,
Madalińskiego 96/98,
Raszyńskiej 56,
Świętosławskiej 18/20,
Kraśińskiego 35,
Czechowa 2,
Szegedyńskiej 5,
Krochmalnej 2,
Słowackiego 38/46,
Ogińskiego 5,
Zwycięzców 4a,
al. Jana Pawła II 20,
Batalionu AK „Zośka” 7.

W 15 z przekazanych lokali przeprowadzono kapitalne remonty wraz z wyposażeniem, do 4 lokali zakupione zostało pełne wyposażenie. Po zakończonych remontach i zakupie wyposażenia lokale zostały przekazane do Warszawskiego Centrum Integracji „Integracyjna Warszawa”.

Dodatkowo w 13 lokalach przeznaczonych dla pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej przeprowadzono remonty, do części lokali zakupione zostało dodatkowe wyposażenie: meble oraz sprzęt gospodarstwa domowego.

3) Archiwum Zakładowe

Realizując zadania związane z prowadzeniem archiwum zakładowego archiwisci gromadzą, przechowują, ewidencjonują, zabezpieczają i udostępniają akta wytworzone przez Centrum, udzielają konsultacji pracownikom z zakresu stosowania instrukcji kancelaryjnej i archiwalnej oraz jednolitego rzeczowego wykazu akt. Na podstawie Uchwały nr XIX/478/2015 Rady Miasta Stołecznego Warszawy z dnia 5 listopada 2015r. zmieniającej uchwałę w sprawie nadania Statutu Warszawskiemu Centrum Pomocy Rodzinie archiwum gromadzi i przechowuje dokumenty dotyczące byłych wychowanków pieczy zastępczej z terenu m.st. Warszawy. Archiwum zakładowe zakończyło rok sprawozdawczy ze stanem 634,19 m.b. przechowywanych akt, w tym 24,08 m.b. stanowią dokumenty kategorii A. W 2020 r. przyjęto łącznie na stan archiwum zakładowego 27,52 m.b. nowej dokumentacji do przechowywania. Nastąpiło wycofanie 4,5 m.b. akt z ewidencji archiwum zakładowego do komórki organizacyjnej w związku z uchwałą Nr XXVII/792/2020 Rady Miasta Stołecznego Warszawy z dnia 27 lutego 2020r. Pracownicy archiwum zakładowego zrealizowali 45 kwerend w przechowywanym zbiorze, zleconych w odpowiedzi na wnioski z zewnątrz. Najczęstsze zapytania dotyczyły potwierdzenia okresu pobytu w placówce opiekuńczo-wychowawczej do celów lokalowych, prośby o przekazanie dokumentacji medycznej oraz informacji o biologicznej rodzinie, a także poświadczenia do celów emerytalno-rentowych. W 9 przypadkach przekazano wnioskodawcy potwierdzone kopie akt. W 1 przypadku wydano kopie akt na wniosek Sądu. W roku sprawozdawczym 16 osobom wypożyczono lub udostępniono do wglądu akta lub udostępniano kopie decyzji administracyjnych. W archiwum pieczy zastępczej zlokalizowanym przy ul. Nowogrodzkiej 75 w 2020 roku trwało porządkowanie i zabezpieczanie zbioru teczek wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych, m.in. Domu Dziecka Nr 9 oraz Nr 2, a także placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego oraz zawodowych form rodzinnej pieczy zastępczej. Archiwisci przygotowują się do przyjęcia nowych dokumentów z placówek, które są obsługiwane przez Zespoły do obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych Nr 2 i 3. Proces ten został tymczasowo wstrzymany w związku z sytuacją epidemiczną na terenie kraju. Archiwisci pozostawali w stałym kontakcie z pracownikami Archiwum Państwowego w kwestiach proceduralnych i stosowania przepisów. Ponadto wielokrotnie udzielali konsultacji telefonicznych w przypadku spraw związanych z poszukiwaniem swoich danych przez byłych wychowanków pieczy zastępczej, np. dotyczących ustalenia okresu pobytu w różnych formach pieczy zastępczej, a także do celów spadkowych, szkolnych, zdrowotnych i genealogicznych.

4) Działania podejmowana przez WCPR w związku z rozprzestrzenianiem się COVID-19

Dział Administracji zakupił środki ochrony osobistej (maseczki jednorazowe, płyny dezynfekcyjne do rąk, płyny dezynfekcyjne do powierzchni, dozowniki do płynu dezynfekcyjnego, przyłbice, rękawiczki nitrylowe, kombinezony ochronne) na potrzeby pracowników WCPR we wszystkich lokalizacjach. Zakupiono pulsoksymetry oraz termometry, przede wszystkim na potrzeby SCON, w sąsiedztwie którego ustawiono wypożyczony namiot służący do ogrzania się przy zachowaniu dystansu społecznego dla oczekujących. Poza tym w każdej lokalizacji WCPR utworzono wydzielone ściankami pleksi miejsca do przyjmowania interesantów. Dodatkowo na potrzeby pracowników jednostek podległych tj. domów pomocy społecznej, placówek opiekuńczo-wychowawczych zakupionych zostało 4750 litrów płynów dezynfekcyjnych do rąk, 20000 tysięcy jednorazowych maseczek ochronnych, 268700 sztuk rękawiczek ochronnych, 1900 sztuk kombinezonów ochronnych oraz 1900 fartuchów, czepków i ochraniaczy na buty.

5) Utrzymanie ciągłości działania i informatyzacja

W roku 2020 utrzymano wdrożone rekomendacje audytu bezpieczeństwa informacji, który został przeprowadzony w 2016 roku wraz z potwierdzeniem nowych rozwiązań poprzez przeprowadzony audyt sprawdzający.

Utrzymano i testowano plan zachowania ciągłości działania DRP zapewniający utrzymanie usług na stałym poziomie dostępności niezależnie od warunków zewnętrznych. W związku z zakupem urządzeń do wirtualizacji testów – proces ten odbywa się w czasie rzeczywistym.

Zgodnie z zasadami wdrożonego PODO utrzymywany jest wysoki poziom zabezpieczeń danych osobowych. Wdrożono system dodatkowego backupu danych na serwerach NAS, dając tym samym szybki dostęp do zabezpieczanych danych.

Utrzymano prace rozwojowe nad oprogramowaniem dziedzinowym do obsługi środków PFRON i Aktywnego Samorządu oraz oprogramowania do obsługi obszaru Pieczy Zastępczej w celu efektywniejszej obsługi klienta. Wprowadzono nowe mechanizmy odpytywania baz podnoszące komfort pracy.

Biorąc pod uwagę szczególne warunki pracy w 2020 opierające się w znacznej mierze o dostęp zdalny, wzmocniono bezpieczeństwo rubieży zewnętrznej oraz uruchomiono zdalne logowanie domenowe.

W 2020 roku sukcesywnie wycofywano z użytku wyeksploatowane jednostki komputerowe oraz drukarki, zastąpiono je zakupionym sprzętem, który podnosi szybkość oraz komfort pracy. W skład wspomnianych zakupów weszły m.in.:

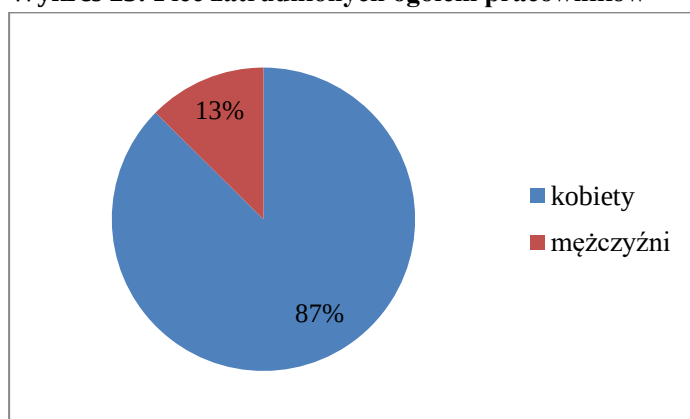
serwer klasy XEON z MS 2019	1 sztuka,
serwery Synology DATA	4 sztuki,
zestawy komputerowe	17 sztuk,
drukarki sieciowe, wysokowydajne	6 sztuk,
komputery przenośne	14 sztuk,

VII. SPRAWY KADROWE

1. Sprawy pracownicze

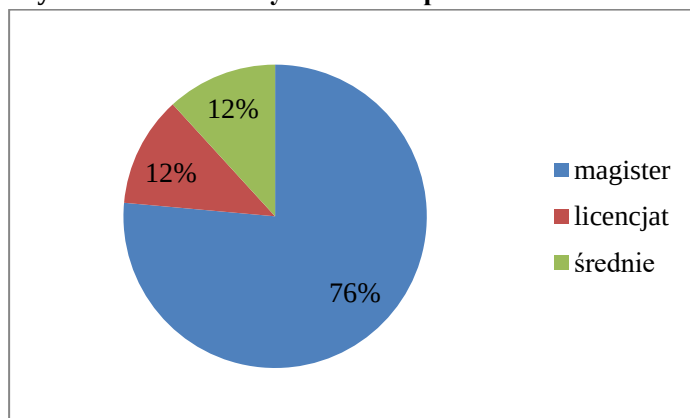
Rok 2020 był rokiem, który stawiał nowe wyzwania przed kierownictwem Centrum i pracownikami zajmującymi się sprawami pracowniczymi. Wybuch pandemii spowodował zmianę organizacji pracy Centrum. Na podstawie decyzji Dyrektora pracownicy Centrum od marca 2020 roku rotacyjnie byli kierowani na pracę zdalną. Dla zapewnienia prawidłowego funkcjonowania Centrum i realizacji zadań statutowych Dyrekcja podjęła decyzję o przeprowadzaniu rekrutacji w trybie on-line. Centrum kierował dyrektor WCPR przy pomocy zastępców. Zadania WCPR realizowało 246 osób, wykres nr 25 przedstawia strukturę płci zatrudnionych ogółem pracowników.

Wykres 25: Płeć zatrudnionych ogółem pracowników



Wykształceniem wyższym legitymowało się 217 pracowników Centrum. Poniżej wykres przedstawia poziom wykształcenia pracowników Centrum na poszczególnych poziomach edukacji.

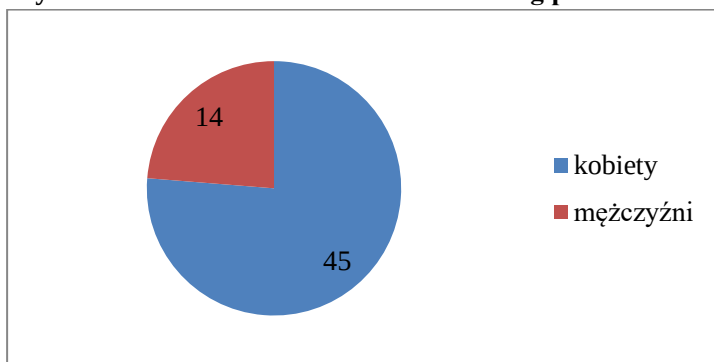
Wykres 26: Poziom wykształcenia pracowników



W roku 2020 Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie przeprowadziło 58 naborów na wolne stanowiska w Centrum. W wyniku tych naborów zatrudniono 32 nowych pracowników, w 3 przypadkach pracownicy Centrum zatrudnieni na stanowiskach pomocniczych i obsługi lub na umowach na zastępstwo aplikowali na stanowiska urzędnicze i również zostali zatrudnieni, w 2 naborach nie zgłosili się kandydaci chętni do podjęcia zatrudnienia w Centrum, 2 kandydatów wybranych do zatrudnienia zrezygnowało z podjęcia pracy w Centrum.

W ciągu roku przyjęto w wyniku naborów wewnętrznych i zewnętrznych do pracy w Centrum 59 osób. Spośród wszystkich przyjętych 12 osób legitymowało się wykształceniem średnim.

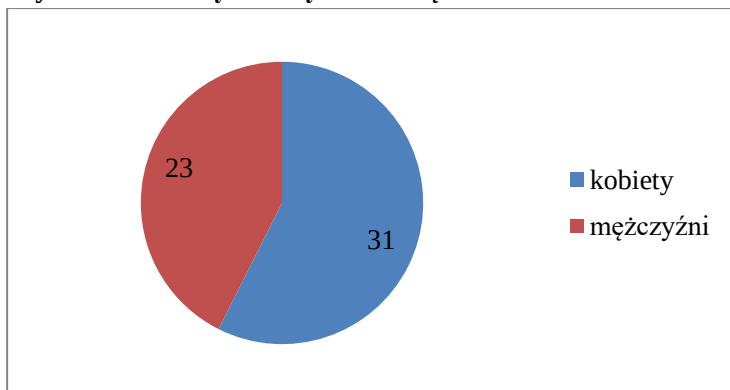
Wykres 27: Zatrudnieni w 2020 roku według płci



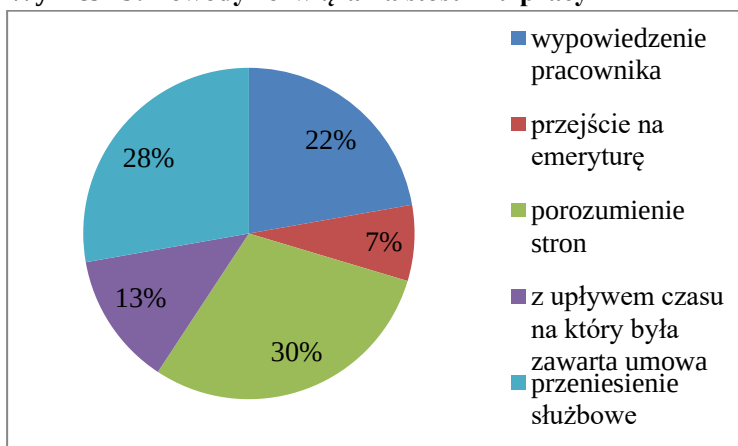
W związku z zatrudnieniem po raz pierwszy na stanowisku urzędniczym w samorządzie terytorialnym 18 pracowników zostało skierowanych do odbycia służby przygotowawczej. 17 z nich z wynikiem pozytywnym zdali egzamin na urzędnika samorządowego. 1 pracownik nie ukończył służby przygotowawczej, ponieważ rozwiązał umowę o pracę przed terminem egzaminu. W związku z epidemią zmieniła się formuła przygotowania kandydata do pełnienia roli urzędnika samorządowego. Pracownicy jak to jest przyjęte w Centrum nie odbywali praktyk w komórkach organizacyjnych. W związku z tym przy współudziale wszystkich działów zostały przygotowane materiały szkoleniowe dla kandydatów na urzędników samorządowych, które mają ułatwić kandydatom przygotowanie się do roli urzędnika samorządowego.

Rozwiązano stosunek pracy z 54 osobami. W przypadku 15 osób było to przeniesienie służbowe w związku z utworzeniem jednostki organizacyjnej pn. Warszawskie Centrum Integracji „Integracyjna Warszawa” i przejęciem przez nią zadania związanego z zapewnieniem schronienia osobom tego pozbawionym.

Wykres 28: Osoby z którymi rozwiązano w 2020 roku umowę o pracę według płci



Wykres 29: Powody rozwiązania stosunku pracy



Wśród zatrudnionych w 2020 roku 6 pracowników legitymowało się orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności.

W październiku 2020 rozpoczęło się wdrażanie nowego systemu kadrowo-płacowego. Zakup aplikacji ma na celu podniesienie jakości obsługi pracowników Centrum. Program umożliwia poprzez aplikację dla kierowników i pracowników nie tylko składanie wniosków urlopowych ale również innych dokumentów generowanych w trakcie zatrudnienia pracownika.

2. Podnoszenie kwalifikacji zawodowych, konferencje, webinaria

1) Kursy, szkolenia, warsztaty zawodowe

Rok 2020 był kolejnym rokiem, w którym pracownicy Centrum pomimo pandemii podnosili swoje kwalifikacje zawodowe.

213 pracowników wzięło udział w 27 szkoleniach o różnorodnej tematyce. Zorganizowane zostały szkolenia grupowe dla pracowników w zakresie nowego prawa zamówień publicznych, WCAG 2.1. Zorganizowane było również szkolenie z zakresu obsługi programu excel, pracowniczych planów kapitałowych, praktycznych warsztatów z ePUA, ochrony danych osobowych. Szkolenia te miały na celu doskonalenie warsztatu zawodowego pracowników.

Poza tym 1 pracownik Centrum otrzymał dofinansowanie do studiów I stopnia i 1 pracownik do studiów podyplomowych menadżerskich.

a) Pracownicy Centrum zajmujący się problematyką integracji cudzoziemców i interwencji kryzysowej brali udział w szkoleniach i warsztatach z zakresu:

- problematyki suicydalnej zorganizowane dla WCPR przez Warszawski Ośrodek Interwencji Kryzysowej - 3 edycje warsztatów odbyły się stacjonarnie i wzięło w nich udział 5 pracowników. Od ogłoszenia w Polsce stanu zagrożenia epidemicznego wszystkie kolejne spotkania odbywały się w formie online
- komunikacji z osobą zaburzoną i elementy negocjacji kryzysowej (szkolenie realizowane przez WCPR) - 4,
- wydawania decyzji administracyjnych z uwzględnieniem problemów w czasie epidemii - 1,

b) Pracownicy Centrum zajmujący się problematyką pieczy zastępczej w 2020 r. uczestniczyli między innymi w:

- comiesięcznej superwizji grupowej, która w okresie od stycznia do marca 2020 r. była prowadzona w formie spotkań grupowych (5 grup miesięcznie). Czas spotkania jednej grupy każdorazowo trwał 2,5 godziny. Ze względu na epidemię COVID-19 od kwietnia 2020 r. do grudnia 2020 r. superwizja odbywała się w formie grupowych spotkań on-line. W okresie od stycznia 2020 r. do grudnia 2020 r. łącznie przeprowadzono 50 spotkań superwizyjnych (5 grup x 10 miesięcy), łączna liczba godzin - 125 h (2,5 h x 50 spotkań superwizyjnych).
- dwudniowym szkoleniu zorganizowanym przez WCPR pn. „Komunikacja z osobą zaburzoną i elementy negocjacji kryzysowej”.

2) Konferencje, seminaria, webinaria

Pracownicy WCPR wzięli również udział jako słuchacze w szeregu konferencji i seminariów dotyczących problematyki wsparcia dziecka i rodziny, migracyjnej i integracyjnej, między innymi:

- „Diagnoza sytuacji - podstawą polityki migracyjnej” zorganizowana przez Europejską Sieć Migracyjną MSWiA, podczas konferencji zaprezentowano postępy w pracach nad dokumentem strategicznym w zakresie polityki migracyjnej i integracyjnej Polski,
- webinarium międzynarodowej sieci SHARE „Participation & Co-creation for Refugee & Migrant Integration in the EU” poruszającej tematykę rozwiązań integracyjnych stosowanych w krajach europejskich,

- seminaria naukowe organizowanych przez Ośrodek Badań nad Migracjami Uniwersytetu Warszawskiego,

Ponadto jeden pracownik uczestniczył w kursach online organizowanych przez Polską Akcję Humanitarną w ramach Tygodnia Edukacji Globalnej. Tematem spotkań było między innymi: „Rasizm w nas i wokół nas”, „Europa (nie) jest pępkiem świata”, „Krytyczna refleksja o pomocy”.

WYKAZ TABEL I WYKRESÓW

I. WYKAZ TABEL

Tabela 1: Typy domów pomocy społecznej i liczba miejsc w Warszawie	8
Tabela 2: Wnioski w sprawie skierowania do domu pomocy społecznej w zależności od typu domu	9
Tabela 3: Liczba osób oczekujących na przyjęcie do domu pomocy społecznej na terenie m.st. Warszawy z podziałem na typy w latach 2017-2020	10
Tabela 4: Miejsce pochodzenia osób zgłaszających się do Hostelu WOIK	16
Tabela 5: Skierowania do Hostelu WOIK wydane w latach 2019-2020	17
Tabela 6: Długość pobytu w Hostelu WOIK	17
Tabela 7: Przyczyny opuszczenia Hostelu WOIK w 2020 roku.....	18
Tabela 8: Placówki, do których zostali przyjęci klienci po opuszczeniu Hostelu WOIK	19
Tabela 9: Formy pomocy udzielone mieszkańcom Hostelu poza schronieniem	20
Tabela 10: Czas pobytu w Ośrodku Wsparcia	23
Tabela 11: Zestawienie informacji w zakresie wypłaconych dla cudzoziemców świadczeń oraz przekazanych składek na ubezpieczenie zdrowotne	24
Tabela 12: Kraj pochodzenia cudzoziemców realizujących programy integracyjne	25
Tabela 13: Rodziny zastępcze spokrewnione i niezawodowe - stan na 31.12.2020	31
Tabela 14: Rodziny zastępcze zawodowe, rodzinne domy dziecka, placówki opiekuńczo-wychowawcze typu rodzinnego, stan na 31.12.2020 r.	33
Tabela 15: Placówki opiekuńczo-wychowawcze wg typów, liczby miejsc oraz liczby osób korzystających	35
Tabela 16: Wykaz Zespołów do obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych oraz typów placówek opiekuńczo- wychowawczych, które są obsługiwane przez poszczególne Zespoły oraz placówek niepublicznych .	36
Tabela 17: Realizacja budżetu w poszczególnych zadań dofinansowanych ze środków PFRON.	50
Tabela 18: Świadczenia wypłacone usamodzielnianym wychowankom	72
Tabela 19: Dochody z tytułu pobytu dzieci z innych powiatów w pieczy zastępczej na terenie m.st. Warszawy	75
Tabela 20: Wydatki z tytułu pobytu dzieci w pieczy zastępczej na terenie innych powiatów z m.st. Warszawy	76
Tabela 21: Liczba i kwota wystawionych w 2020 roku upomnień.....	77
Tabela 22: Odpłatność gminy za pobyt w domu pomocy społecznej	80
Tabela 23: Wykonanie planu finansowego w 2020 roku.....	80
Tabela 24: Wykonanie planu finansowego dochodów Centrum w 2020 roku w poszczególnych rozdziałach klasyfikacji budżetowej	81
Tabela 25: Wykonanie planu finansowego wydatków Centrum w 2020 roku w poszczególnych rozdziałach klasyfikacji budżetowej	82

II. WYKAZ WYKRESÓW

Wykres 1: Liczbowy i procentowy wpływ wniosków o DPS z poszczególnych dzielnic oraz innych powiatów	9
Wykres 2: Rodzaje decyzji w ujęciu liczbowym i procentowym	11
Wykres 3: Liczba osób korzystających ze schronienia w Hostelu WOIK w poszczególnych miesiącach 2020 r.	16
Wykres 4: Maksymalna liczba mieszkańców Hostelu WOIK w ujęciu miesięcznym	16
Wykres 5: Skierowania do Hostelu WOIK wydane w 2020 roku w ujęciu miesięcznym	17
Wykres 6: Powody zgłaszania się do Hostelu WOIK w 2020 roku.	18
Wykres 7: Liczba wniosków o skierowanie do OW złożonych w poszczególnych miesiącach 2020 roku.....	20
Wykres 8: Rodzaje wydanych w 2020 roku decyzji w sprawie udzielenia pomocy w formie pobytu w OW.	21
Wykres 9: Liczba wydanych w 2020 roku decyzji w sprawie udzielenia pomocy w formie pobytu w OW.....	21
Wykres 10: Liczba osób przebywających w OW w poszczególnych miesiącach 2020 roku	22
Wykres 11: Powody ubiegania się o przyjęcie do OW wskazane we wniosku w 2020 roku.	22
Wykres 12: Liczba złożonych w 2020 roku wniosków z podziałem na dzielnice m.st. Warszawy.	23
Wykres 13: Skierowania do placówek opiekuńczo-wychowawczych na terenie m.st. Warszawy	37
Wykres 14: Podział zadań w Dziale Wsparcia Specjalistycznego i Szkoleń Rodzinnej Pieczy Zastępczej	42
Wykres 15: Kwalifikowanie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej i prowadzenia rodzinnego domu dziecka	43
Wykres 16: Zadania Działu Wsparcia Specjalistycznego i Szkoleń RPZ mające na celu zapewnienie pomocy i wsparcia rodzinom zastępczym i wychowankom.....	46
Wykres 17: Podział środków finansowych w 2020 roku na rehabilitację zawodową i społeczną.....	49
Wykres 18: Podział środków PFRON na poszczególne zadania	50
Wykres 19: Najczęstsze przyczyny niepełnosprawności w orzeczeniach dorosłych	56
Wykres 20: Najczęstsze przyczyny niepełnosprawności w orzeczeniach dzieci	56
Wykres 21: Przyrost osób uprawnionych do Polskiego Bonu Turystycznego w poszczególnych miesiącach.....	67
Wykres 22: Rodzinne formy pieczy zastępczej, w których wypłacone były świadczenia.....	69
Wykres 23: Liczba wystawionych upomnień w 2020 roku	77
Wykres 24: Liczba przekazanych spraw do BIG w latach 2019-2020.....	78
Wykres 25: Płeć zatrudnionych ogółem pracowników	94
Wykres 26: Poziom wykształcenia pracowników	94
Wykres 27: Zatrudnieni w 2020 roku według płci.....	95
Wykres 28: Osoby z którymi rozwiązano w 2020 roku stosunek pracy według płci	95
Wykres 29: Powody rozwiązywania stosunku pracy.....	95